

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Офіційно

Закони
України

► СТОР. 7–11

Армія

«З військових
поглумилися,
обдурили, але
честь у нас
залишилася!»

► СТОР. 14–15

Актуальне інтерв'ю

Юрій КУЛИК:
«Гідна праця —
пріоритет
для профспілок»

► СТОР. 17

№ 188 (5438)

СУБОТА, 6 ЖОВТНЯ 2012 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Просвітителам
та наставникам

Прийміть мої щирі, сердечні вітання з Днем працівників освіти, яким засвідчено глибоку шану і безмірну вдячність народу просвітителам та наставникам його поколінь. Попри свою календарну конкретність і професійне спрямування це свято завжди з нами, а стосується воно всіх і кожного.

У невинному плині часу, за стрімких змін обставин, проблем та завдань службове і громадянське покликання, історична місія Учителя одвічно були, є і будуть всеосяжно високими, гуманістичними, націленими у майбутнє. І насамперед у головній, визначальній своїй складовій — ростити, плекати освічених, вихованих, суголосних своїй епосі особистостей, закладати підґрунтя як їхньої власної самореалізації, так і оптимальної корисності, віддачі для суспільства і держави.

Педагоги, школа у кращих своїх формах та виявах надають юній зміні не лише знання за навчальними програмами, а й непрості уроки життя, людяності, моральності, що ріднить їх з сім'єю та отчим домом. Потрібно, щоб ця добра і вкрай необхідна наука ставала постійним та повсюдним супутником наших молодих співгромадян, допомагала долати впливи й наслідки падіння суспільної моралі, вакууму духовних цінностей.

Водночас спільне свято нагадує нам і про спільну відповідальність за стан та результати діяльності системи народної освіти. Подвижництво, повсякденна звитяга й невтомність людей і колективів у гарячому горнілі навчально-виховного процесу потребують всезагального розуміння та підтримки, небайдужості до того, хто, як і з чим виходитиме із країни знань на самотійній життєвій шляхи-дороги.

Зичу такої співпраці злагоженості й результативності, її учасникам, а насамперед нашим шановним освітянам — енергії, наснаги, цілеспрямованості заради високих і благородних цілей. Щастя, здоров'я і добра, радості й успіхів у сонячних класках!

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

Завтра — День працівників освіти

Розумним, добрим, вічним увійти в історію

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Людмила Плотнікова не тільки викладає історію, вона її створює. Адже від того, чого навчить педагог своїх учнів, залежить, яким виросте нове покоління громадян нашої держави.

Сама Людмила Владиславівна вже увійшла в історію шкільної освіти Солом'янського району Києва. Її фотопортрет прикрашає Алею педагогічної слави в сквері ім. Ушинського.

► СТОР. 20

події

Наші в Америці не шпіонили

Серед затриманих у США за обвинуваченням у незаконному експорті високотехнологічних мікроелектронних приладів з Америки до Росії немає громадян України, повідомив речник МЗС Олександр Дикусаров.

«За нашою інформацією, один із затриманих має походження з УРСР, але він не є громадянином України. Окрім американських документів, жодних інших, які б підтверджували його інше громадянство, немає», — сказав О. Дикусаров.

Напередодні в США затримали 11 громадян за обвинуваченням у незаконному експорті високотехнологічних мікроелектронних приладів з Америки до Росії. Зазначалося, що серед затриманих були громадяни Росії, Азербайджану та Казахстану, а також особи, які мають подвійне громадянство, повідомляє УНН.

Комунальні послуги можуть зрости в ціні приблизно на третину

Національна комісія з державного регулювання у сфері комунальних послуг не вважає діючі тарифи економічно досконалими. Відповідну заяву зробив голова цього відомства Валерій Саратов, повідомляє Ukr.net. За словами фахівця, чинні тарифи на водопостачання та водовідведення покривають тільки 69 відсотків собівартості послуг. Лише трохи кращою є ситуація з ціною, котру населення країни платить за опалення помешкань. Тариф відповідає 74 відсоткам витрат. Саратов відзначив, що така ситуація зумовлена зростанням вартості складових тарифу. Відтак Нацкомпослуг узявся обраховувати нові економічно обґрунтовані ціни на комунальні послуги. В комісії підкреслили, що це має завершитися встановленням нових тарифів.

На Луганщині дешевшають продукти

В області знижуються ціни на певні види продуктових товарів, повідомляє головне управління економіки Луганської облдержадміністрації. За даними моніторингу, протягом останнього тижня свинина подешевшала на 0,5%, крупа гречана — на 2,9%, цукор — на 0,7%, яйця — на 0,6%, картопля — на 1,2%, капуста — на 8,8%, морква — на 3,9%, буряк — на 1,9%, цибуля ріпчаста — на 2,1%.

Стабільною залишається вартість рису, хлібу пшеничного з борошна першого ґатунку та житньо-пшеничного, яловичини, м'яса птиці, сала, борошна пшеничного, макаронних виробів, варених ковбас, молока, сметани, масла вершкового та сиру м'якого, інформує наш власкор Алла АНТИПОВА.

КОРОТКО

■ Золотовалютні резерви України на 1 жовтня 2012 року становлять 29 млрд. 254,6 млн. дол., що на 746,2 млн. дол. менше, ніж на кінець серпня, повідомляє Національний банк України.

■ У Рівному в результаті реалізації оперативної інформації працівники міліції затримали жителів області, які намагалися збути 7,6 кілограма ртуті, повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.

■ Прокуратура Інгuleцького району Кривого Рогу проводить перевірку за фактом нещасного випадку (вибух керосинового різак), що стався 4 жовтня 2012 року на території ПАТ «Інгuleцький гірничо-збагачувальний комбінат», внаслідок чого постраждало п'ять працівників комбінату, повідомляє наш власкор Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.

Газотранспортна система України готова до зими (Укрінформ)

Пріоритети влади після виборів залишаться незмінними

Президент України Віктор Янукович під час перебування на Дніпропетровщині та Запоріжжі, відвідавши промислові об'єкти та поспілкувавшись із мешканцями краю, зробив багато політичних заяв та виступив із низкою ініціатив.

Під час відкриття металургійного заводу «Інтерпайп сталь» у Дніпропетровську глава держави підкреслив, що це — перший металургійний завод, побудований в Україні «з нуля» за останні півстоліття. Президент звернув особливу увагу на сучасні технології, які використовуються на новому підприємстві. За його словами, це той шлях, яким треба рухатися іншим промисловим об'єктам нашої держави. «Це шлях модернізації, підвищення конкурентоспроможності наших підприємств, розвитку економіки — і на його основі покращення життя наших людей», — підкреслив В. Янукович.

ДОВІДКА

Загальна вартість житлового будинку, побудованого на проспекті Миру, 25 у Дніпропетровську, становить майже 18,5 млн. грн. Вартість квадратного метра житла — 4,8 тис. грн. (ринкова ціна в зазначеному мікрорайоні — 6,5 тис. грн.).

У Запоріжжі Президент узяв участь в урочистому зібранні, присвяченому 80-річчю Дніпровської ГЕС. У своєму виступі В. Янукович висловив переконання, що подальший розвиток вітчизняної економіки визначатиметься спроможністю знайти відповіді на виклики модернізації реального сектору та інноваційно-інвестиційною моделлю розвитку. «Лише так ми зможемо забезпечити нові темпи економічного зростання та нову якість життя наших громадян, захистити їх соціальні та економічні інтереси», — наголосив Янукович. Президент підкреслив, що ключове завдання, яке він поставив перед урядом, — зробити головний акцент саме на розвитку реального сектору, створенні нових робочих місць та забезпеченні гідної оплати праці.

На церемонії введення в експлуатацію Ботієвської вітряної електростанції в Запорізькій області Президент запевнив, що Україна активно розвиватиме відновлювальні джерела енергії. «Розвиток альтернативної енергетики — це стратегія розвитку в цілому нашої енергетики», — сказав він, пообіцявши, що влада працюватиме над ство-

Президент України Віктор Янукович (праворуч) та акціонер компанії СКМ Рінат Ахметов (у центрі).

ренням мотивацій для інвесторів вкладати в будівництво таких об'єктів.

Віктор Янукович здійснив пробний запуск у роботу трьох турбін. Потужність Ботієвської вітряної електростанції становитиме половину потужності Київської ГЕС і майже шосту частину ДніпроГЕС.

Президент також вручив державні нагороди.

Під час урочистого введення в експлуатацію першого будинку, побудованого в Дніпропетровську за державною програмою «Доступне житло», В. Янукович заявив, що ключовою складовою нової соціальної політики є забезпе-

чення громадян України доступним житлом. Для виконання цього завдання, зазначив глава держави, у 2010 році було відновлено реалізацію державної програми будівництва доступного житла, якою скористалися вже понад тисяча сімей в Україні, а в поточному році запроваджено

механізм компенсації відсоткової іпотечної ставки. «Українська родина повинна мати реальну можливість придбати житло у власність, витрачаючи на це не більш як 30—35% місячного доходу», — підкреслив Віктор Янукович.

Глава держави вручив шести новоселам ключі від квартир. Серед них — чемпіонки Олімпіади в Лондоні Яна Дементьєва, Наталя Довгодько, Анастасія Коженкова та Катерина Тарасенко. Віктор Янукович привітав новоселів з цією визначною подією та побажав добра і злагоди. У перспективі поряд із першим будинком за програмою «Доступне житло» буде зведено ще п'ятнадцять сучасних п'ятиповерхівок, що утворять новий мікрорайон, буде створено необхідну інфраструктуру: дитячі садки, поліклініку. Надалі такі проекти реалізовуватимуть в інших містах Дніпропетровщини — Павлограді, Нікополі, Новомосковську.

Перебуваючи в регіонах, Президент запевнив, що після завершення парламентських виборів стратегічні пріоритети в діяльності влади залишаться незмінними. «Я впевнений, вибори пройдуть прозоро та демократично, а стратегічні пріоритети в діяльності влади залишаться незмінними», — пообіцяв Янукович.

Фото Андрія МОСІЄНКА/РОІ/УНІАН.

За порушення під час експортного контролю — позбавлення волі та штраф

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Кодексу про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу щодо порушення вимог законодавства в галузі державного експортного контролю.

Законопроектом (реєстр. №10564), поданим народними депутатами Віктором Шемчуком («НУ—НС»), Юрієм Прокопчуком («БЮТ—Батьківщина»), Володимиром Стретовичем («НУ—НС»), передбачається встановити кримінальну та адміністративну відповідальність за порушення законодавства в галузі державного експортного контролю. Зокрема, пропонується викласти в новій редакції статтю 333 Кримінального кодексу, передбачивши, що «здійснення міжнародної передачі товару, який підлягає державному експортному контролю, вартістю понад п'ятсот неоподатковуваних міні-

мумів доходів громадян, без отримання дозволу чи висновку спеціально уповноваженого органу виконавчої влади, або здійснення такої передачі з порушенням умов, визначених у дозволі, висновку чи міжнародному імпортному сертифікаті, — карається позбавленням волі і права обіймати певні посади на строк до трьох років та штрафом від трьох до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Такі самі діяння, вчинені повторно або організованою групою, — караються позбавленням волі на строк до семи років, з позбавленням права обіймати певні посади на строк

до трьох років та штрафом від п'яти до п'ятнадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

Проектом також пропонується викласти у новій редакції статтю 212-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Згідно зі змінами, «за неправомірну відмову, несвоєчасне або неповне надання інформації, — штраф для співвітчизників — від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а для посадових осіб — від п'ятдесяти до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів».

За викривлення або приховування інформації, що подається спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю або міністерству, або державному органу для проведення ним експертизи — штраф від п'ятдесяти

до сімдесяти неоподатковуваних мінімумів і на посадових осіб — від сімдесяти до дев'яноста неоподатковуваних мінімумів.

Автори аргументували прийняття законопроекту необхідністю усунути «конкуренцію правових норм у статтях Кодексу про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу». На їхню думку, це «значною мірою ускладнює притягнення до відповідальності фізичних осіб за порушення законодавства».

Члени комітету підтримали законопроект, ухвалення якого вдосконалив регулювання процедур державного експортного контролю, підвищить ефективність заходів правозастосування в цій галузі та встановить чіткі критерії розмежування адміністративних правопорушень і злочинів у цій галузі.

Вл. інф.

Готується подарунок для гіпертоніків

Нині препарати, які застосовують під час лікування гіпертонії, продаються в аптеках за регульованими цінами. За два місяці ціни на них не тільки стабілізувалися, а навіть знизилися. Про це заявила голова Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я Тетяна Бахтєєва (фракція Партії регіонів). Зниження цін, за її словами, — це закономірний результат системної роботи уряду за виконання завдань Президента України Віктора Януковича для забезпечення населення якісними та ефективними ліками.

Вона нагадала, що нинішнього року в Україні стартував пілотний проект з впровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою. На фінансування цього проекту в бюджеті 2012 року виділено 40 млн. грн.

За її словами, пілотний проект ще до кінця не реалізовано. «Передбачається, що в його рамках впроваджуватиметься часткове відшкодування вартості препаратів для

цієї категорії пацієнтів», — сказала депутат.

Тетяна Бахтєєва також додала, що Прем'єр-міністр Микола Азаров підтвердив: з наступного року планується закласти 192 млн. грн. на компенсацію вартості препаратів для хворих на гіпертонію.

«Звичайно, якщо досвід реалізації пілотного проекту дасть стійкі позитивні результати, а я дуже сподіваюся на це, то цей досвід буде поширено і на інші групи препаратів», — підсумувала депутат-регіонал.

Мало хто задоволений, що іноземці можуть купувати землю?

Ухвалений у Верховній Раді законопроект, що дозволяє іноземцям купувати українську землю несільськогосподарського призначення, викликав неоднозначну реакцію в суспільстві. Про це під час прес-конференції заявив народний депутат від Комуністичної партії Сергій Гордієнко інформаційному агентству Голос UA.

«Що б не казали, але вже сьогодні наша земля в тій чи іншій мірі контролюється через іноземців. Це там, де є спільний капітал, де є фонди», — конкретизував парламентарій. «Потихеньку наші чорноземи переходять у руки іноземців. І тут інтереси іноземного капіталу повністю збігаються з інтересами наших гендлярів, котрі розуміють, що продавати більше нічого, а ось перепродаж землі приносить їм нечувані прибутки», — впевнений він.

С. Гордієнко навів порівняльні дані по різних країнах. Перед глобальними викликами з продо-

вольчої безпекі США вже скупили з приватних рук у державний резервний фонд — понад 44% землі. В Європі приблизно 60% ґрунту перебуває в державній власності і контролюється державою. Так, у Франції та Німеччині — 70%, у Фінляндії — 80%. А, наприклад, в Ізраїлі 100% землі перебуває у власності держави.

Комуніст переконаний: «Той, хто контролюватиме 30% світових чорноземів, диктуватиме продовольчу політику на планеті». Продаж української землі, переконаний народний обранець, — це загроза всьому суспільству, державності, майбутнім поколінням.

ФОТОФАКТ

Депутатам Чернігівської обласної ради презентовано систему «Рада», за якою вони незабаром голосуватимуть.

Фото Сергія ПAVЛЕНКА.

Адам МАРТИНЮК: «Потрібно будувати нову Україну — на засадах справедливості, соціальної рівності та гуманізму»

— Адаме Івановичу, вас називають «віртуозом ведення парламентських сесій»... У цьому зв'язку — цілий комплекс запитань: що, на ваш погляд, головне у цьому вмінні? Як властиться «тримати» аудиторію з діаметрально протилежними політичними поглядами, інтересами, послідовниками різних партійних програм? Якою мірою і як вам, переконаному комуністу, вдається знаходити компроміс під час прийняття тих чи інших законодавчих актів?

— Почну з неважливого попереднього зауваження. По-перше, у багатьох наших виборців складається враження, що керівники Верховної Ради — начальники для депутатів. Це зовсім не так. Ми маємо точно такі права, як і інші парламентарії. Завдання керівництва Верховної Ради — організовувати її роботу, і ми маємо більше можливостей тільки в одному: праві ведення засідань. По-друге, вказати, накарати, заборонити, припинити, змусити — всіх цих наказових способів стосовно народних депутатів України немає й бути не може.

Як удається «тримати» сесійний зал? Напевно, це приходить із досвідом, з роками... Немаловажно й те, що я за базовою освітою — вчитель. З другого боку, щоб переконати депутатів різних політичних поглядів підтримати те або інше рішення, потрібно бути гранично аргументованим у своїх доводах, оперувати знанням законів і насамперед Регламенту Верховної Ради. Авторитету можна добитися лише за умови, що все, що ти кажеш, відповідає наявній правовій базі. На жаль, це не завжди вдається, оскільки під час розгляду політичних питань будь-яке бажання, будь-які знання норм Регламенту, психології аж ніяк не є гарантією ухвалення рішення. Якщо питання ідеологічне, то переконати ту чи іншу сторону зали дуже й дуже важко.

Що стосується знаходження компромісу... Мабуть, його можна й потрібно шукати там, де вона, ця розбіжність, на межі... Гадаю, що за глибокої ідеологічної розбіжності ні мені, ні будь-кому іншому досягти його під час обговорення політичних питань навряд чи вдасться. А в обговоренні законопроектів, де або немає політики, або вона десь на задньому плані, а є насамперед економіка, справді, за рахунок уміння володіти аудиторією, «тримати її в руках», компроміс потрібен і можливий. Якщо ж депутатський корпус відчуває, що ведучий «плаває», не знає предмета розмови, бачить його невпевненість, сумніви в тих або інших питаннях, то... І такий момент. За грамотного ведення засідання депутатам набагато простіше визначитися, вони легше піддаються логіці, переконанню. Це

тим більш важливо, що останнім часом, чого гріха таїти, значна кількість депутатів дедалі менше ознайомлюється з тими законодавчими актами, які ми приймаємо. Не вникаючи в суть документа, депутат очікує авторитетного слова — чи то від промовців, чи то від ведучого засідання.

— Чи можна сказати так: те, що ми бачимо по телебаченню, — це лише незначна частина верхівки айсберга, тобто всього процесу законотворчої діяльності?

— Безперечно. Не можна йти на засідання, не будучи готовим до нього, не перебуваючи, що називається, у всеозброєнні, не знаючи, які порушуватимуться питання. Перед тим, як формується порядок денний, іде ширше його обговорення на різних рівнях. І ми вже знаємо, які питання, які проблеми можуть виникнути під час його затвердження.

— Ви прогнозуєте виникнення «позаштатних», критичних засідань на парламентських сесіях?

— Звичайно. Якщо це чисто економічні питання, то можна з великою часткою ймовірності прогнозувати ті або інші підходи з погляду різних економічних теорій. Що ж стосується ідеологічних питань, то алгоритм їхнього розгляду проглядається ще легше. Разом з тим видима легкість і спокій під час проведення засідань — результат тривалої й кропіткої попередньої роботи. Та й хід розгляду питань вимагає зосередженості, не дозволяє в жодному разі відволікатися й тим паче розслаблятися, змушує весь час шукати ту «родзинку», що дасть змогу або прийняти законопроект, або відхилити його — виходячи з ідеологічних концепцій, і знання життєвих реалій.

— Ви підходите до столу президії, сідаєте... Як правило, спокійний, урівноважений, підтягнутий... У вас є якісь секрети «настроювання» на засідання? На кшталт тих, що їх практикують спортсмени перед великими змаганнями?

— Не сказав би, що я в житті такий спокійний, як видаюся під час засідань. Бувають різні моменти... Сутність питання полягає в тому, що ти один, а депутатів багато, і ти повинен постійно перебувати на своєму робочому місці — на відміну від будь-якого іншого колеги — народного депутата, котрий навіть може

сказати якісь зовсім не інтелігентні слова, скривдити... А потім вальяжно йде, щоб для заспокоєння випити чашечку кави або ж улаштувати невеликий перекур. А ти мусиш брати себе в руки, розуміючи: що більше тебе зможуть вивести з-під контролю, то гірше і для тебе, і для вирішення тих питань, які вимагають свого розгляду. Тут, зрозуміло, потрібно мати міцні нерви, зберігати спокій, віру й переконаність у тому, що в остаточному підсумку все повинно бути так, як потрібно, а не так, як хочеться комусь із депутатів. А це дуже й дуже нелегко. З усією відповідальністю можна сказати, що іноді в десять разів простіше виконати якусь фізичну роботу, ніж займатися тією, що на поверхні здається спокійною, легкою й навіть безтурботною. Подумаєш — дав слово, забрав слово, поставив на голосування, оголосив його підсумки, закрити питання... Повторюю: за всім цим стоїть досить напружена праця, особливо коли розумієш, відчужено, що ти або інші законопроекти потрібні обома сторонами прийняти — виходячи в тому числі і з політичної доцільності, й із ситуації, що реально складається. А з другого боку, чужою розуміючи при цьому, яка буде протидія. Й особливо коли бачиш, що обговорення йде «на межі»...

— У вас є політичні лідери — зразки для наслідування? Як серед померлих, так і нині живих?

— Про тих політиків, хто нині здається, мені говорити складно, оскільки ріс із ними, знаю їхні сильні і слабкі сторони. Тому мені не хотілося б давати оцінку нині живим, тому що вони поки що діють особи у великій політиці. А от що стосується інших... Хотів би назвати Володимира Васильовича Щербіцького. Я не знав його близько, але багато чув про нього з розповідей тих, хто з ним безпосередньо працював: про його цілеспрямованість, послідовність, виваженість, стриманість, інтелігентність, велике знання життя. Володимир Васильович багато років очолював республіканську партійну організацію, отже, керував усією Україною. Він міг дуже мудро вплинути на вирішення того чи іншого питання. Нині стає відомо, як він умів відстоювати інтереси України, в тому числі й перед вищим політичним керівництвом Союзу РСР. Якщо ж говорити про більш далекі часи, то, безперечно, це творець Комуністичної партії і Радянської держави Володимир Ілліч Ленін. Він блискуче втілював теорію в практику, створивши першу у світі соціалістичну державу. Згадаємо: через 21 рік після свого офіційного проголошення СРСР практично сам протистояв у жорстокій сутичці озброєній до зубів Європі й уже здій-

снив докорінний перелом під час Великої Вітчизняної війни. І його Перемога не викликала ні в кого сумніву. Тепер порівняйте з 21 роком існування нашої незалежної держави... Досі за жодним показником не досягнуто рівня 1990 року...

— Адаме Івановичу, які людські якості є для вас визначальними? І які — зовсім неприйнятні?

— Серед визначальних людських якостей на перше місце поставив би порядність, відданість справі, якій служиш. Звідси — довіра до людини, впевненість у тім, що в будь-яких ситуаціях можна спиратися на його послідовність у відстоюванні своїх поглядів, принципів. Знаєте, політика — дуже складна штука. Що більше я нею займаюся, то більше переконуюся, що далеко не завжди вона робиться чистими руками і з чистими помислами.

Політика — досить тонкий рівень можливого й неможливого. Я, наприклад, як політик, надзвичайно прогнозований — в тому плані, що моя позиція з того чи іншого питання завжди відверта, завжди не на півтонах. Скажу прямо: у багатьох сьогоднішніх політиків усе, що говориться або пишеться, на жаль, насправді далеко не так, як є в дійсності. Людина начебто каже правильні речі, які цілком сприймаються в загальнолюдському контексті, але насправді...

Чого я абсолютно не приймаю, то це непостійності, зовсім спокійного й байдужого ставлення до своїх колишніх переконань, можливості в будь-який час діаметрально змінити їх — залежно від того, звідки, як-то мовиться, вітер дме. Це найголовніше, тому що ти віриш людині, сподіваєшся на неї, довіряєш їй, її послідовності у відстоюванні своїх принципів, переконань. А завтра раптом з'ясується, що їй до цих принципів байдуже, а виходить вона з якихось зовсім інших уявлень і, звісно, цілей.

Дуже важко сприймаю неправду в будь-яких її проявах, коли людина, виходячи з якихось своїх корисливих цілей, обманює і на словах, і, найголовніше, у своїх діях. Хитання, словобудство, постійний пошук тепленького місця... Не терплю й не знаходжу цьому ніякого виправдання.

— Які найскладніші моменти роботи як Першого заступника Голови Верховної Ради ви можете згадати? Коли й чому було особливо важко?

— Багато чого було... Але якось одразу спливали в пам'яті події кінця 1999-го — початку 2000 року, коли відбувся переворот — без лапок! — у Верховній Раді. Уперше в історії український парламент, вірніше, досить сумнівна його більшість, засідав не в стінах Верховної Ради, а в іншому будинку, в на-

шому випадку — в Українському домі, де й вирішувалися питання, пов'язані зі зміною керівництва парламенту — виходячи з підсумків виборчої кампанії. Мусу сказати відверто — і про це мало хто знає, але, напевно, цим сьогодні можна поділитися, — що мені, як тодішньому Першому заступникові Голови Верховної Ради, була пропозиція підтримати переворот, який затівали. Більше того, я не тільки залишався б на своїй колишній посаді, але мені гарантувалося місце Голови Верховної Ради. Я найкатегоричнішим чином відмовився, виходячи насамперед з того, про що в нас уже йшла мова: порядності й принциповості. Я не міг зраджувати своїх товаришів, у тому числі й тодішнього Голову Верховної Ради Олександра Миколайовича Ткаченка. Це перший — чисто людський аспект. А другий — відданий своїм ідеологічним принципам, принципам партійним, які полягали в тому, що ми в жодному разі не могли піти на такі рішення.

Це були дуже важкі моменти, тому що відчував несправедливість, несправедливість, безсовісність тих, хто затівав цей переворот. Тоді вперше за весь час перебування у великій політиці я зрозумів, що є політика на виду, і є політика підкилимна, яку далеко не завжди проводять на чесній основі і чесних принципах.

Але найбільше мене, пам'ятається, вразило те, що все це було здійснено за мовчазної, зовсім спокійної згоди суспільства, коли людям було абсолютно байдуже, що й чому відбувається. Як, до речі, і в 1991 році...

Не можу не сказати й ще про одне. І хоч би з ким мені доводилося про це говорити, всі без винятку підтримують мене, проте вважаю цей свій учинок аж ніяк не правильним. Я маю на увазі те, що в нас відбулося з Ляшко... Мене як людину, яка повинна тримати себе в руках, яка повинна бути вище Ляшка і йому подібних, такий учинок, переконаний, не красить... І скажу відверто: я б стримався, якби він не сказав тих підлих слів, які ніхто, крім мене, не почув... Проте сталося те, що сталося, і мені досі психологічно важко, що я опинився на тому ж рівні, що й він...

Багато складностей виникає й тоді, коли вже досягаються домовленості з тих чи інших питань, але тільки-но справа доходить до конкретного рішення, через ті або інші обставини, до того ж далеко не завжди від тебе залежні, воно не приймається. Це теж важко переживається, весь час повертаєшся до розгляду, вибираєш різні варіанти, припускаєш, що можна було б усе-таки зробити по-іншому, але... Не вийшло...

ЗАКІНЧЕННЯ НА 5-Й СТОР.

ПРИВІТАННЯ

Юристам України

Прийміть мої щирі вітання зі святом, суспільний резонанс якого сягає далеко за межі однієї професії. Вже самим фактом встановлення Дня юриста підтверджено волю незалежної України до здобуття статусу правової держави, засвідчену в її Конституції.

На цьому шляху ще не бракує складнощів та перепон — і успадкованих від минулого, і породжених уже новою часною добою. Відтак важко переоцінити значущість історичної місії, покликання нашої юридичної спільноти. Вона передовсім у тому, щоб постійно, послідовно і компетентно обстоювати, захищати засадничі людські ідеали та цінності. Тобто активно дбати про все, що має у своїй назві спільний промовистий корінь «право» — починаючи із справедливості.

Практика державотворення, побудови громадянського суспільства, демократизації нашої буття приносить усе нові докази саме такого розуміння українськими правниками свого професійного та громадянського обов'язку, що матеріалізується у конкретних справах, осмисленій і відповідальній роботі. У цьому надійне підґрунтя для реалізації подальших, якісних нових завдань.

Зичу енергії й насаги, ясно-го бачення цілей та засобів їх досягнення.

Щастя вам, здоров'я і добра!

Голова Верховної Ради України
Володимир ЛИТВИН.

***

Шановні колеги!
Щиро вітаю вас із професійним святом — Днем юриста!

Вашу роль у забезпеченні верховенства права, розбудові демократичної держави, підвищенні правової культури, закріпленні в суспільній свідомості почуття поваги до закону важко переоцінити. Наразі немає

жодної сфери державної діяльності, яка могла б обійтися без юридичної підтримки. Виняткове значення цієї почесної професії полягає в тому, що саме правники виконували найважливішу суспільну місію — забезпечувати поступальний розвиток держави як інституції, де визнається і діє принцип верховенства права, а суспільство об'єднується і консолідується на основі демократичних цінностей.

Випускники Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» обіймають високі державні посади, щодня приймають рішення, які відбиваються на інтересах держави та людей. Саме тому університет чітко усвідомлює свою відповідальність перед країною у підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних відповідати за свої рішення і вчинки.

Викладацька діяльність в університеті тісно поєднана з наукою, дослідженнями з найбільш актуальних проблем держави і права, які проводить Національна академія правових наук України. Сьогодні 28 членів академії працюють у складі утвореної Президентом України Конституційної асамблеї.

Бажаю, щоб відповідальна і нелегка праця давала можливість повністю розкрити та реалізувати ваші інтелект і творчий потенціал, завжди приносила задоволення від правильного вирішення найскладніших завдань.

Нехай ваші досвід та професіоналізм стануть запорукою поваги і довіри громадян, впевненості в надійному та справедливому захисті їх конституційних прав і свобод.

З повагою
Василь ТАЦІЙ,
ректор Національного університету
«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», президент
Національної академії
правових наук України.

Адам МАРТИНЮК: «Потрібно будувати нову Україну — на засадах справедливості, соціальної рівності та гуманізму»

ПОЧАТОК НА 3-Й СТОР.

Повторюю: буквально кожна сесія — за максимально можливою підготовки до неї! — обов’язково підносить ті або інші «сюрпризи», які призводять до міток на серці... Утім, це те життя, котре я сам вибрав...

— **Дуже непросто проходило прийняття Закону «Про основи державної мовної політики»...**

— Можу сказати одне: так, справді, певні порушення були. У тому розумінні, що цей документ не розглядався у другому читанні за підсумковою таблицею. Проте ті, хто мав готувати таблицю, всіяло саботували це. Загалом зрозуміло: профільний комітет очолюють затяті опоненти цього закону. І вони в жодному разі не допустили б його розгляду так, як це передбачає Регламент: з порівняльного таблиці. Є й ще один важливий момент, який полягає в тому, що треба було прийняти закон саме зненацька, тому що ті, хто відстежував, як він приймався в першому читанні, не могли не бачити, які великі баталії відбувалися не тільки в сесійній залі, а й за його межами. І якби це питання розглядалося планово, якби його політичні опоненти знали, коли саме це відбуватиметься, боюся, все могло б закінчитися трагедією... У тому числі й у сесійній залі, тому що наближаються парламентські вибори, а разом із цим радикалізуються настрої, посилюється боротьба за те, щоб сподобатися тим чи тим виборцям... Не буду називати прізвиська тих радикально налаштованих депутатів, які у відповідь на зовсім резонну вимогу відмовитися, нарешті, від кулаків як засобу парламентської боротьби, зовсім серйозно відповідали: «А що я скажу своїм виборцям, якщо не буду цього робити?».

Ще раз підкреслюю: якби друге читання закону проходило планово, боюся, ситуація була б набагато складніша, ніж під час першого читання. І, повторюю, не тільки в сесійній залі. Та й уявіть собі: розглядати дві-три тисячі виправлень... І це — за три дні роботи? За постійного тиску, виривання мікрофонів, з гучними мегафонами, захопленнями трибуни та іншими немінучими атрибутами «цивілізованого» розгляду. Нескладно спрогнозувати й те, як реагувала б «вулиця»... Не можна було унеможливити й нові спроби захоплення будинку Верховної Ради найагресивнішими пронаціоналістично налаштованими силами. Ситуація була надзвичайно складна, тому довелося виходити з того, що краще трохи порушити ті чи інші правила і зберегти відносно спокійну обстановку процесу прийняття закону, ніж свідомо довести справу до серйозного політичного протистояння, що цілком могло б завершитися плачевно і для його учасників, і для авторитету України загалом як держави.

— **Зрештою, закон прийняли, і, як з’ясувалося, взагалі нічого страшно-го не сталося.**

— Саме про це я й хочу сказати, оскільки, справді, Закон «Про основи державної мовної політики» жодною мірою не знижує ролі єдиної

державної мови — української. І навіть найлютіші опоненти його прийняття чітко знають, що в їхніх регіонах він не матиме жодного значення, тому що для того, щоб запровадити на цих територіях якусь іншу регіональну мову, потрібно, щоб там мешкало не менш як 10 відсотків його носіїв. А до західних областей України — крім Чернівецької та Закарпатської — це не має жодного стосунку через їхню мономовність, що ще раз свідчить про те, що всі «антимовні» настрої були тільки формою передвиборної агітації. Вона легко лягає і на душі певних верств виборців, і тих, хто там балотується. Справді, набагато легше витійствувати про такі «щиросердечні» проблеми, ніж говорити про проблеми економічні і тим паче про те, чим вони, перебуваючи у владі, конкретно займалися й до чого привели регіон. Але ж у владі вони перебували понад двадцять років... І не тільки в регіонах. На найвищих шаблах влади протягом тих-такі двох десятиліть перебували представники правих, націоналістичних сил. То розкажіть же ж ви тоді людям не про мову, а про те, чому не зуміли побудувати ту державу, котру хотіли!..

Повірте, навіть сьогодні під час зустрічей люди практично не ставлять «мовних» запитань. Ну зникла тема, немає її! Прийнятий закон виходить з основних європейських цінностей, одна з яких та, що громадянин повинен мати можливість і право користуватися тією мовою, яку вважає рідною. Водночас — і це теж позиція Компартії — всі громадяни держави повинні володіти державною мовою. Хоча, впевнений, обов’язково поставатиме питання про надання російській мові статусу другої державної, про що постійно говорила й говорить Компартія України. І жодним чином це не може загрожувати українській державності.

Запитаємо себе: чому «мовний закон» найбільше стурбував наших письменників, які постійно висловлюють претензії із приводу того, що люди більше купують книжки російською мовою, а їх навіть не видають? Та просто потрібно краще писати! Якби українською мовою з’являлися твори високого світового рівня, невже б люди їх не купували й не читали? На жаль, творців уже в нас майже немає... І тиражів відповідно немає — на відміну від радянського часу, коли створювалися твори, котрі дотепер в усьому світі вважають класикою, що видавалися масовими тиражами на багатьох мовах світу.

— **Чим, на ваш погляд, відрізняються чотири останні депутатські каденції?**

— Гірко зізнаватися, але парламент із кожним скликанням дедалі більше деградує. Раніше до Верховної Ради обирали людей, які набагато краще знали реальне життя, набагато сумлінніше ставилися до своїх депутатських обов’язків і, нарешті, дуже рідко прогукували сесійні засідання. З кожним скликанням, на жаль, усе менше стає людей, для яких головна робота — це парламент, і все більше тих, хто вважає, що головне — їхній

бізнес. А парламент для них — це щось наче хобі або пошук можливості сховатися від закону за депутатською недоторканністю. З другого боку, ми спостерігаємо буквально вал законодавства... Величезне число ухвалених законопроектів! Але хіба справа в кількісних показниках? Адже ці законопроекти здебільшого — виправлення до вже прийнятих законів. А як уникнути тієї очевидної істини, що для прийняття кожного закону потрібна професійна, дуже відповідальна, ґрунтовна попередня робота? Не така, як буває: розглянули за кілька хвилин, ухвалили... Згадаємо, які під час попередніх каденцій точилися дискусії навколо тих чи інших законопроектів, особливо в другому їхньому читанні! А сьогодні багато депутатів думають: та що там витратити час на їхнє вивчення, коли все одно буде команда, як потрібно голосувати, що треба, а що не треба підтримувати!..

Що стосується фракції комуністів, то вона обов’язково збирається перед кожним пленарним тижнем, детально вивчає й обговорює пропоновані законодавчі акти. Вислуховуються всі точки зору, і на їхній основі виробляється колегіальне рішення.

Я впевнений, що необхідно добитися того, щоб у парламент приходили люди для роботи в ньому — виконувати означені Конституцією державні завдання. І люди ці повинні розуміти високу місію, котру на них покладає народ. На жаль, сьогодні багато народних депутатів частенько займаються тим, чим вони повинні займатися. Головне завдання кожного парламентарія — створювати закони й контролювати їхнє виконання. Розуміння цього й повинно лягти в основу професіоналізму парламентської роботи.

Проте, погоджуючись із тими, хто критикує роботу Верховної Ради, я під час своїх зустрічей з людьми обов’язково ставлю зустрічне запитання: «А хто ж, скажіть, обрав цей парламент? Самозванців у нас немає. Жоден із 450 народних депутатів не прийшов з вулиці і не сказав: «Запишіть мене в депутати». Адже за кожного з них хтось голосував, правильно? І кожного з них підтримала певна кількість населення».

Я б дуже хотів, щоб кожен виборець усвідомив: парламент такий, який він є, яким його обрали. А якщо це так, то ми повинні десятки разів подумати, перш ніж проголосувати за того чи того кандидата.

— **У цьому зв’язку — ваша думка про можливе відкликання народного депутата і про те, як можна ще підвищити ефективність діяльності Верховної Ради?**

— Компартія про це заявляє постійно. У виборців повинно бути не лише право обирати депутатів всіх рівнів, а й відкликати тих, хто не виправдовує довіри народу, не реалізує програму, з якою йшов на вибори. Безперечно, це підвищить відповідальність депутатів. На жаль, сьогодні таких правових норм немає. Сподіватися на те, що парламент нового

скликання буде інший, поки що теж дуже складно, оскільки до нього балотуються 345 нині діючих народних депутатів із 450. Та й ті, які балотуються по мажоритарних виборчих округах, на мою думку, навряд чи зможуть внести кардинальні зміни в роботу парламенту. Напевно, потрібні якісь більш радикальні заходи. Наприклад, піти на скорочення кількості парламентаріїв, хоча це — конституційна норма... Можливо, ввести норматив, відповідно до якого Верховна Рада може позбавити мандата того чи того народного депутата, якщо він з неповажної причини пропустив певну кількість сесійних засідань. Загалом потрібно шукати й робити якісь кардинальні кроки, а головне — перекопати суспільство в тому, що воно повинно делегувати в парламент тих, хто збирається працювати як депутат і не буде вважати це якимсь додатковим, зовсім необов’язковим факультативним заняттям.

— **У чому, на ваш погляд, полягає специфіка нинішньої виборчої кампанії?**

— Напевно, в тому, що деякі політичні сили, насамперед це стосується так званої об’єднаної опозиції, більше думають не про 2012 рік, а про 2015-й, коли відбуватимуться чергові президентські вибори. Я дозволю собі висловити таку думку: на моє глибоке переконання, лідери «опозиції» не дуже й хочуть перемоги на нинішніх парламентських виборах. А причина цього проста: якщо, не дай Боже, звалиться перемога й буде в них більшість, у що, відверто кажучи, слабо віряться, то їм доведеться відповідати за ситуацію. І це неминуче позначиться на виборах 2015 року. Хоча й «партія влади» теж чудово розуміє, що від жовтня 2012 року залежать вибори 2015 року...

Особливістю нинішньої виборчої кампанії є й те, що цього року її як ніколи активно проводить Комуністична партія. Хоча це, швидше, не активна виборча кампанія, а активний наступ наших ідей. І це відзначають не тільки наші однодумці.

Важливо констатувати й те, що ми повернулися до змішаної системи виборів. По-різному можна це трактувати — і далеко не завжди однозначно. Так, справді, для структуривання суспільства важливе було голосування за партійними списками, але суто для виборця набагато важливіше бачити «свого» депутата, що представляє його, виборця, мажоритарний округ. Ми вже говорили про те, що в суспільстві фігура народного депутата сприймається ширше, ніж у ракурсі його законотворчої діяльності. Він для них насамперед захисник, помічник у справі розв’язання якихось суто життєвих проблем. І хоча завдання депутата вищого законодавчого органу країни зовсім інше, проте уникнути цієї звичної ситуації не вдається.

І ще одна особливість: широкий підкуп виборців. ґрунтується це на тому, що люди сприймають кандидата не в тому плані, що він колись щось зробить, а в тому, що зробить саме сьогодні, а

не завтра або післязавтра. Треба сказати, що особистісна налаштованість виборців з кожним роком посилюється, і вона лежить в основі кричущої нерівності у проведенні виборчої кампанії. Одна справа, коли за мандат бореться представник партії, що не має жодного стосунку до підприємництва, й інша — коли на вибори йде людина з великого бізнесу.

— **Про які найбільш характерні свої проблеми найчастіше розповідають люди під час зустрічей із вами?**

— Їх дуже й дуже багато — робота, комплекс соціальних питань, загальна розруха, байдужість влади, повсюдна несправедливість... Але ось що характерно: буквально зі сльозами на очах люди, особливо старшого покоління, кажуть про гуманітарну складову нашого буття. Вони не можуть зрозуміти, на якій підставі приймаються в західних областях рішення про те, що героями є не ті, хто захищав Батьківщину зі зброєю в руках, а ті, хто стріляв цим визволителям у спину. Дуже багато, особливо у східних областях, ставиться запитань про те, чому учасникам бандерівського руху доплачують пенсію за рахунок дотацій, що даються з державного бюджету. Одна з головних проблем — захист людини. Люди буквально криком кричать, що їм просто нікуди й немає до кого звернутися по допомогу. Їхні заяви лежать без руху, в місцевій владі немає жодного бажання звертатися до них, надавати конкретну допомогу. Йде повсюдне нехтування всіма гілками влади потреб людини. До судових органів по захист своїх прав людям похилого віку звертатися взагалі не має сенсу... А проблеми дітей війни... Сумно говорити про все це, а ще сумніше усвідомлювати, що не можеш повною мірою допомогти людям...

— **Такі настрої наших співгромадян неминуче спричиняють сплеск радикалізму, прагнення розв’язувати свої проблеми силовими акціями. Звідси, мабуть, несподіване зростання рейтингу партії «УДАР» з її просто-таки екстремістським гаслом «Настав час удару!».**

— Справді, люди перебивають біля останньої межі, тому так і сприймають радикальні заяви «УДАРу». До речі, дуже добре сприймається й гасло Компартії «Повернемо країну народу!». Але робиться це дуже своєрідно: хочуть, щоб хтось повернув країну народу, а вони посидять, подивляться. Але ж добитися цього без участі, підтримки кожного не можна. Йдеться про те, що повернути країну народу можна спокійно, без радикалізму й барикад. Потрібно тільки прийти 28 жовтня на виборчі дільниці, взяти бюлетень, знайти в ньому партію під номером 3 — Комуністичну — і спокійно за неї проголосувати. А потім знайти в іншому бюлетені прізвище кандидата-комуніста по мажоритарному округу й так само спокійно проголосувати й за нього. Якщо буде підтримка народу, то реально стане те, на що люди нині сподіваються і що хочуть бачити.

Що ж стосується «УДАРу»... Здається, ба-

гато в чому його рейтинг тримається за рахунок підтримки молоддю відомого спортсмена, ім’я якого постійно на слуху. Не думаю, однак, що за нього голосуватимуть люди старшого покоління. Це в чистому вигляді проект, розрахований насамперед на кумира. А от який він буде політик? Подивимося... Але якщо судити з того, що він уже не один рік очолює фракцію свого імені в Київській, то навряд чи доведеться говорити про нього як про людину нового мислення, що здатна завдати проголошуванний «удар». Боюся, що шанувальників Кличка у цьому плані — в разі його обрання до Верховної Ради — чекає велике розчарування.

— **І, завершуючи наше інтерв’ю, таке запитання. Не могли б прокоментувати вашу нещодавно заяву про те, що «головною помилкою комуністів було те, що вони бездарно віддали владу»? Історія не терпить умовного способу, але, однак: чи була в Україні в 1991 році можливість іти іншим шляхом?**

— Я назву такі цифри: якщо 1 грудня 1991 року 90 відсотків людей проголосували за розвал Союзної держави й незалежність України, то, за даними соціологічних досліджень торік, точно так само проголосували б лише 44,5 відсотка. А це означає, що альтернатива нинішньому курсу була — й досить реальна. І не тільки для України, а й для всього Радянського Союзу. Але партія комуністів, правляча партія, дозволила піти цим збитковим, тушковим, якщо не сказати більше, шляхом. Безперечно, свою роль зіграло в цьому вище керівництво партії, передусім останній генсек Горбачов. З одного боку, добре, що партія будувалася за військовим зразком, але з другого — це призвело до того, що самостійність, ініціативність простих комуністів було зведено до мінімуму. І навіть споглядаючи розвал країни, вони не бачили необхідності в самостійних діях. І, звісно, не вживши заходів для виправлення ситуації, покірливо підкорилися партійним «верхам», які здебільшого виявилися зрадниками й одразу переметнулися до тих, з ким лише вчора так люто на словах воювали.

Гадаю, що альтернативу нинішньому курсу України можна було реалізувати, якби наших лідерів підтримували не лише партійні маси, а й увесь народ. Однак у свідомість людей досить успішно було кинуту тезу про те, що якщо не буде комуністів, то все стане зовсім по-іншому. У цьому вони не помилилися: усе стало, справді, по-іншому... І це величезна трагедія, котра посилюється ще й тим, що дороги назад у нас немає. Але є інший шлях: повернути країну народу. А це означає, що потрібно будувати нову Україну — на соціалістичній основі, тобто на засадах справедливості, соціальної рівності та гуманізму, які люди, на щастя, ще пам’ятають.

Інтерв’ю провів
Олег ШИЛІН.

«Голос України» публікує ексклюзивне інтерв’ю Першого заступника Голови Верховної Ради України Адама Мартинюка газеті «Київський вісник».

ПЕРЕДВИБОРНА ПРОГРАМА
ПАРТІЇ ПЕНСІОНЕРІВ УКРАЇНИ

Затверджена XI З'їздом Партії Пенсіонерів України
від 05 серпня 2012 року

Партія Пенсіонерів України (ППУ) - добровільне політичне об'єднання громадян України, пенсіонерів, ветеранів праці та учасників Великої Вітчизняної війни, інвалідів, соціально незахищених груп населення.

ГОЛОВНОЮ МЕТОЮ ДІЯЛЬНОСТІ ППУ Є:

- створення справедливого демократичного суспільства, процвітання держави та добробуту громадян;
- сприяння становленню ефективної національної економіки, цивілізованих суспільних відносин;
- впровадження ефективно діючої системи соціального захисту та забезпечення законних прав та інтересів найбільш незахищених верств населення.
- мобілізація всіх сил суспільства задля ліквідації бідності як соціального явища;
- залучення представників старших поколінь до здійснення державної політики, формування органів влади, місцевого та регіонального самоврядування.

ПОЛІТИЧНИЙ КУРС. ІДЕОЛОГІЧНІ ОСНОВИ

Партія усвідомлює рівень своєї відповідальності за долю українського народу. Тому вона виступає:

- проти кланово-олігархічних методів відстоювання егоїстичних індивідуальних чи вузькокорпоративних інтересів;
- проти прискореного, неприпустимого і небезпечного матеріального розшарування суспільства, посилення економічної прірви між незначною кількістю багатих і тотально-злидненою масою народу.

Партія Пенсіонерів України підтримує діючу Конституцію України, виходячи з розуміння демократичної держави як надійного політичного механізму для урівноваження та узгодження інтересів різних соціальних, етнічних, професійних, культурних, релігійних, територіальних та інших верств і груп.

КЛЮЧОВІ ІДЕОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ПАРТІЇ:

- незалежність і суверенність України як держави;
  - прагматизм і свобода в політиці та економіці;
  - реальний патріотизм;
  - національна солідарність;
  - соціальний захист тих, хто цього потребує.
- Ми маємо велику кількість своїх членів і багатий досвід, що спирається на авторитет, мудрість народу та могутність Української держави. Ніхто не може прийти до влади без підтримки простих людей. Ми - джерело влади. Партія відкрита і для середніх поколінь, і для молоді, для тих, кому не байдуже безправ'я батьків і дідів, тих, хто піклується про свій завтрашній день, для кого честь і совість не є пережитками минулого.

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Головною метою соціальної політики Партії Пенсіонерів України є створення вільного, справедливого і соціального суспільства. В ході її реалізації партія розглядає створення соціальної держави одним з пріоритетів.

Друкується відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України»

ВИБОРИ-2012

За перегонами
наглядатимуть
понад
800 офіційних
спостерігачів

Центральна виборча комісія скасувала реєстрацію 14 кандидатів у народні депутати, які балотувалися в низці одномандатних виборчих округів у зв'язку з поданими ними заявами. З цієї ж підстави, **повідомили у відділі взаємодії із ЗМІ секретаріату ЦВК**, скасовано реєстрацію кандидатів у народні депутати О. С. Баталіна, висунутого Партією регіонів в одномандатному виборчому окрузі №2, М. Г. Белікової, висунутої Молодіжною партією України, та С. Є. Косаря, висунутого Аграрною партією України в одномандатному виборчому окрузі №96. Крім того, комісія відмовила Політичній партії «Реформи і Порядок» у реєстрації уповноваженої особи цієї партії в одномандатному виборчому окрузі №219, оскільки зазначена партія не є суб'єктом виборчого процесу.

Водночас зареєстровано довірених осіб кандидатів у народні депутати в одномандатних виборчих округах у шести регіонах України.

Розглянувши відповідні звернення, ЦВК зареєструвала 53 офіційних спостерігачів, зокрема: 8 — від Комітету

«За відкриту демократію», 33 — від Угорщини, 5 — від Канади, 4 — від Чеської Республіки, 2 — від Сполучених Штатів Америки, 1 — від Фінляндської Республіки, на чергових парламентських виборах. Таким чином, загальна кількість зареєстрованих офіційних спостерігачів — 801 особа. Крім того, комісія затвердила форми подань щодо надання дозволу на виготовлення бюлетенів з виборів народних депутатів безпосередньо дільничними комісіями спеціальних виборчих дільниць, утворених на суднах, що перебувають у день голосування у плаванні під Державним Прапором, та на полярній станції України.

Разом із тим встановлено Порядок передачі протоколів про підрахунок голосів виборців на вищезазначених спеціальних виборчих дільницях та повідомлень про їх зміст до окружних виборчих комісій.

Окремою постановою внесено зміни до складу деяких окружних виборчих комісій. На завершення засідання комісія протокольним рішенням доручила члену ЦВК Тамарі Астаховій звернутися до правоохоронних органів з метою встановлення обставин подання до ЦВК заяви про відмову балотуватися кандидата у народні депутати С. С. Ісакова, зареєстрованого в одномандатному виборчому окрузі № 128.

Головний пріоритет соціальної політики Партії є ЛЮДИНА. Ми - за побудову такої державної системи, за якої держава несе відповідальність за гідне життя людей і вільний розвиток кожного члена суспільства.

- Основними пріоритетами соціальної політики Партія вважає:
- формування українського громадянського суспільства, добробуту та високої якості життя, соціальної та національної єдності, солідарності та партнерства;
  - забезпечення економічної та правової гарантії реалізації невід'ємного права кожного домогатися особливого добробуту власною працею і знанням;
  - розвиток соціально орієнтованої ринкової економіки, створення необхідних умов, становлення національного ринку праці та споживання;
  - формування надійної та ефективної системи соціального захисту найбільш вразливих верств населення.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Метою національної політики Партії є всебічне сприяння становленню і розвитку української нації як Вітчизни усіх громадян, що пов'язали свою долю з Україною, її землею, економікою, культурою, державою.

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА

Партія Пенсіонерів України розуміє, що майбутнє будь-якої держави - це її молодь. Від її фізичного і морального здоров'я, енергії та працездатності залежить доля нашої країни. Створення сильною, впевненої у власному майбутньому України неможливе без активної, діяльної, прагматичної молодієї генерації.

Партія здійснює комплекс заходів з метою створення сприятливих умов для формування свідомої та активної громадянської позиції молоді, профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі, орієнтації молоді на самовизначення та самореалізацію.

ГУМАНІтарНА ПОЛІТИКА

Одним з важливих напрямків діяльності Партії Пенсіонерів України є оновлена гуманітарна політика.

Головним змістом національної ідеї України є побудова суверенної, незалежної, правової, демократичної держави, в якій праця, знання, талант людини створюватимуть умови для самореалізації кожної особи.

Першочерговими завданнями гуманітарної політики Партія Пенсіонерів України вважає збільшення частки національного доходу, спрямованого на освіту, науку та культуру.

Партія Пенсіонерів України з повагою ставиться до почуттів віруючих, підтримує свободу віросповідання громадян. Основною суспільної згоди повинні стати невтручання держави у внутрішньо-церковні та міжконфесійні справи, однакове ставлення до всіх канонічних конфесій, повага до традиційних вірувань України, сприяння консолідації православ'я. Ми виходимо з того, що участь церкви у суспільно-політичних процесах може здійснюватись у таких напрямках, як інтеграція суспільства, затвердження

Охоронну діяльність нарешті
буде врегульовано законом

Резонансне убивство охоронців у гіпермаркеті «Караван» підштовхнуло громадськість ретельніше подивитися на ринок охоронних послуг в Україні. 18 жовтня набуде чинності закон «Про охоронну діяльність», робота над яким тривала понад чотири роки. Однак і у законотворців, і у представників МВС, і приватних охоронних фірм ще залишаються багато питань.

Один із авторів законопроекту — народний депутат України Василь Грицак під час «круглого столу» заявив, що діяльність усіх охоронних структур має чітко контролювати держава. Він звернув увагу на те, що сьогодні в Україні працює вже понад мільйон приватних охоронців та охоронників, і досі їхня діяльність не була врегульована законодавчо. «Професія охоронця вже стала тією професією, яка має проходити через статистику, яку повинні готувати сертифіковані навчальні заклади, де навчальний процес мають забезпечувати кваліфіковані фахівці», — переконаний В. Грицак. Водночас, на його думку, хоча закон «Про охоронну діяльність» лише набуває чинності, вже назріла потреба вносити зміни, витребувані сьогодні.

Начальник прес-служби департаменту ДСО МВС України Світлана Павловська підтвердила думку, що закон є об'єктивною необхідністю, адже у ньому чітко прописано порядок ведення охоронної діяльності та поведінки в екстремальних ситуаціях, аж до застосування зброї чи спецзасобів. Однак доведеться доопрацьовувати закон, зокрема, в частині навчання охоронців та охоронників. Адже нині є непоодинокі випадки, коли дипломи чи сертифікати про підготовку просто купуються, а приватні охоронні фірми наймають працівників прямо серед заробітчан на вокзалі.

Голова Всеукраїнської спілки громадських організацій Федерації охоронців України Василь Вакуленко запропонував МВС видати практичний коментар чи рекомендації із застосування закону «Про охоронну діяльність». За його словами, у «Каравані» охороняла навіть не приватна фірма, а просто штатні працівники гіпермаркету. Водночас учасники «круглого столу» відкинули звинувачення, що після набуття чинності закону на ринок охоронних послуг може виникнути «анархія», адже у законі чітко виписано — коли і як — охоронці

ДОВІДКА

За даними МВС, нині в Україні існує 4 740 недержавних приватних охоронних фірм, які мають ліцензії. У 2012 році 149 приватних охоронних фірм було позбавлено ліцензій.

можуть застосовувати силу, чи навіть зброю.

Утім, правозахисник Едуард Багіров наголосив: рядовій людині байдуже, хто охоронятиме великий об'єкт — державні охоронні структури чи приватні охоронні фірми, між якими нині є конкуренція. Головне — щоб людина відчувала себе у безпеці і не потрапила безпідставно під дубинку чи слъзогінний газ.

Присутній на «круглому столі» начальник управління зв'язків з громадськістю МВС України Володимир Поліщук повідомив, що наразі нових деталей у розкритті резонансної справи про вбивство у «Каравані» немає. Слідство триває під особистим контролем міністра.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Потенціал кримської автономії величезний, він ще далеко не вичерпаний...

ТОЧКА ЗОРУ

Для реалізації автономії потрібні повноваження в галузі законодавства та економіки, вважає народний депутат України Борис ДЕЙЧ (на знімку), розмову з яким пропонуємо увазі читачів.

— Борисе Давидовичу, вас по праву вважають одним із найдосвідченіших кримських політиків. На тлі гострої політичної боротьби, що розгорнулася сьогодні, з вуст окремих радикалів лунають заклики до ліквідації статусу автономії Криму. Що для вас автономія? Що, по-вашому, вона дає кримчанам? Як відбувалося її становлення?

— Коли навесні 1990 року я став депутатом Кримської обласної ради, то й уявити собі не міг, що закінчуватиму це скликання депутатом Верховної Ради спочатку Кримської Автономної Радянської Соціалістичної Республіки, а потім — Республіки Крим.

Дотепер я відчуваю відповідальність за ту довіру, яку кримчани висловили своїм голошуванням в неділю 20 січня 1991 року.

Тому завжди намагався і у Верховній Раді АРК, і як народний депутат України виправдовувати цю довіру повсякденними конкретними справами. Для мене це обов'язок, який потрібно відпрацьовувати до кінця життя, щоб не мучили докори сумління. А вони починаються там, де помирає надія тих, хто щиро повірив у справедливість відтворення кримської автономії.

Немає сумнівів, що в день загальнокримського референдуму переважна більшість кримчан своїм голосуванням виразили найрайдужніші надії на майбутнє.

У цілому перший парламент Республіки Крим (так вона почала називатися після перейменування Кримської АРСР) виконав своє призначення в перехідному періоді. Найважливішою його заслугою стало те, що нам удалося закласти правові основи подальшого становлення кримської автономії у складі молодшої української держави.

І найбільш значимим завоюванням на той момент було прийняття власної Конституції, у чому ми значно випередили Верховну Раду України та проявили певну ініціативу в процесі нормалізації взаємин між центром і автономією.

Логічним продовженням цього процесу стало прийняття Закону України «Про розмежування повноважень органів державної і виконавчої влади України і Республіки Крим».

Одне слово, кримська автономія на той момент одержала гарні перспективи свого розвитку, і це вселяло віру й оптимізм в усіх, хто був причетний до цих результатів.

Головною умовою реалізації цих перспектив стало розв'язання проблеми наступності влади за підсумками майбутніх виборів до Верховної Ради Криму. Це був дуже серйозний іспит на міцність і перевірка авторитету тих, з ким кримчани пов'язували свої надії після референдуму. Як сьогодні відомо, цей іспит було повністю провалено.

— Борисе Давидовичу, і названі вами Закон України, і та перша Конституція Криму зафіксували права фактично на рівні незалежної держави. Чи так уже необхідно було брати на себе

стільки повноважень, і чи можна було їх зберегти?

— Щоб відповісти на ваше запитання, треба озирнутися на той час, який ще й сьогодні називають «бурхливий дев'яності».

У Росії Єльцин запропонував місцевим елітам брати повноважень стільки, скільки вони захочуть. В Україні, що переживала становлення державності, в ті часи панувала анархія. Так, якщо ми в Криму ухвалювали рішення, не оглядаючись на Київ, то на місцях, у містах і районах, у свою чергу, мало хто оглядався на наші рішення. Абсурдність ситуації доходила до того, що на рівні села, селища депутати ухвалювали рішення, виходячи з того, яке рішення Верховної Ради України, Верховної Ради Криму, району їм більше підходить. І, найчастіше, і зовсім ні на кого не оглядаючись.

Безумовно, «це солодке слово свобода» запаморочило тоді багато голів. І, природно, багато наших тогочасних рішень були або не-реальними, або відірваними від реальності, або не могли бути реалізовані з політичних, економічних причин.

Саме на хвилі попудізму, відвертої демагогії, безсовісної експлуатації надій сотень тисяч людей, деморалізованих розвалом ще недавно єдиної країни, кримчани в 1994 році на виборах на знову запроваджений пост Президента Республіки Крим привели до перемоги Ю. Мешкова.

Завезений ним з Москви уряд Сабурова, не знаючи ситуації на місцях, у кадровій чехарді та професійній непридатності показав свою цілковиту неспроможність.

Додатковими яскравими фарбами в тому хаосі, баналітизмі, розвалі економіки стали авантюри дії Ю. Мешкова і його оточення.

У результаті дискредитація ідеї автономії досягла свого граничного рівня.

Водночас обраний Президентом України Л. Кучма дуже швидко знайшов розуміння в способах розв'язання кримських проблем із Президентом Росії Б. Єльциним і тим самим заблокував пряму й непряму підтримку кримчан з боку російських державних і недержавних організацій.

Наступним кроком стало те, що вищі державні інстанції України скасували всі прийняті до обрання кримського президента законодавчі акти, включаючи Конституцію автономії, і перепідпорядкували Раду міністрів Криму Кабінету Міністрів країни.

Таким чином, від Республіки Крим залишилася тільки одна горда назва. Авантюризм Мешкова з товаришами настільки могутньо дискредитував докорінний сенс ідеї автономії та здорові проросійські настрої кримчан, що це позначається досі.

— Борисе Давидовичу, під час прийняття сьогоднішньої Конституції АРК ви працювали першим заступником Голови Верховної Ради АРК. Наскільки складним був процес її прийняття? Наскільки вона відповідає сподіванням і очікуванням кримчан?

— Напевно, ще не всі забули протистояння Голови Верховної Ради АРК Леоніда Грача і Голови Ради мі-

ністрів АРК Сергія Куніцина.

Але ж починалося так добре, що їхню злагоджену роботу на первісному етапі ставив за приклад усім іншим Президент України Л. Кучма.

Але «мирова угода» швидко розсипалася, і почалася фактична війна на полі — хто головний? Хтось шукатиме правого або винуватого, але головною причиною розбіжностей, що виникли, по суті, була відсутність власної Конституції, якою б чітко й недвозначно розмежувалися повноваження представницької і виконавчої гілок влади в Криму.

Про відновлення дії скасованої Конституції не могло бути й мови. Країна жила вже в інших правових рамках, бо 28 червня 1998 року було прийнято Конституцію України, в якій були закріплені унітарні основи української держави, і без фактичної участі кримчан був виписаний відповідний розділ про кримську автономію.

Отже, під час розробки нової редакції власної Конституції ми були поставлені в певні конституційні рамки. Ініціатива в цьому процесі вже належала не нам, настав час розплати за ігри в державну самостійність.

Дотепер тривають суперечки, у тому числі й спекулятивні, наскільки важливими та обґрунтованими були закладені в той час повноваження сьогоднішньої Конституції АРК. У тому числі, і наскільки твердо й обґрунтовано керівництво Криму в 1998 році обстоювало інтереси кримчан, закладені в текст Конституції.

Ці питання мали б право на життя, якби не одне «але». Як завжди, уже по-товарованій, попудізм серед депутатів кримської Верховної Ради почав брати гору над реаліями. І в результаті навколо тексту Конституції розгорнулася гостра політична полеміка. При цьому, найчастіше, сторони й опоненти більше переймалися не реальною можливістю відстояти повноваження Криму в соціально-економічній сфері, а збільшенням своєї політичної ваги в очах виборців, висувуючи часто нереальні вимоги.

Протистояння в депутатському корпусі наростало, а затягування процесу затвердження тексту Конституції в кримському парламенті могло заблокувати подальше її прийняття в парламенті України.

Добре пам'ятаю, скільки сил я витратив на ходіння по кабінетах комітетів Верховної Ради України і переконання народних депутатів різних політичних поглядів.

При цьому довелось зіштовхнутися з нерозумінням і неприйняттям необхідності затвердження Кон-

ституції в стінах Верховної Ради Республіки Крим серед її депутатів.

Сьогодні, оглядаючись назад, я можу відверто говорити, що мій голос виявився на терезах на користь прийняття Конституції тим складом Верховної Ради Республіки Крим.

Проте прийняття Конституції АРК можна вважати головною заслугою депутатського корпусу третього скликання. Цей, без перебільшення, історичний акт підвів ризик під періодом кримської політичної смуту, але, на жаль, не зупинив протистояння між керівництвом Ради міністрів і Верховної Ради АРК.

— Борисе Давидовичу, все, про що ви зараз розповіли, — це все вже історія. Життя не стоїть на місці. Як ви оцінюєте нинішній стан автономії, рівень її повноважень, взаємини із центральними органами керівництва країною?

— На мій глибокий жаль, у цілому досить ґрунтовні повноваження автономії, прописані в сучасній Конституції Криму, фактично перетворені на формальність виправленням народного депутата України Зайця.

У результаті весь центр боротьби за наші повноваження перемістився в кабінети адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, до зали і кулуарів Верховної Ради.

Розуміючи це, на першій робочій нараді Президії Верховної Ради АРК я як Голова Верховної Ради АРК сказав: «Ми не повинні соромитися лобювати інтереси Криму і кримчан у київських коридорах влади. Тільки робити це потрібно не наскоком і з приводу, а планомірно й продумано. Адже на розгляді Верховної Ради України перебуває не один десяток законів, що тією чи іншою мірою зачіпають інтереси Криму, його підприємств, галузей. Ми повинні навчитися системно відстежувати такі моменти, і не тільки знаходити форми щодо внесення своїх пропозицій, а й домагатися включення їх у пропоновані проекти рішень».

Ми досить активно працювали в цьому напрямі. І якщо на законодавчому полі якихось відчутних зрушень досягти не вдалося, то на рівні Президента, Кабінету Міністрів ми змогли добитися низки державних програм з розвитку Євпаторії, Ялти, східного Криму.

Як ви розумієте, з перемогою «помаранчевої» команди будь-яке фінансування цих програм з боку Києва було згорнуто.

Щоправда, була одна спроба допомоги нав'язаному Криму голові Ради міністрів АРК Матвієнку. Кабінет Міністрів на чолі з Ю. Тимошенко провів виїзне засідання в нас у Криму, на якому розглянув дві програми «Морський берег Криму» і «Питна вода».

У своєму виступі я тоді сказав: «Безумовний плюс концепції розвитку «Морський берег» у тому, що вона намагається охопити весь спектр кримських проблем, що нагромаджувалися не один десяток років. Одночасно в цьому полягає і її слабкість, бо їх розв'язання потребує просто величезних фінансових ресурсів, знайти які неможливо без підтримки держави».

Практичний досвід показує, що в державі завжди знайдуться важливіші загальнодержавні пріоритети, а для розв'язання регіональних проблем не вистачає ресурсів.

У Конституції АРК, яка є Законом України, закладено наше право на економічний експеримент.

Пропоную спільно скористатися цим правом. Давайте зробимо Крим експериментальним майданчиком, на якому відпрацюємо податок на нерухомість, оподаткування туристичного бізнесу в приватному секторі, нові форми залучення інвестицій і всього того, що дає можливість економіці Криму та Україні динамічно розвиватися».

Мене не почули або не захотіли почути. Де ті програми, заради яких міністри Кабінету Міністрів України приїжджали в Крим, — відомо тільки їм. Але будь-які спроби хоч якось використовувати повноваження, закладені в Конституції Криму, «помаранчевими» припинилися, як то кажуть, на корені.

Але ж у можливості їх реалізації зацікавлений не тільки Крим і кримчани, а й країна. Адже Крим єдиний регіон, у який одноментно повернулося майже 300 тисяч кримських татар. Для їх облаштування необхідні не тільки величезні кошти, а й можливість прийняття цілої низки оперативних рішень, які потребують узгоджень у міністерствах і відомствах часом і роки.

Проблеми облаштування — це не тільки дороги, енергетика, каналізація і водогін. Це й необхідність забезпечення дитячими садками, школами, створення робочих місць, умов для розвитку національної культури і багато чого іншого.

Крим, як відомо, це й курорт, який щорічно приймає до 6 млн. відпочивальників. А курорт — це не тільки оздоровниці та пляжі, а й уся інфраструктура: енергетика, комуналка, транспорт, торгівля і багато чого іншого, що вимагає щоденного прийняття оперативних рішень, без узгодження в київських коридорах влади.

Безумовно, це найбільш значимі, але не всі загальнокримські проблеми, що потребують і додаткових коштів, і повноважень при їх розв'язанні.

При цьому за Конституцією АРК із метою інвестиційної привабливості ми маємо можливість надавати пільги, створювати і забезпечувати функціонування вільних економічних зон, здійснювати господарську діяльність у межах виняткової (морської) економічної зони.

Згідно з її положеннями, Кримська автономія має право на проведення експериментів у сфері оподаткування, встановлення місцевих податків і зборів, на патентування окремих видів діяльності тощо.

І все це не працює, бо через горезвісне виправлення Зайця прийняті Верховною Радою України закони, постанови Кабінету Міністрів України, міністерські або відомчі розпорядження не беруть до уваги і не враховують положення Конституції АРК.

Донести до київських кабінетів влади думку про необхідність вироблення діючого механізму, за допомогою якого можна було б скоординувати кримські ініціативи й інтереси із за-

конодавчою роботою у Верховній Раді України вдалося тільки з перемогою на президентських виборах В. Януковича.

Розуміння необхідності створити такий механізм вилилось у створення у Верховній Раді України Тимчасової спеціальної комісії з питань Автономної Республіки Крим.

Незважаючи на короткий строк її існування, комісії вдалося активно включитися в законотворчу роботу. Було розглянуто й подано на розгляд Верховної Ради України дев'ять законопроектів, 270 виправлень до чинних законів і законопроектів.

Комісією розглядалися законопроекти, розроблені народними депутатами України, Центром законодавчих ініціатив Верховної Ради АРК і Ради міністрів разом із членами комісії.

Основні законопроекти стосувалися питань соціально-економічного розвитку АРК, системи оподаткування, стану і функціонування курортно-туристичного комплексу, облаштування депортованих громадян і вдосконалення системи відносин між центральними органами влади та місцевими органами самоврядування щодо фінансування соціальної сфери і комунального господарства.

Як результат, за дорученням Президента України Віктора Януковича було ухвалено в першому читанні Закон України «Про основи розвитку Автономної Республіки Крим і особливості здійснення інвестиційної діяльності на її території».

З метою приведення деяких законодавчих актів України у відповідність із положеннями раніше прийнятого Закону «Про Раду міністрів АРК» було винесено на розгляд Верховної Ради проект закону про внесення змін у деякі законодавчі акти України щодо взаємодії Ради міністрів АРК із міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади.

Це далеко не весь перелік виконаної комісією законодавчої роботи. До комісії продовжують надходити пропозиції з удосконалення чинного законодавства та від народних депутатів, і Ради міністрів і Верховної Ради АРК, постійно поновлюється реєстр законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України.

Безумовно, справа зрушила з мертвої точки. Але мені б не хотілося, щоб склалося враження, що зі створенням комісії вдалося і вдається швидко й кардинально змінити ситуацію на краще. Це дуже велика й кропітка робота з обстоювання інтересів Криму і кримчан в українському законодавстві.

Але треба не забувати, що опозиція була проти створення комісії і не підтримувала в сесійному залі наші пропозиції.

Тому, чи буде продовжена робота комісії в майбутньому парламенті України, які в неї будуть повноваження й наскільки будуть підтримані її пропозиції, залежить від того, чи зможемо ми всі разом зберегти існуючу вертикаль влади і більшість на основі Партії регіонів у майбутньому складі Верховної Ради України.

Треба розуміти, що ніхто нам не принесе на блюдечку повноваження і ресурси, щоб будувати процвітаючий Крим. Усе залежить від нас самих, від усіх кримчан — який вибір ми зробимо, так і житимемо.

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про особливості забезпечення відкритості, прозорості та демократичності виборів народних депутатів України 28 жовтня 2012 року» щодо вдосконалення окремих положень

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про особливості забезпечення відкритості, прозорості та демократичності виборів народних депутатів України 28 жовтня 2012 року» такі зміни:

1. У преамбулі: слова «на звичайній виборчій дільниці під час проведення виборів народних депутатів України у день голосування 28 жовтня 2012 року» замінити словами «на звичайних виборчих дільницях у день голосування на чергових виборах народних депутатів України 28 жовтня 2012 року»;

доповнити словами «а також зберігання та використання створеної в процесі відеоспостереження інформації».

2. Статті 1 та 2 викласти в такій редакції:

«Стаття 1. Встановити, що для підвищення рівня довіри суспільства до виборів, публічності та відкритості виборчого процесу, доступу громадськості до спостереження у режимі реального часу під час голосування, а також створення відеозапису підрахунку голосів виборців у приміщенні для голосування звичайної виборчої дільниці використовується система відеоспостереження, відеозапису і трансляції зображення (далі - система відеоспостереження), яка у передбаченому цим Законом порядку забезпечує створення інформації, передачу зображення з приміщення для голосування звичайної виборчої дільниці з можливістю його перегляду на відповідному веб-сайті у мережі Інтернет та подальше збереження створеної в процесі відеоспостереження інформації».

2. Статтю 4 викласти в такій редакції:

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами) такі зміни:

1) статтю 12 доповнити частиною шостою такого змісту:

«Учасникам бойових дій у період Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років, яким виповнилося 85 років і більше, надаються пільги, передбачені статтею 13 цього Закону для інвалідів війни I групи»;

Система відеоспостереження не встановлюється у приміщеннях Центральної виборчої комісії, окружних виборчих комісій, дільничних виборчих комісій закордонних та спеціальних виборчих дільниць.

Стаття 2. Використання системи відеоспостереження у день голосування та під час підрахунку голосів, крім випадків, передбачених частиною другою статті 1 цього Закону, є обов'язковим.

У разі технічної неможливості забезпечити передачу зображення з приміщення для голосування окремої звичайної виборчої дільниці система відеоспостереження у такому приміщенні використовується для створення та зберігання відповідної інформації.

3. У статті 3:

1) у частині першій: слова «Система відеоспостереження складається» замінити словами «До системи відеоспостереження входять програмно-апаратні комплекси дільничних виборчих комісій, кожен з яких складається»;

слова «у приміщенні для голосування дільничної виборчої комісії» замінити словами «у приміщенні для голосування звичайної виборчої дільниці»;

2) у частині другій слова «Вимоги щодо конфігурації, а також технічне завдання на створення системи відеоспостереження затверджуються» замінити словами «Технічне завдання на створення системи відеоспостереження затверджується».

4. Статтю 4 викласти в такій редакції:

«Стаття 4. Дільнична виборча комісія забезпечує початок без-

перервного функціонування системи відеоспостереження у режимі передачі зображення одночасно з початком підготовчого засідання, передбаченого частиною третьою статті 84 Закону України «Про вибори народних депутатів України». Функціонування системи відеоспостереження у такому режимі припиняється після закінчення голосування.

Після закінчення голосування на виборчій дільниці і до підписання протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, у тому числі з поміткою «уточнений», дільнична виборча комісія забезпечує функціонування системи відеоспостереження у режимі запису і збереження інформації.

Інформація, створена з використанням системи відеоспостереження, може використовуватися правоохоронними органами, судами, Центральною виборчою комісією. Центральна виборча комісія надає відповідну інформацію за запитом правоохоронних органів, рішенням суду, а також може надавати таку інформацію у встановленому нею порядку за запитом політичних партій - суб'єктів виборчого процесу та кандидатів у народні депутати України».

5. У статті 5:

1) у частині першій: слова «і забезпечити умови для вільного формування виборцем своєї волі та її вільного виявлення», «виборців і громадськості» виключити;

слова «підрахунок виборчих бюлетенів» замінити словами «підрахунок голосів»;

2) у частині другій: слова «Порядок здійснення відеоспостереження на виборчих дільницях, використання на виборчій дільниці засобів відеоспостереження» замінити словами «Порядок використання системи відеоспостереження на виборчих дільницях»;

після слова «доступу» доповнити словами «на виборчу дільницю відповідного технічного персоналу».

6. Статті 6 та 7 викласти в такій редакції:

«Стаття 6. Трансляція відеозображення, отриманого за допомогою системи відеоспостереження під час голосування на виборчій дільниці, здійснюється на відповідному веб-сайті у мережі Інтернет. Рішення про створення та порядок функціонування такого веб-сайту приймається Центральною виборчою комісією, яка є розпорядником цього сайту.

Порядок використання, транспортування та зберігання носіїв з інформацією, створеною з використанням системи відеоспостереження у приміщеннях для голосування звичайних виборчих дільниць, з яких не здійснювалася веб-трансляція зображення, встановлюється Центральною виборчою комісією.

Інформація, створена з використанням системи відеоспостереження, зберігається Центральною виборчою комісією протягом одного року з дня офіційного оприлюднення результатів виборів народних депутатів України, після чого підлягає знищенню.

Стаття 7. Порядок використання програмно-апаратних комплексів та іншого об-

ладнання, необхідного для створення та функціонування системи відеоспостереження, встановлюється Центральною виборчою комісією виходячи з технічного завдання, передбаченого у статті 3 цього Закону».

7. У статті 9 слова «систем відеоспостереження» замінити словами «системи відеоспостереження».

8. У статті 10:

1) після пункту 1 доповнити новим пунктом такого змісту:

«2. До системи відеоспостереження, що створюється відповідно до цього Закону, не застосовуються вимоги Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах».

У зв'язку з цим пункти 2-4 вважати відповідно пунктами 3-5;

2) у пункті 3:

слова «придбання, монтажу» замінити словом «створення»;

слова «систем відеоспостереження на виборчих дільницях» замінити словами «системи відеоспостереження»;

3) у пункті 4:

у підпункті 1 слова «технічне завдання та конфігурацію» замінити словами «технічне завдання на»;

у підпункті 3 слова «функціонування систем» замінити словами «функціонування системи»;

підпункт 4 виключити;

4) у підпункті 1 пункту 5 слова «систем відеоспостереження» замінити словами «системи відеоспостереження».

11. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
2 жовтня 2012 року,
№ 5401-VI.

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про Національний банк України» щодо організації готівкового грошового обігу

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про Національний банк України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238; 2010 р., № 49, ст. 570; із змінами, внесеними Законом України від 9 лютого 2012 року № 4395-VI) такі зміни:

1) у пункті 2 статті 7 слова «та організує її обіг» замінити словами «та організує готівковий грошовий обіг»;

2) частину першу статті 20 замінити двома частинами такого змісту:

«Голова Національного банку має заступників, кількісний склад яких визначається ним за погодженням з Радою Національного банку».

Голова Національного банку призначає та звільняє заступників за погодженням з Радою Національного банку».

У зв'язку з цим частину другу - шосту вважати відповідно частинами третьою - сьомою;

3) пункти 3 та 5 статті 33 викласти в такій редакції:

«3) встановлення номіналів, систем

захисту, платіжних ознак та дизайну банкнот та монет, а також обмежень щодо використання систем захисту, платіжних ознак та створення елементів дизайну банкнот та монет»;

«5) встановлення правил випуску в обіг, обробки, зберігання, інкасації, перевезення, вилучення з обігу та знищення готівки».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
18 вересня 2012 року,
№ 5285-VI.

...найкращі дороги — на Вінниччині

За результатами опитування водіїв, проведеного одним із автомобільних інтернет-сайтів, 63 відсотки респондентів оцінюють стан доріг у своїх регіонах як незадовільний. 29 відсотків вважають, що у їхній місцевості автодороги непоганої якості. Лише вісім відсотків опитаних стверджують, що у місцях їхнього проживання хороші шляхи.

Найбільше позитивних відгуків про якість доріг висловили водії Вінниччини. Четверта частина з опитаних у цьому регіоні оцінили якість доріг на «добре» і «відмінно». Найгірші автошляхи, на думку 80 відсотків респондентів, у Тернопільській, Черкаській, Івано-Франківській і Чернівецькій областях.

Між іншим, 84 відсотки учасників опитування не проти користуватися платними автострадами, тільки 6 вони були кращої якості. А от вартість проїзду такою дорогою мала б становити 0,25 гривні за кілометр. Натомість частина опитаних водіїв категорично відмовляється від позиції платити за проїзд автотрасою. 96 відсотків із них переконані, що нинішній стан доріг негативно позначається на ходовій частині автомобіля, а дві третини водіїв готові підтвердити це конкретними фактами.

Загалом в опитуванні взяли участь півтори тисячі респондентів з усіх областей держави, які постійно користуються автомобілем і мають стаж керування транспортним засобом більше трьох років.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

...вироблятимемо власне ядерне паливо

Таке виробництво забезпечить завод ядерного палива, будівництво якого розпочато на Кіровоградщині. Партнером України в цьому амбітному проєкті стала Російська Федерація, адже саме в РФ, згідно з міждержавними домовленостями, здійснюється збагачення уранової руди, видобутої на кіровоградських шахтах: Смолінській, Інгульській та Новокостянтинівській (державне підприємство «СхідГЗК»).

Тож і не дивно, що саме біля шахтарського селища Смоліне, було вирішено збудувати завод із виробництва ядерного палива. Закласти майданчик для майбутнього будівництва до Маловисківського району завітали прем'єр Микола Азаров, міністр енергетики та вугільної промисловості Юрій Бойко, генеральний директор Державної корпорації з атомної енергії «Росатом» Сергій Кірієнко, президент ВАТ «ТВЕЛ» Юрій Оленін, представники Державної інспекції ядерного регулювання, НАЕК «Енергоатом», ДП «СхідГЗК».

ФАКТ

Сьогодні ядерна енергетика України на 100 відсотків залежить від імпорту ядерного палива.

У спільному підприємстві українська сторона володітиме контрольним, 50 відсотків плюс одна акція, пакетом, російська, відповідно, 50 відсотків мінус одна акція.

За словами глави українського уряду, першу чергу буде здано вже в 2015 році, що дозволить забезпечити ядерним паливом усі 15 діючих українських реакторів, плюс ще два реактори, які збудують до 2015 року, своїм ядерним паливом.

Як запевнив Микола Азаров, близько десяти відсотків від доходів підприємства спрямовуватиметься на вирішення соціальних питань регіону — будівництво та модернізацію шкіл, лікарень, ремонт доріг тощо.

Петро МЕЛЬНИК.

Закон України

Про адміністративні послуги

Цей Закон визначає правові засади реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) адміністративна послуга — результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону;

2) суб'єкт звернення — фізична особа, юридична особа, яка звертається за отриманням адміністративних послуг;

3) суб'єкт надання адміністративної послуги — орган виконавчої влади, інший державний орган, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадові особи, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на суспільні відносини, пов'язані з наданням адміністративних послуг.

2. Дія цього Закону не поширюється на відносини щодо:

1) здійснення державного нагляду (контролю);
2) метрологічного контролю і нагляду;
3) акредитації органів з оцінки відповідності;
4) дізнання, досудового слідства;
5) оперативно-розшукової діяльності;
6) судочинства, виконавчого провадження;
7) нотаріальних дій;
8) виконання покарань;
9) доступу до публічної інформації;

10) застосування законодавства про захист економічної конкуренції;
11) провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею;
12) набуття прав на конкурсних засадах;
13) набуття прав стосовно об'єктів, обмежених у цивільному обігу.

Стаття 3. Законодавство у сфері надання адміністративних послуг

1. Законодавство у сфері надання адміністративних послуг складається з Конституції України, цього та інших законів, прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері надання адміністративних послуг.

2. Надання адміністративних послуг здійснюється відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених законами, які регулюють суспільні відносини у відповідних сферах.

3. Вимоги цього Закону поширюються на надання суб'єктом надання адміністративних послуг витягів та виписок з реєстрів, свідоцтв, довідок, копій, дублікатів документів та інші передбачені законом дії, у результаті яких суб'єкту звернення, а також об'єкту, що перебуває в його власності, володінні чи користуванні, надається або підтверджується певний юридичний статус та/або факт.

4. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж передбачені законодавством України у сфері надання адміністративних послуг, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Державна політика у сфері надання адміністративних послуг

1. Державна політика у сфері надання адміністративних послуг базується на принципах:

1) верховенства права,

у тому числі законності та юридичної визначеності;

2) стабільності;

3) рівності перед законом;

4) відкритості та прозорості;

5) оперативності та своєчасності;

6) доступності інформації про надання адміністративних послуг;

7) захищеності персональних даних;

8) раціональної мінімізації кількості документів та процедурних дій, що вимагаються для отримання адміністративних послуг;

9) неупередженості та справедливості;

10) доступності та зручності для суб'єктів звернень.

Стаття 5. Основні вимоги до регулювання надання адміністративних послуг

1. Виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг, встановлюються:

1) підстави для одержання адміністративної послуги;

2) суб'єкт надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;

3) перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;

4) платність або безоплатність надання адміністративної послуги;

5) граничний строк надання адміністративної послуги;

6) перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.

2. Перелік адміністративних послуг визначається законом.

Стаття 6. Інформація про адміністративні послуги

1. Суб'єкти звернення мають право на безоплатне отримання інформації про адміністративні послуги та порядок їх надання, що забезпечується шляхом надання їм безоплатного доступу до Реєстру адміністративних послуг, розміщеного на Урядовому порталі, функціонування цілодобової Урядової телефонної довідки та інформування таких суб'єктів через засоби масової інформації.

2. Суб'єкти надання адміністративних послуг зобов'язані забезпечити:

1) облаштування у місцях прийому суб'єктів звернень інформаційних стендів із зразками відповідних документів та інформації в обсязі, достатньому для отримання адміністративної послуги без сторонньої допомоги;

2) створення та функціонування веб-сайтів, на яких розміщується інформація про порядок надання відповідних адміністративних послуг, режим доступу до приміщення, в якому здійснюється прийом суб'єктів звернень, наявність сполучення громадського транспорту, під'їзних шляхів та місць паркування;

3) здійснення посадовими особами прийому суб'єктів звернень згідно з графіком, затвердженим керівником відповідного суб'єкта надання адміністративних послуг. Кількість годин прийому суб'єктів звернень має становити не менше 40 годин на тиждень, у тому числі в суботу — не менше шести годин;

4) надання суб'єкту звернення, який звернувся за допомогою засобів телекомунікації (телефону, електронної пошти, інших засобів зв'язку), інформації про порядок надання адміністративних послуг;

5) видання довідково-інформаційних матеріалів про адміністративні послуги та безоплатне поширення таких матеріалів у

приміщеннях, в яких здійснюється прийом суб'єктів звернень;

6) облаштування скриньки для висловлення суб'єктами звернень зауважень і пропозицій щодо якості надання адміністративних послуг, проведення щорічного аналізу таких зауважень і пропозицій, вжиття відповідних заходів.

Стаття 7. Вимоги щодо якості надання адміністративних послуг

1. Суб'єкт надання адміністративних послуг може видавати організаційно-розпорядчі акти про встановлення власних вимог щодо якості надання адміністративних послуг (визначення кількості годин прийому, максимального часу очікування у черзі та інших параметрів оцінювання якості надання адміністративних послуг).

2. У разі якщо суб'єктом надання адміністративної послуги є посадова особа, вимоги щодо якості надання адміністративних послуг визначаються органом, якому вона підпорядковується.

3. Вимоги, передбачені частинами першою та другою цієї статті, не можуть погіршувати умови надання адміністративних послуг, визначені законом.

Стаття 8. Інформаційна і технологічна картки адміністративної послуги

1. Суб'єктом надання адміністративних послуг на кожну адміністративну послугу, яку він надає відповідно до закону, затверджуються інформаційна і технологічна картки, а у разі якщо суб'єктом надання є посадова особа, — органом, якому вона підпорядковується.

2. Інформаційна картка адміністративної послуги містить інформацію про:

1) суб'єкта надання адміністративної послуги та/або центр надання адміністративних послуг (найменування, місцезнаходження, режим роботи, телефон, адресу електронної пошти та веб-сайту);

2) перелік документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, порядок та спосіб їх подання, а у разі потреби — інформацію про умови чи підстави отримання адміністративної послуги;

3) платність або безоплатність адміністративної послуги, розмір та порядок внесення плати (адміністративного збору) за платну адміністративну послугу;

4) строк надання адміністративної послуги;

5) результат надання адміністративної послуги;

6) можливі способи отримання відповіді (результату);

7) акти законодавства, що регулюють порядок та умови надання адміністративної послуги.

Інформаційна картка адміністративної послуги розміщується суб'єктом надання адміністративних послуг на його офіційному веб-сайті та у місці здійснення прийому суб'єктів звернень.

3. Технологічна картка адміністративної послуги містить інформацію про порядок надання адміністративної послуги.

У технологічній картці адміністративної послуги зазначаються:

1) етапи опрацювання звернення про надання адміністративної послуги;

2) відповідальна посадова особа;

3) структурні підрозділи, відповідальні за етапи (дію, рішення);

4) строки виконання етапів (дію, рішення).

4. Вимоги до підготовки технологічної картки адміністративної послуги визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Порядок надання адміністративних послуг

1. Адміністративні пос-

луги надаються суб'єктами надання адміністративних послуг безпосередньо, через центри надання адміністративних послуг та/або через Єдиний державний портал адміністративних послуг.

2. Фізична особа, у тому числі фізична особа — підприємець, має право на отримання адміністративної послуги незалежно від реєстрації її місця проживання чи місця перебування, крім випадків, установлених законом.

3. Юридична особа має право на отримання адміністративної послуги за місцезнаходженням такої особи або у випадках, передбачених законом, — за місцем провадження діяльності або місцезнаходженням відповідного об'єкта.

4. Заява на отримання адміністративної послуги (далі — заява) подається в письмовій чи усній формі.

Письмова заява може бути подана суб'єкту надання адміністративної послуги особисто, надіслана поштою або у випадках, передбачених законом, за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку.

5. Перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, визначаються законом.

6. Забороняється вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію для надання адміністративної послуги, не передбачені законом.

7. Суб'єкт надання адміністративної послуги не може вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію, що перебувають у володінні суб'єкта надання адміністративних послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління. Для отримання адміністративної послуги суб'єкт звернення у випадках, передбачених законом, подає документи (якщо відомості, що містяться в них, не внесені до відповідних інформаційних баз в обсязі, достатньому для надання адміністративної послуги), зокрема:

1) документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, у тому числі військовослужбовців;

2) документи, що посвідчують:

особу іноземця;

особу без громадянства;

отримання статусу біженця чи притулку в Україні (зокрема, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист);

3) документи військового обліку;

4) свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану;

5) документи, що підтверджують надання особі спеціального права на керування транспортним засобом відповідної категорії;

6) документи, що посвідчують проходження обов'язкового технічного контролю транспортних засобів відповідної категорії;

7) документи на транспортний засіб та його складові частини, у тому числі реєстраційні документи;

8) документи про трудову діяльність, трудовий стаж і заробітну плату громадянина;

9) документи про освіту та/або професійну кваліфікацію, науковий ступінь та вчене звання і документи, пов'язані з проходженням навчання, що надаються закладами освіти;

10) довідки, висновки та інші документи, що нада-

ються закладами охорони здоров'я;

11) документи Національного архівного фонду та інші архівні документи відповідно до законодавства про Національний архівний фонд та архівні установи;

12) рішення, вирoki, ухвали і постанови судів;

13) установчі документи юридичної особи;

14) рішення, висновки і дозволи, що приймаються (надаються) органами опіки та піклування відповідно до законодавства;

15) документи медико-соціальної експертизи;

16) посвідчення та документи, що підтверджують право громадянина на отримання соціальної допомоги;

17) документи про державні і відомчі нагороди, державні премії та знаки розрізнення.

8. Суб'єкт надання адміністративної послуги отримує відповідні документи або інформацію без участі суб'єкта звернення, у тому числі шляхом прямого доступу до інформаційних систем або баз даних інших суб'єктів надання адміністративних послуг, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління.

9. Суб'єкт надання адміністративної послуги, підприємства, установи або організації, що належать до сфери його управління, які володіють документами або інформацією, необхідними для надання адміністративної послуги, зобов'язані:

1) забезпечити безоплатне надання таких документів або інформації не пізніше трьох робочих днів з дня отримання запиту від суб'єкта надання адміністративної послуги, якщо інше не передбачено законом;

2) вживати заходів щодо розбудови системи міжвідомчої електронної взаємодії, забезпечення безоплатного та відкритого доступу до своїх інформаційних систем та баз даних, якщо інше не передбачено законом;

3) відповідно до закону забезпечити зберігання та захист інформації, отриманої в результаті надання адміністративної послуги.

10. Суб'єкт надання адміністративних послуг забезпечує можливість безоплатного одержання суб'єктами звернення у достатній кількості бланків заяв та інших документів, необхідних для звернення щодо надання адміністративної послуги, в тому числі одержання бланків з веб-сайтів суб'єктів надання адміністративних послуг, у центрах надання адміністративних послуг.

11. Суб'єкт надання адміністративних послуг забезпечує вільний доступ до своїх приміщень, в яких здійснюється прийом суб'єктів звернень, у тому числі належні умови для доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Стаття 10. Строки надання адміністративних послуг

1. Граничний строк надання адміністративної послуги визначається законом.

2. У разі якщо законом не визначено граничний строк надання адміністративної послуги, цей строк не може перевищувати 30 календарних днів з дня подання суб'єктом звернення заяви та документів, необхідних для отримання послуги.

3. Суб'єкт надання адміністративних послуг надає адміністративну послугу, а центр надання адміністративних послуг забезпечує організацію надання такої послуги у найкоротший строк та за мінімальної кількості відвідувань суб'єктом звернення.

4. У разі надання адміністративної послуги суб'єктом надання адміні-

стративних послуг, який діє на засадах колегіальності, рішення про надання адміністративної послуги або про відмову в її наданні приймається у строк, визначений частиною першою або другою цієї статті, а в разі неможливості прийняття зазначеного рішення у такий строк — на першому засіданні (слуханні) після закінчення цього строку.

5. Адміністративна послуга вважається наданою з моменту отримання її суб'єктом звернення особисто або направлення поштою (рекомендованим листом з повідомленням про вручення) листа з повідомленням про можливість отримання такої послуги на адресу суб'єкта звернення. У випадках, передбачених законодавством, відповідний документ може бути надісланий поштою (рекомендованим листом з повідомленням про вручення) або за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку. При цьому строк доставки поштової кореспонденції не зараховується до строку надання адміністративної послуги.

Стаття 11. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір)

1. При наданні адміністративних послуг у випадках, передбачених законом, справляється плата (адміністративний збір).

2. Надання адміністративних послуг у сфері соціального забезпечення громадян здійснюється на безоплатній основі.

3. Розмір плати за надання адміністративної послуги (адміністративного збору) і порядок її справляння визначаються законом з урахуванням її соціального та економічного значення.

4. Плата за надання адміністративної послуги (адміністративний збір) зараховується до державного або відповідного місцевого бюджету.

5. Плата за надання адміністративної послуги (адміністративний збір) вноситься суб'єктом звернення одноразово за весь комплекс дій та рішень суб'єкта надання адміністративних послуг, необхідних для отримання адміністративної послуги (включаючи вартість бланків, експертиз, здійснюваних суб'єктом надання адміністративної послуги, отримання витягів з реєстрів тощо).

6. Стягнення за надання адміністративних послуг будь-яких додаткових не передбачених законом платежів або вимагання сплати будь-яких додаткових коштів забороняється.

7. Суб'єкт надання адміністративних послуг не може надавати інші платні послуги, не передбачені законом про перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання.

8. Внесення відомостей до реєстрів, інших інформаційних баз, що використовуються для надання адміністративних послуг, здійснюється безкоштовно.

Стаття 12. Центр надання адміністративних послуг

1. Центр надання адміністративних послуг — це постійно діючий робочий орган або структурний підрозділ виконавчого органу міської, селищної ради або Київської, Севастопольської міської державної адміністрації, районної, районної у містах Києві, Севастополі державної адміністрації, в якому надаються адміністративні послуги через адміністратора шляхом його взаємодії з суб'єктами надання адміністративних послуг.

2. Центри надання адміністративних послуг утворюються при міських радах (іх виконавчих органах) міст обласного та/або республіканського Автономної Республіки Крим значення,

Київській, Севастопольській міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій.

3. У населених пунктах, які є адміністративними центрами областей, районів і Автономної Республіки Крим, а також у містах Києві та Севастополі центри надання адміністративних послуг утворюються за рішенням відповідних селищних або міських рад і можуть забезпечувати надання адміністративних послуг, у тому числі відповідними обласними, районними та міськими державними адміністраціями, на основі узгоджених рішень.

4. З метою забезпечення належної доступності адміністративних послуг можуть утворюватися територіальні підрозділи центру надання адміністративних послуг.

5. У разі утворення центру надання адміністративних послуг як постійно діючого робочого органу для здійснення матеріально-технічного та організаційного забезпечення діяльності центру надання адміністративних послуг у структурі відповідної міської ради, міської, районної державної адміністрації утворюється відповідний структурний підрозділ (виконавчий орган), на який покладаються керівництво та відповідальність за організацію діяльності такого центру.

6. Перелік адміністративних послуг, які надаються через центр надання адміністративних послуг, визначається органом, який прийняв рішення про утворення центру надання адміністративних послуг.

7. Перелік адміністративних послуг, які надаються через центр надання адміністративних послуг, має включати адміністративні послуги органів виконавчої влади, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

На основі узгоджених рішень із суб'єктами надання адміністративних послуг через центр надання адміністративних послуг також можуть надаватися інші адміністративні послуги.

8. Суб'єктам надання адміністративних послуг забороняється здійснювати прийом заяв суб'єктів звернень щодо надання адміністративних послуг, видавати суб'єктам звернень оформлені результати надання адміністративних послуг, якщо такі послуги за законом надаються через центри надання адміністративних послуг.

9. За рішенням органу, який утворив центр надання адміністративних послуг, у такому центрі також може здійснюватися прийняття звітів, декларацій, скарг.

10. Положення про центр надання адміністративних послуг та його регламент затверджуються органом, який прийняв рішення про утворення центру. Кабінет Міністрів України затверджує примірне положення про центр надання адміністративних послуг та його регламент.

11. Час прийому суб'єктів звернень у центрі надання адміністративних послуг становить не менше шести днів на тиждень та семи годин на день і є загальним (єдиним) для всіх адміністративних послуг, які надаються через центр надання адміністративних послуг. Прийом суб'єктів звернень здійснюється без перерви на обід. Центр надання адміністративних послуг не менше двох днів на тиждень здійснює прийом суб'єктів звернень до двадцяті години.

За рішенням органу, який прийняв рішення про утворення центру надання адміністративних послуг, час прийому суб'єктів звернень може бути розширено.

Стаття 13. Адміністратор

1. Суб'єкт звернення для отримання адміністративної послуги в центрі надання адміністративних послуг звертається до адміністратора — посадової особи органу, що утворив

центр надання адміністративних послуг, яка організовує надання адміністративних послуг шляхом взаємодії з суб'єктами надання адміністративних послуг.

2. Адміністратор призначається на посаду та звільняється з посади особою, яка очолює орган (керівником органу), що прийняв рішення про утворення відповідного центру надання адміністративних послуг.

Кількість адміністраторів визначається органом, який прийняв рішення про утворення відповідного центру надання адміністративних послуг.

3. Адміністратор має іменну печатку (штамп) із зазначенням його прізвища, імені, по батькові та найменування центру надання адміністративних послуг.

4. Основними завданнями адміністратора є:

1) надання суб'єктам звернень вичерпної інформації та консультацій щодо вимог та порядку надання адміністративних послуг;

2) прийняття від суб'єктів звернень документів, необхідних для надання адміністративних послуг, їх реєстрація та подання документів (їх копій) відповідним суб'єктам надання адміністративних послуг не пізніше наступного робочого дня після їх отримання;

3) видача або забезпечення направлення через засоби поштового зв'язку суб'єктам звернень результатів надання адміністративних послуг (у тому числі рішення про відмову в задоволенні заяви суб'єкта звернення), повідомлення щодо можливості отримання адміністративних послуг, оформлених суб'єктами надання адміністративних послуг;

4) організаційне забезпечення надання адміністративних послуг суб'єктами надання адміністративних послуг;

5) здійснення контролю за додержанням суб'єктами надання адміністративних послуг термінів розгляду справ та прийняття рішень;

6) надання адміністративних послуг у випадках, передбачених законом.

5. Адміністратор має право:

1) безоплатно одержувати від суб'єктів надання адміністративних послуг, підприємств, установ, організацій, які належать до сфери їх управління, документи та інформацію, пов'язані з наданням адміністративних послуг, у порядку, визначеному статтею 9 цього Закону;

2) погоджувати документи (рішення) в інших органах державної влади та органах місцевого самоврядування, отримувати їх висновки з метою надання адміністративної послуги без залучення суб'єкта звернення;

3) інформувати керівника центру надання адміністративних послуг та керівників суб'єктів надання адміністративних послуг про порушення термінів розгляду заяв щодо надання адміністративної послуги, вимагати вжиття заходів щодо усунення виявлених порушень;

4) посвідчувати власним підписом та печаткою (штампом) копії (фотокопії) документів і виписок з них, витягів з реєстрів та баз даних, які необхідні для надання адміністративної послуги.

Стаття 14. Організаційне забезпечення надання адміністративних послуг

1. Організація забезпечення надання адміністративних послуг здійснюється шляхом:

1) забезпечення безоплатного автоматизованого віддаленого доступу адміністраторів у режимі реального часу до інформації в інформаційних системах суб'єктів надання адміністративних послуг, підприємств, установ, організацій, які належать до сфери їх управління, в яких міститься інформація, необхідна для надання адміністративних послуг, якщо інше не передбачено законом;

2) надання на підставі запитів адміністраторів інформації, необхідної для виконання покладених на них завдань;

3) забезпечення надання адміністративних послуг суб'єктам звернень у строки, встановлені законом, на підставі відповідних документів, одержаних від адміністраторів.

Стаття 15. Надання супутніх послуг

1. У приміщеннях, де розміщуються центри надання адміністративних послуг, інших приміщеннях, де надаються адміністративні послуги, можуть надаватися супутні послуги (виготворення копій документів, ламінування, фотграфування, продаж канцелярських товарів, надання банківських послуг тощо).

2. Супутні послуги надаються суб'єктами господарювання, добір яких здійснюється суб'єктом надання адміністративних послуг чи органом, що утворив центр надання адміністративних послуг, на конкурсній основі за критеріями забезпечення мінімізації матеріальних витрат та витрат часу суб'єкта звернення.

3. Типовий порядок проведення конкурсу для надання супутніх послуг затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Надання платних супутніх послуг суб'єктом надання адміністративних послуг, центром надання адміністративних послуг забороняється.

Стаття 16. Реєстр адміністративних послуг

1. Реєстр адміністративних послуг (далі — Реєстр) формується і ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику економічного розвитку, з метою:

1) ведення обліку адміністративних послуг;

2) забезпечення відкритого і безоплатного доступу до інформації про адміністративні послуги.

2. Реєстр містить інформацію про:

1) перелік адміністративних послуг;

2) правові підстави надання адміністративних послуг;

3) суб'єкта надання адміністративних послуг;

4) розмір плати (адміністративний збір) за адміністративну послугу (у разі надання послуги на платній основі);

5) інші відомості, визначені Кабінетом Міністрів України.

3. Порядок ведення Реєстру визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Єдиний державний портал адміністративних послуг

1. Надання адміністративних послуг в електронній формі та доступ суб'єктів звернення до інформації про адміністративні послуги з використання мережі Інтернет забезпечуються через Єдиний державний портал адміністративних послуг, який є офіційним джерелом інформації про надання адміністративних послуг в Україні.

2. Держателем Єдиного державного порталу адміністративних послуг є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику економічного розвитку.

3. Єдиний державний портал адміністративних послуг забезпечує:

1) доступ суб'єктів звернення до інформації про адміністративні послуги та про суб'єктів надання адміністративних послуг;

2) доступність для завантаження і заповнення в електронній формі заяв та інших документів, необхідних для отримання адміністративних послуг;

3) можливість подання суб'єктами звернення заяв за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку;

4) можливість отримання суб'єктами звернення інформації про хід розгляду їхніх заяв;

5) можливість отримання суб'єктами звернення за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку

результатів надання адміністративних послуг;

6) можливість здійснення суб'єктами звернення оплати за надання адміністративної послуги дистанційно, в електронній формі.

4. Порядок ведення Єдиного державного порталу адміністративних послуг встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 18. Фінансове та інше забезпечення надання адміністративних послуг

1. Фінансове та інше забезпечення діяльності системи державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування з надання адміністративних послуг здійснюється виключно за рахунок Державного бюджету України, відповідних місцевих бюджетів.

2. Закупівля товарів, робіт і послуг для надання адміністративних послуг здійснюється відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель».

3. Обов'язковою умовою договору про створення об'єкта права інтелектуальної власності на замовлення суб'єкта надання адміністративної послуги є повне набуття цим суб'єктом майнових прав інтелектуальної власності на створений на його замовлення об'єкт.

4. Суб'єкт надання адміністративної послуги не може укладати договори про створення об'єкта права інтелектуальної власності на замовлення, якщо умовами такого договору не передбачається повне передання майнових прав інтелектуальної власності на такий об'єкт суб'єкту надання адміністративної послуги.

5. Технічне обслуговування чи будь-яка інша підтримка на платній основі об'єкта права інтелектуальної власності, що використовується для надання адміністративних послуг, здійснюється за цінами, встановленими відповідно до статті 191 Господарського кодексу України.

6. Право власності на реєстри, інші інформаційні бази, що використовуються для надання адміністративних послуг, належить державі або органам місцевого самоврядування.

7. Держателем реєстрів, інших інформаційних баз, що використовуються для надання адміністративних послуг, можуть бути виключно органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Стаття 19. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері надання адміністративних послуг

1. Посадові особи, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги, адміністратори несуть дисциплінарну, цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність, передбачену законом, за порушення вимог законодавства у сфері надання адміністративних послуг.

2. Дії або бездіяльність посадових осіб, уповноважених відповідно до закону надавати адміністративні послуги, адміністраторів можуть бути оскаржені до суду в порядку, встановленому законом.

3. Шкода, заподіяна фізичним або юридичним особам посадовими особами, уповноваженими відповідно до закону надавати адміністративні послуги, адміністраторами внаслідок їх неправомірних дій, відшкодовується у встановленому законом порядку.

4. Держава, Автономна Республіка Крим, територіальні громади, відшкодувавши шкоду, заподіяну посадовою особою, уповноваженою відповідно до закону надавати адміністративні послуги, чи адміністратором внаслідок незаконно прийнятих ними рішень, дій чи бездіяльності, мають право зворотної вимоги до винної особи згідно із законом.

Стаття 20. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

частини восьмої статті 11 та пункту 1 частини першої статті 14 цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2013 року; пунктів 4—6 частини третьої статті 17 цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2014 року.

2. До набрання чинності законом, що визначає перелік адміністративних послуг та розміри плати за їх надання (адміністративні збори), плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір) при зверненні за отриманням платних адміністративних послуг сплачується у порядку і розмірах, встановлених законодавством.

3. Установити, що:

1) центри надання адміністративних послуг утворюються міськими радами міст обласного та/або республіканського Автономної Республіки Крим значення, Київською, Севастопольською міськими, районними, районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями до 1 січня 2014 року;

2) діяльність центрів надання адміністративних послуг, утворених до набрання чинності цим Законом, а також утворених у період до ухвалення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, необхідних для організації діяльності центрів надання адміністративних послуг відповідно до цього Закону, повинна бути приведена органами, які їх утворили, у відповідність із вимогами, передбаченими цим Законом, до 1 січня 2014 року;

3) витяги та виписки з реєстрів, свідоцтва, довідки, копії та дублікати документів, інші передбачені законом дії, у результаті яких суб'єкту звернення, а також об'єкту, що перебуває в його власності, володінні чи користуванні, надається або підтверджується певний юридичний статус та/або факт, надаються за цінами, встановленими відповідно до вимог Закону України «Про ціни і ціноутворення»;

4) ціни на бланки документів, у тому числі суворого обліку, які використовуються органами виконавчої влади, іншими державними органами для оформлення результатів надання адміністративних послуг (крім власних бланків цих органів), установлюються відповідно до вимог Закону України «Про ціни і ціноутворення».

4. Внести зміни до таких законів України:

1) статтю 191 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Державні регульовані ціни встановлюються на бланки документів, у тому числі суворого обліку, які використовуються органами виконавчої влади, іншими державними органами для оформлення результатів надання адміністративних послуг (крім власних бланків цих органів), відповідно до закону»;

2) пункт «б» статті 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170; 2010 р., № 37, ст. 496) доповнити підпунктом 4 такого змісту:

«4) організаційне забезпечення надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг»;

3) статтю 11 «Прикінцеві положення» Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 48, ст. 483; 2011 р., №№ 13—17, ст. 112) доповнити пунктом 21 такого змісту:

«21. Дозвільні центри, утворені відповідно до цього Закону, є складовою

частиною центрів надання адміністративних послуг, що створюються відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги»;

4) абзац перший частини першої статті 2 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 33, ст. 471 із наступними змінами) доповнити словами «у тому числі на технічне обслуговування, іншу оплатну підтримку на майбутнє об'єкта закупівлі чи виплат, пов'язаних з використанням об'єктів права інтелектуальної власності».

5. Визнати таким, що втрачає чинність з 1 січня 2014 року, пункт 2 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№ 13—17, ст. 112).

6. Кабінету Міністрів України:

1) у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити в установленому порядку включення до Реєстру адміністративних послуг послуг, передбачених підпунктом 3 пункту 3 та пунктом 6 цієї статті;

2) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

а) за участю органів місцевого самоврядування здійснити необхідні заходи з організації підготовки адміністраторів для забезпечення ефективної роботи центрів надання адміністративних послуг;

б) забезпечити прийняття органами виконавчої влади нормативно-правових актів, що впливають із цього Закону;

в) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

г) забезпечити приведення нормативно-правових актів органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом;

г) вирішити в установленому порядку питання про віднесення посади адміністратора, що запроваджується згідно з цим Законом, та посади державного адміністратора, запровадженої згідно із Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», за умовами оплати праці, матеріально-побутового забезпечення відповідно до посад, які належать відповідно до III групи посад державної служби згідно із Законом України «Про державну службу» від 17 листопада 2011 року та до V категорії посад в органах місцевого самоврядування відповідно до Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;

д) підготувати та подати до Верховної Ради України проекти законів про:

перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання;

включення до Податкового кодексу України положень стосовно державного мита, інших обов'язкових платежів;

встановлення розмірів та порядку адміністрування платежів і внесків нефіскального характеру, що справляються відповідно до пункту 2 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, або їх скасування;

внесення змін до законодавчих актів України, у тому числі до Кодексу України про адміністративні правопорушення, у зв'язку з прийняттям цього Закону.

7. Кабінету Міністрів України, органам місцевого самоврядування в установленому порядку забезпечити з дня набрання чинності законом про перелік адміністративних послуг та плату (адміністративний збір) за їх надання, але не пізніше ніж з 1 січня 2013 року, припинення надання підприємствами, установами, організаціями адміністративних послуг.

**Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.**

м. Київ,
6 вересня 2012 року.
№ 5203-VI.

Закон України Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць

Цей Закон визначає основи державної політики в інвестиційній сфері протягом 2013—2032 років щодо стимулювання залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки.
Закон спрямований на створення умов для активізації інвестиційної діяльності шляхом концентрації ресурсів держави на пріоритетних напрямках розвитку економіки з метою запровадження новітніх та енергозберігаючих технологій, створення нових робочих місць, розвитку регіонів.

Стаття 1. Законодавство з питань стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки

1. Правовою основою стимулювання інвестиційної діяльності є Конституція України, закони України «Про інвестиційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування» та інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини у цій сфері.

Стаття 2. Пріоритетні галузі економіки

1. Пріоритетними галузями економіки є галузі, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній екологічно чистій продукції, високоякісних послугах, які реалізують державну політику щодо розвитку виробничого та експортного потенціалу, створення нових робочих місць.

2. Перелік пріоритетних галузей економіки визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 3. Державна підтримка інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки

1. Державна підтримка інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки здійснюється у порядку та на умовах, визначених цим Законом.

2. Особливості оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки, визначаються Податковим кодексом України.

3. Особливості оподаткування ввізним митом суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки, визначаються Митним кодексом України.

4. Обсяги коштів, що спрямовуються на державну підтримку, щороку визначаються законом про Державний бюджет України, а також відповідними місцевими бюджетами, у тому числі з урахуванням статті 105 Бюджетного кодексу України.

Стаття 4. Критерії державної підтримки інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки

1. Державна підтримка надається суб'єктам ін-

вестиційної діяльності, які реалізують схвалені Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого органу при Кабінеті Міністрів України з питань надання державної підтримки суб'єктам інвестиційної діяльності, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки (далі — спеціально уповноважений орган при Кабінеті Міністрів України), Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки.

2. Інвестиційним проектом у пріоритетній галузі економіки вважається інвестиційний проект, що передбачається реалізовувати на новоствореному або діючому підприємстві, на якому буде проведено реконструкцію або модернізацію (за обов'язкової умови виділення окремого структурного підрозділу, на якому буде реалізовуватися інвестиційний проект) та який одночасно відповідає таким критеріям:

1) загальна кошторисна вартість перевищує суму, еквівалентну:

3 мільйонам євро — для суб'єктів великого підприємства;

1 мільйону євро — для суб'єктів середнього підприємства;

500 тисячам євро — для суб'єктів малого підприємства;

2) кількість створених нових робочих місць для працівників, які безпосередньо задіяні у виробничих процесах, перевищує:

150 — для суб'єктів великого підприємства;

50 — для суб'єктів середнього підприємства;

25 — для суб'єктів малого підприємства;

3) середня заробітна плата працівників не менш як у 2,5 раза перевищує розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

3. Інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки, що передбачають використання державної підтримки, підлягають державній реєстрації спеціальним уповноваженим органом при Кабінеті Міністрів України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Державний реєстр таких проектів спеціально уповноважений орган при Кабінеті Міністрів України розміщує на своєму офіційному веб-сайті.

Якщо протягом двох років з дня державної реєстрації інвестиційного проекту не досягнуто показників, встановлених частиною другою цієї статті, строк дії державної реєстрації інвестиційного проекту припиняється.

4. Вимоги до інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки, порядок їх відбору, схвалення та реєстрації вста-

новлюються Кабінетом Міністрів України.

5. Контроль за виконанням цього Закону покладається на спеціально уповноважений орган при Кабінеті Міністрів України та на представництва цього органу в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях.

Стаття 5. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій

1. До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій щодо стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки належать:

1) розроблення та забезпечення виконання програм розвитку інвестиційної діяльності на території регіону;

2) відбір інвестиційних проектів для реалізації на території регіону, залучення інвестицій, створення максимально сприятливих умов для інвесторів;

3) розгляд за поданням представництв спеціально уповноваженого органу при Кабінеті Міністрів України при Раді міністрів Автономної Республіки

Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністрацій інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки та внесення Кабінету Міністрів України пропозицій про надання державної підтримки суб'єктам інвестиційної діяльності, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки;

4) сприяння в отриманні в установленому порядку дозволених документів для початку реалізації інвестиційного проекту, вирішення поточних питань його реалізації.

Стаття 6. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2013 року.

2. Кабінету Міністрів України у чотиримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

розробити та затвердити підзаконні нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та приведення відповідними центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
6 вересня 2012 року.
№ 5205-VI.

Закон України Про проведення економічного експерименту щодо державної підтримки суднобудівної промисловості

Цей Закон спрямований на ефективне використання виробничого, науково-технічного та експортного потенціалу, відновлення конкурентоспроможності продукції вітчизняного суднобудування, збільшення обсягів випуску високотехнологічних суден і військових кораблів, створення сприятливих умов для залучення інвестицій, у тому числі іноземних, зниження витрат на будівництво суден і поповнення обігових коштів суднобудівних підприємств та забезпечення економічних інтересів держави в нарощуванні обсягів виробництва цих підприємств.

Стаття 1. Визнати суднобудування пріоритетною галуззю економіки України та провести з 1 січня 2013 року до 1 січня 2023 року економічний експеримент з метою створення підприємствам суднобудівної промисловості України умов, необхідних для збільшення обсягу виробництва продукції та надходжень до державного бюджету, за рахунок підвищення ефективності та конкурентоспроможності продукції суднобудування.

Експеримент поширюється на підприємства суднобудівної промисловості (клас 30.11 група 30.1 розділ 30, клас 33.15 група 33.1 розділ 33 КВЕД ДК 009:2010) та дослідно-конструкторські організації (клас 72.19 група 72.1 розділ 72, клас 71.12 група 71.1 розділ 71, клас 71.20 група 71.2 розділ 71 КВЕД ДК 009:2010), що надають послуги підприємствам суднобудівної промисловості.

Стаття 2. Основними напрямками підтримки суднобудівної промисловості на період проведення економічного експерименту є:

1) відновлення конкурентоспроможності продукції суднобудування України на зовнішніх ринках;

2) створення сприятливих умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій з метою розвитку суднобудування України;

3) здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, розвиток науки та освіти у сфері суднобудування;

4) сприяння взаємодії юридичних та фізичних осіб, зайнятих у сферах

суднобудівної промисловості реалізуються шляхом:

1) створення умов для відновлення конкурентоспроможності підприємств суднобудування;

2) надання державних гарантій відповідним рішенням Кабінету Міністрів України за іноземними кредитами, що надаються іноземними державами, банками, міжнародними фінансовими організаціями, а також зобов'язань перед іноземними замовниками за зовнішньоекономічними договорами (контрактами);

3) здешевлення кредитів шляхом часткової компенсації ставки за кредитами комерційних банків до рівня облікової ставки Національного банку України, діючої на дату сплати відсотків за отриманими кредитами;

4) надання пільг зі сплати податків і зборів та/або встановлення спеціальних режимів оподаткування в порядку, встановленому Податковим кодексом України;

5) звільнення у порядку, встановленому законодавством України з питань державної митної справи, від податку на додану вартість та мита операцій із ввезення на митну територію України товарів (продукції), які використовуються для будівництва, ремонту, модернізації морських, річкових суден та інших плавучих засобів, якщо такі товари не виробляються підприємствами на території України або виробляються, але не відповідають сертифікаційним вимогам міжнародних класифікаційних товариств чи вимогам замовників морських, річкових суден та інших плавучих засобів, визначеним умовами контрактів;

6) стимулювання підвищення рівня заробітної плати в галузі, у тому числі шляхом зменшення розміру нарахувань на фонд оплати праці;

7) підвищення рівня державних замовлень, у

тому числі державних оборонних замовлень;

8) стимулювання, у порядку, встановленому законом, продажу продукції суднобудування на експорт;

9) надання інших видів державної підтримки суднобудівної промисловості, не забороненої законодавством України та міжнародними угодами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 4. Суми пені, штрафних і фінансових санкцій, не сплачених до бюджетів і державних цільових фондів, нарахованих на податкову заборгованість із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), які обліковуються підприємствами суднобудівної промисловості станом на 1 січня 2013 року, підлягають списанню у порядку, встановленому Податковим кодексом України.

Стаття 5. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2013 року і діє до 1 січня 2023 року.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) частину третю статті 2 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 33, ст. 471 із наступними змінами) доповнити абзацом такого змісту:

«товари, роботи і послуги, закупівля яких здійснюється державними комерційними підприємствами та господарськими товариствами суднобудівної промисловості (клас 30.11 група 30.1 розділ 30, клас 33.15 група 33.1 розділ 33 КВЕД ДК 009:2010), дослідно-конструкторськими організаціями (клас 72.19 група 72.1 розділ 72, клас 71.12 група 71.1 розділ 71, клас 71.20 група 71.2 розділ 71 КВЕД ДК 009:2010), що надають послуги підприємствам суднобудівної промисловості (клас 30.11 група 30.1 розділ 30, клас 33.15 група 33.1 розділ 33

КВЕД ДК 009:2010), у разі якщо вони є виконавцями державних оборонних замовлень»;

2) у Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2-3, ст. 11):

пункт 1 частини першої статті 7 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«На період до 1 січня 2023 року платники, зазначені в абзаці сьомому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, які є підприємствами суднобудівної промисловості (клас 30.11 група 30.1 розділ 30, клас 33.15 група 33.1 розділ 33 КВЕД ДК 009:2010), звільняються від сплати єдиного внеску на суму оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, що здійснюється за рахунок коштів роботодавця, та допомоги по тимчасовій непрацездатності, що здійснюється за рахунок Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності»;

частину п'яту статті 8 доповнити абзацом такого змісту:

«На період до 1 січня 2023 року для підприємств суднобудівної промисловості (клас 30.11 група 30.1 розділ 30, клас 33.15 група 33.1 розділ 33 КВЕД ДК 009:2010) розмір єдиного внеску встановлюється у розмірі 33,2 відсотка визначеної абзацом першим пункту 1 частини першої статті 7 цього Закону бази нарахування єдиного внеску»;

3) частину п'яту статті 65 Закону України «Про виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 19-20, ст. 142) викласти в такій редакції:

«5. Не підлягають стягненню в порядку, встановленому цим Законом: кошти, що перебувають на спеціальному рахунку експлуатуючої організації (оператора) відповідно до

Закону України «Про впровадження питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки»;

суми авансових платежів та попередньої оплати за контрактами підприємств суднобудівної промисловості (клас 30.11 група 30.1 розділ 30, клас 33.15 група 33.1 розділ 33 КВЕД ДК 009:2010), отримані від замовників морських, річкових суден, інших плавучих засобів та судової техніки, судових двигунів, судових приладів і оснащення, а також кошти у вигляді кредитів, які зазначені підприємства спрямовують на фінансування будівництва або ремонту морських, річкових суден, а також на виготовлення або ремонт судової техніки, судових двигунів, судових приладів і оснащення, що перебувають на окремих рахунках зазначених підприємств».

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

здійснювати моніторинг та контроль за проведенням експерименту, узагальнення його результатів та внесення на розгляд Верховної Ради України пропозицій щодо доцільності його продовження.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
6 вересня 2012 року.
№ 5209-VI.

Закон України Про внесення змін до Митного кодексу України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Митного кодексу України такі зміни:
1) статтю 309 після частини п'ятої доповнити новою частиною такого змісту:

«6. Порядок застосування індивідуальної (одноразової), багаторазової та генеральної фінансової гарантії затверджується Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з цим частини шосту та сьому вважати відповідно частинами сьомою та восьмою;

2) у пункті 2 частини одинадцятої статті 311 слова «що передбачає

сплату митних платежів» замінити словами «у який задекларовано товари»;

3) у частині другій статті 314:

у пункті 3 слова «мати доведену за останні три календарні роки» замінити словами «для банківських установ — мати доведену за останні три календарні роки»;

у пункті 7 слова «мати можливість формування» замінити словами «для банківських установ — мати можливість формування», а слова «нею самою» — словами «ними самими»;

доповнити пунктом 10 такого змісту:

«10) мати уповноважених представників в усіх пунктах пропуску через державний кордон України»;

4) у частині першій статті 315:

у пункті 1 слова «у передбачених законодавством випадках» замінити словами «для банківських установ — у передбачених законодавством випадках», а слова «цієї установи» — словами «цих установ»;

у пункті 3 слова «від незалежної аудиторської компанії» замінити словами «для банківських установ — від незалежної аудиторської компанії»;

5) пункт 4 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» доповнити підпунктом 10 такого змісту:

«10) до 1 січня 2018 року — устаткування (обладнання) та комплектуючі вироби до нього, що ввозяться суб'єктами господарювання виключно для реалізації інвестиційних проектів, схвалених відповідно до Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», за умови, що зазначені товари:

а) не є підакцизними;

б) виготовлені не біль-

ше трьох років до моменту державної реєстрації інвестиційного проекту та не були у використанні;

в) не виробляються в Україні та не мають аналогів в Україні.

Порядок ввезення, перелік та обсяги зазначених товарів з визначенням їх кодів згідно з УКТ ЗЕД затверджуються Кабінетом Міністрів України разом із схваленням кожного окремого інвестиційного проекту.

У цьому підпункті терміни вживаються в такому значенні:

устаткування (обладнання) — машини (крім транспортних засобів),

механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту;

комплектуючі вироби до устаткування (обладнання) — частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі такого устаткування (обладнання)».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2013 року.

Президент України

В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
6 вересня 2012 року.
№5210-VI.

Закон України Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., №№13—17, ст. 112) такі зміни:

1. Пункт 6 підрозділу 1 виключити.

2. У підрозділі 3:

1) назву доповнити словами «та суб'єктами господарювання, які реалізують інвестиційні проекти, схвалені відповідно до Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць»»;

2) пункт 1 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Суб'єкти господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки, схвалені відповідно до Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», тимчасово, з 1 січня 2013 року до 31 грудня 2022 року включно, при ввезенні у митному режимі імпорту на митну територію України устаткування

(обладнання) та комплектуючих виробів до нього, що звільняються від оподаткування ввізним митом у порядку, визначеному підпунктом 10 пункту 4 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України, за умови оформлення митної декларації, можуть за власним бажанням видавати митному органу (а митний орган зобов'язаний прийняти) податковий вексель на суму податкового зобов'язання з податку на додану вартість, визначену в такій митній декларації»;

3) у пункті 5:

в абзаці першому слово «векселя» замінити словами «податкового векселя для підприємств суднобудівної промисловості»;

після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Строк погашення податкового векселя для суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки, схвалені відповідно до Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», настає на 60-й календар-

ний день з дня його видачі митному органу».

У зв'язку з цим абзаци другий — четвертий вважати відповідно абзацами третім — п'ятим;

4) в абзаці першому пункту 6 слова «устаткування, обладнання та комплектуючих, що не виробляються в Україні» замінити словом «товарів».

3. У підрозділі 4:

1) пункт 10 доповнити абзацами такого змісту:

«Прибуток, отриманий від реалізації інвестиційних проектів суб'єктами господарювання, які реалізують інвестиційні проекти у пріоритетних галузях економіки, схвалені відповідно до Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», оподатковується за ставкою:

з 1 січня 2013 року по 31 грудня 2017 року включно 0 відсотків;

з 1 січня 2018 року по 31 грудня 2022 року включно 8 відсотків;

з 1 січня 2023 року — 16 відсотків»;

2) доповнити пунктом 28 такого змісту:

«28. Суб'єкти господарювання під час реалізації

інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки, схвалених відповідно до Закону України «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць», тимчасово, з 1 січня 2013 року до 31 грудня 2022 року включно, податок на прибуток підприємств обчислюють з урахуванням таких особливостей:

1) під час нарахування амортизації основних засобів, що використовуються в період реалізації інвестиційного проекту та входять до груп 2 (капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом) і 3 (будівлі), може бути застосовано метод прискореного зменшення залишкової вартості, визначений розділом III цього Кодексу;

2) сума податкових пільг з податку на прибуток підприємств, наданих суб'єкту господарювання відповідно до цього підрозділу під час реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки, не може перевищувати обсяг інвестицій, фактично здійснених таким суб'єктом господарювання.

Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо актів регуляторів фондового ринку та ринку небанківських фінансових послуг

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести зміни до таких законів України:

1. Статтю 6 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №51, ст. 292; 2011 р., №10, ст. 63; 2012 р., №7, ст. 53) після частини двадцять п'ятої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«Проекти актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, що мають ознаки регуляторного акта, але на які не поширюється дія Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», оприлюднюються з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань у порядку та способом, що передбачені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Строк, протягом якого приймаються зауваження

та пропозиції, встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та не може становити менше ніж десять робочих днів з дня, наступного за днем оприлюднення проекту акта. Усі зауваження і пропозиції щодо проекту акта, одержані протягом установленого строку, підлягають обов'язковому розгляду Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. За результатами такого розгляду Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку повністю чи частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє. Інформація про результати розгляду зауважень та пропозицій підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку протягом п'яти робочих днів з дня, наступного за днем такого розгляду.

Нормативно-правові акти Національної комісії з цінних паперів та фондо-

вого ринку підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України».

У зв'язку з цим частини двадцять шосту — двадцять дев'яту вважати відповідно частинами двадцять восьмою — тридцять першою.

2. Частину третю статті 28 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., №1, ст. 1; 2006 р., №13, ст. 110; 2010 р., №37, ст. 496; 2011 р., №52, ст. 591; 2012 р., №7, ст. 53, №12-13, ст. 82) доповнити абзацами такого змісту:

«Проекти актів національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, що мають ознаки регуляторного акта, але на які не поширюється дія Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», оприлюднюються з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних

осіб, їх об'єднань у порядку та способом, що передбачені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції, встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, та не може становити менше ніж десять робочих днів з дня, наступного за днем оприлюднення проекту акта. Усі зауваження і пропозиції щодо проекту нормативно-правового акта, одержані протягом установленого строку, підлягають обов'язковому розгляду національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. За результатами такого розгляду національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, повністю або частково враховує одержані зауваження і пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

Інформація про результати розгляду зауважень та пропозицій підлягає обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, протягом п'яти робочих днів з дня, наступного за днем такого розгляду.

Нормативно-правові акти національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України».

3. Частину другу статті 3 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., №9, ст. 79; із змінами, внесеними Законом України від 22 грудня 2011 року №4231-VI) після абзацу третього доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, за винятком тих, що спрямовані

на виконання нею повноважень, визначених пунктами 6, 7, 9, 11—13, 14, 16, 17, 21, 22, 24—26, 30, 30¹, 34 та 37⁸ частини другої статті 7 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», та мають ознаки регуляторного акта»;

актів національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, що спрямовані на виконання нею повноважень, визначених пунктами 4, 6, 8, 16, 18, 19, 21 та 22 частини першої статті 28 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», та мають ознаки регуляторного акта».

У зв'язку з цим абзаци четвертий — дванадцятий вважати відповідно абзацами шостим — чотирнадцятим.

ІІ. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2013 року.

Президент України

В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
6 вересня 2012 року.
№5212-VI.

В Україні за 9 місяців 2012 року з незаконного обігу вилучено 187,1 тисячі декалітрів алкогольних напоїв на суму 93,1 мільйона гривень, *повідомляє прес-служба Державної податкової служби України*

Уряд України найближчим часом сформує експертні та переговорні групи для початку процесу створення нового договору про вільну торгівлю послугами в рамках Співдружності незалежних держав, *сказав секретар Ради національної безпеки і оборони України Андрій КЛЮЄВ*

Львівська продукція за ціною та якістю краща від будь-яких аналогів

Виставка-ярмарок «Львівський товаровиробник» у Палаці мистецтв збирає понад 70 підприємств легкої, харчової, хімічної промисловостей, виробників меблів і товарів повсякденного вжитку. Внутрішній рівень споживання на Львівщині дає змогу дбати про внутрішній регіональний продукт. Основною метою ярмарку стала популяризація місцевого виробника.

Досвід європейських країн свідчить, що чотири з п'яти робочих місць дають уже наявні підприємства і лише одне — нові виробництва. Тому місцева влада намагається усіляко підтримувати своїх роботодавців. Міський голова Львова Андрій Садовий вважає, що львівська продукція за ціною та якістю краща від будь-яких аналогів. Купуючи своє, гроші залишаємо у власній хаті. Принцип «свій до свого по своє» має бути формулою ус-

піху для будь-якого міста чи країни.

Біля прилавків відомих львівських фірм вишикувалися довгі черги. Покупці дізналися, що пошитий у Львові одяг продається у Німеччині та Франції, а виготовлені на місцевих фабриках меблі дешевші й надійніші за імпортні. Під час виставки-ярмарку концерн «Електрон» презентував нову малотоннажну машину багатоцільового використання для комунікацій. Новинка

легко маневрує львівськими вуличками і, головне, значно дешевша від закордонних зразків. Комплектування доставлятимуть з України та країн СНД. Схожі машини виготовляють лише у Чехії та Німеччині. Якщо закордоном міні-автомобіль для комунальників коштує 100 тисяч євро, то львівський виробник реалізовуватиме вполювину дешевше. Крім того, автомобіль «Електрон» можна використовувати у фермерських господарствах, аеропортах, у будівельній індустрії. Основна особливість у тому, що на базове шасі «Електрона» можна монтувати різноманітне допоміжне обладнання. Уні-

версальний автомобіль може вивозити контейнери зі сміттям, розчищати вулиці, а також поливати чи підмітати дороги. Виробництво здій-

снюватиметься на новому дочірньому підприємстві концерну — заводі «Електронмаш». Міська рада вже заклала кошти для закупівлі львівських малотоннаж-

них автомобілів. Наприкінці року концерн «Електрон» презентує ще одну новинку — львівський трамвай. **Богдан КУШНІР.** Львів.

Дизайн-галерея — на вулиці

Випускники кафедри дизайну Луганського національного університету ім. Т. Шевченка презентували дизайн-галерею «Ритми і лінії сучасного дизайну». Експозицію розмістили уздовж студентського містечка, у ній — 250 проектів. **Вл. інф.** Луганськ. Фото прес-служби університету.

Місцеві бюджети наповнюють громадяни

Упродовж дев'яти місяців нинішнього року працівники регіону сплатили в місцеві бюджети Вінницької області понад півтора мільярда гривень. А це — 72,7 відсотка від усіх надходжень. 13,7 відсотка місцева скарбнища отримала від орендної плати за землю.

За інформацією Державної податкової служби в області, саме ці два види податків є бюджетоутворюючими для місцевих територіальних громад. Загалом протягом дев'яти місяців поточного року до місцевих бюджетів на-

дійшло податків на 18,5 відсотка більше, ніж за відповідний період минулого. Зростання прибутків відбулося переважно за рахунок збільшення доходів фізичних осіб — головного податку для регіону. Тим часом переважна

більшість місцевих рад залишаються дотаційними. Як і раніше, їм не вдається віднайти можливості для залучення додаткових надходжень до бюджету. Між тим, на Вінниччині 701 сільська, селищна та міська ради. У жодному іншому регіоні держави нема такої кількості територіальних громад. **Віктор СКРИПНИК.** Вінницька область.

Двісті років на науковій передовій

У перший день урочистостей, присвячених 200-річному ювілею Нікітського ботанічного саду, тут зібралися співробітники, колеги-науковці, офіційні особи. Від імені української влади ювілярів привітав міністр агропромислового комплексу та продовольства Микола Присяжнюк. Також прибули Постійний представник Президента України в Криму Віктор Плакід, міністр агропромисловості АРК Валерій Кравець, перший віцепікер автономії Сергій Донич, ялтинська влада.

Традиційно працівникам наукового центру вручали різні нагороди, які відзначають їхній чималий внесок у розвиток науки. Завдяки рукам і світлим головам саме цих людей Нікітський

ботанічний є всесвітньо-відомим науковим і туристичним об'єктом, який за сезон відвідують близько мільйона людей. Кожен зі співробітників виконує вузькопрофільну роботу, створюючи

загальну картину. Наприклад, Наталя Зубкова, відзначена подякою міністра агропромислового комплексу та продовольства України, працює в лабораторії дендрології та квітництва й займається безпосередньо клематисами. «На моєму рахунку не так багато виведених сортів, але все ж певні досягнення є. На сьогодні в нас відкрилася виставка-експозиція клематисів, і я пишаюся тим, що внесла чималий внесок у цю роботу», — поділилася співробітниця ботсаду.

Микола Присяжнюк зачитав вітальну адресу від Президента, а від себе зазначив, що основна заслуга в підвищенні врожайності злакових культур, відродженні садівництва — саме таких науково-дослідних центрів, як Нікітський ботанічний сад.

Після вручення нагород прийшла черга відкриття пам'ятника богині Флорі — покровительці рослин (на знімку). Тут провели гасіння марки — спеціально до ювілею Укрпошта випустила блок марок і конверти.

Ксенія ЮР'ЄВА, спеціально для «Голосу України». Крим. Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Узяли курс на переробну галузь

Нині Сумщина посідає перше місце серед областей України за темпами приросту обсягів валової сільськогосподарської продукції. Цьому сприяло відновлення сівозміни на кількох сотнях тисяч перелогових і цілинних земель, які майже два десятиліття знаходилися під парами. Тепер регіон готовий до наступного економічного кроку. Конструктивний діалог влади з інвесторами, спрямований на потужний розвиток агропромислового комплексу області, втілюється в унікальний для України проект, суть якого полягає в тому, що аграрні інвестори несуть персональну відповідальність за розвиток територій, на яких працюють. Зрушення вже помітні: за останні півтора року в регіоні зведено близько десятка потужних елеваторів, зерно- і овочесховищ. Тепер на часі будівництво двох заводів з переробки кукурудзи.

Владислав ЖМУРКОВ. Сумська область.

Незаконно торгували кадастровими картами

Троє службовців регіональних установ Державного агентства земельних ресурсів копіювали і продавали приватним земельпорядним організаціям електронні схеми розподілу паїв територій сільських рад, фотоплани

районів, індексні кадастрові карти та інші конфіденційні відомості. Один файл з фотопланами окремого району коштував близько двох тисяч гривень.

Співробітники СБУ викрили протиправну діяльність, порушили три кримінальні справи. За матеріалами однієї вже винесено обвинувальний вирок 30-річному посадовцю Хмельницького науково-дослідного та проектного інституту землеустрою. Його засуджено до трьох років позбавлення волі з річ-

ним випробувальним терміном. Два інші посадовці приватних землепорядних фірм «Поділля-земінвест» та «Бюро судових будзескспертиз» відбулися штрафом.

Ірина КОЗАК. Хмельницький.

Поцупили вугілля за схемою... подвійних крадіжок

На Луганщині знешкодили групу зловмисників, які крали вугілля на одній з державних шахт. Начальник ділянки завантаження та його заступник вступили в змову з представником комерційної структури й розробили механізм розкрадання, застосувавши схему подвійних крадіжок. Для цього на одній з ділянок було встановлено обладнання для вуглезабагачення, за допомогою якого знижувалася зольність вугілля, призначеного для розкрадання. А від якості палива залежить і його ціна. За підробленими накладними вантажні автомобілі вивозили вугілля із шахти двічі, причому обидва рази на промисловий майданчик «своєї» фірми. Співробітники СБУ викрили злочинне угруповання й задокументували його діяльність. Вугільних ділків затримали на гарячому. За неповні три місяці вони завдали шахті збитків на суму понад 800 тисяч гривень.

Алла АНТИПОВА. Луганськ.

Визначать найкращу медсестру

У Тернополі триває VI Всеукраїнський конкурс професійної майстерності медичних сестер «Ескулап-професіонал», організований Асоціацією медсестер України та одним з департаментів Міністерства охорони здоров'я. Це змагання відбувається тут нещодав: торік звання найкращої медсестри України виборола працівниця Тернопільської обласної психоневрологічної лікарні Олеся Демборинська.

Учасників конкурсу в обласному академічному драматичному театрі імені Тараса Шевченка вітали представники влади, медичної громадськості, для них органі-

зували святковий концерт.

Основні етапи конкурсу — комп'ютерне тестування з теорії і застосування практичних навиків відбудуться на базі Чортківського медичного коледжу, заключний — «Талановита людина талановита у всьому» — на сцені обласного академічного драмтеатру. Серед учасників є і один медбрат — Юрій Антонюк з Рівного. Хлопець запевняє, що про таку професію мріяв змалку і віддасть їй сповна.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
На знімку: вони виборюють звання найкращої медсестри України.

Фото автора.

Знову загинув «чорний» старатель

В урочищі Азалия, що поблизу селища Клесів Сарненського району, виявлено тіло 41-річного місцевого мешканця. Він займався незаконним ви-

добутком бурштину, на який багате рівненське Полісся.

Рідні захвилювалися, коли чоловік не повернувся додому, і організували його по-

шуки. В урочищі виявили автомобіль, а зовсім поруч — яму, засипану свіжою землею. Слідів не знайшли, тож припустили, що старателя могло

завалити. Так і сталося: копач загинув, стоячи з лопатою. У чоловіка залишилася маленька дитина.

Це вже не перший випадок загибелі лю-

дей під час незаконного видобутку бурштину. Нещодавно трагедія сталася й у Дубровицькому районі.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

ФОТОФАКТ
У Київській області співробітники Державної служби боротьби з економічною злочинністю припинили незаконну діяльність кількох підпільних залів гральних автоматів.
Фото прес-служби Департаменту ДСБЕЗ МВС України.

Дефіле «Чотири лапи»

Собаче дефіле в модному одязі та демонстрацію відданої дружби між чотирьох лапами моделями та їхніми господарями побачать сьогодні гості свята, яке влаштували для киян КМДА та комунальне підприємство «Центр ідентифікації тварин».

Цікаві й веселі заходи з нагоди Міжнародного дня захисту тварин розпочнуться о 10-й годині на стадіоні «Старт», що на вулиці Шолуденка. В паузах між концертними номерами проведуть змагання юних художників-аніمالістів і найзворушливіший конкурс свята — «Дитина і собака». Як запевняють організатори, дорослі та їхні кудлаті вихованці теж

без уваги не залишаться. Усі охочі зможуть продемонструвати знання собачих звичок під час вікторини і взяти участь у показових виступах зі спеціально навченими чотирьох лапами охоронцями і менш досвідченими домашніми улюбленицями. Найкращі друзі тварин отримають призи.

Вл. інф.

2012». За ними спостерігали міністри оборони України Дмитро Саламатін і голова Закарпатської ОДА Олександр Ледида, **повідомили «Голосу України» у прес-центрі облдержадміністрації.** Підрозділи 15-го окремого гірсько-піхотного батальйону 128 окремої механізованої бригади 13-го армійського корпусу Сухопутних військ ЗСУ здійснили 50-кілометровий марш на військовій техніці та розпочали навчання на заданій місцевості. Окрім гірської піхоти, було залучено вертольоти Мі-24 і винищувачі МіГ-29.

— Дуже важкими навчання не були, тому що подібні завдання ми виконуємо постійно. Але готувалися ретельно, бо знали, що оцінку всьому процесу даватиме міністр оборони України, — каже солдат розвідвзводу Ярослав Миресій.

Василь НИТКА.
Фото надане прес-центром облдержадміністрації.

Ми — одноосібні лідери!

Футбол. Ліга Європи. Груповий етап. 2-й тур. 4 жовтня.

Група К. «Русенборг» (Норвегія, Тронхейм) — «Байер» (Німеччина, Леверкузен). 0:1.

«Металіст» (Україна, Харків) — «Рapid» (Австрія, Відень). 2:0. Голи: Едмар, 65, Гав'єр, 80.

«Металіст»: Горайнов, Вільягра, Торсієрі, Фініньо, Гуйє, Гав'єр, Соса (Марлос, 83), Торрес, Бланко (Едмар, 51), Тайсон, Крістальдо (Вілліан, 74). **Тренер** — Мирон Маркевич.

«Рapid»: Кьонігсгофер, Зоннлайтнер, Катцер, Жерсон, Гайккінен, Гофманн (Куловіч, 87), Ілдіз, Прагер, Триммель, Бургштальер, Алар (Грозурек, 76). **Тренер** — Петер Шеттель.

Рефері — Менаше Масіаг (Ізраїль).

Харків. Стадіон «Металіст». 39 400 глядачів. 17 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Металіст»	1	1	0	2	0
2. «Байер»	1	1	0	1	0
3. «Русенборг»	1	0	1	2	2
4. «Рapid»	0	0	2	1	4

Після заслуженої і справедливої перемоги на класі підопічних Мирона Маркевича. Швидкий гол харків'яни не забивали, та й диктувати свою волю на полі спочатку не виходило. А віденці виявилися дисциплінованими, добре підготовленими і організова-

ними суперниками. Вони протягом якихось чотирьох хвилин у середині тайму могли самі забити двічі.

У першому випадку після подачі зі штрафного головою зіграв Триммель і влучив у стійку воріт. Не забарився з добиванням Бургштальер, але удар заблокував оборонець господарів. Потім після подачі з кутового з правого флангу Зоннлайтнер пробив головою з лінії воротарського майданчика, але м'яч пролетів поруч зі стійкою.

Отаке гостре протистояння з невеликою перевагою харків'ян тривало до першого забитого м'яча. А після цього вже тільки «Металіст» замовляв музику. Слід зазначити, що Маркевич вчасно випустив на заміну досвідченого Едмара, котрий і відкрив рахунок. Обидва голи харків'яни провели дуже ефектно, і в обох випадках це були удари головою. Особливо красиво в польоті результативну комбінацію завершив Гав'єр.

Група F. ПСВ (Нідерланди, Ейндговен) — «Наполі» (Італія). 3:0.

АИК (Швеція, Стокгольм) — «Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ). 2:3. Голи: Даніельссон, 5, Калинич, 41, Гойтом, 45, Мандзюк, 72, Селезньов, 82.

АИК: Туріна, Лорентсон, Карлссон, Бекман, Йоганссон, Лалавеле, Ібрагім, Даніельссон, Густавссон (Кайонго-Мутумба, 64),

Карікарі (Бангура, 74), Гойтом (Боргес, 64). **Тренер** — Андреас Альм.

«Дніпро»: Лаштутка, Мандзюк, Мазух (Матеус, 65), Чеберячко (Федецький, 46), Стринич, Ротань, Алієв (Кравченко, 78), Жуліано, Коноплянка, Калинич, Селезньов. **Тренер** — Гуанде Рамос.

Рефері — Іван Кружляк (Словаччина). Стадіон «Росунда». 10 091 глядач. 8 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Дніпро»	2	0	0	5	2
2. «Наполі»	1	0	1	4	3
3. ПСВ	1	0	1	3	2
4. АИК	0	0	2	2	7

Матч у Стокгольмі показав, що «Дніпро» на міжнародному рівні ще не досяг потрібної стабільності та впевненості. Однак він поступово просувається до мети. Хоча зустріч проти скромного за європейськими мірками АІКа добряче попсувала нам нерви. Гостям більшість часу доводилося наздоганяти. І, слава Богу, що все завершилося їхньою другою перемогою в турнірі.

Господарі відкрили рахунок на перших хвилинах, виконавши стандарт. Дніпропетровці не змогли принести м'яч подальше. Він потрапив до Даніельссона, котрий сильним ударом метрів з двадцяти влучив у бокову стійку. Від неї м'яч відскочив у ворота.

«Дніпро» силувався довести, що ця невдача — банальна випадковість. І під кінець тайму йому вда-

лося відновити рівновагу. Активний Калинич з четвертої спроби влучив у шведські ворота. Здавалося, ось цей закономірний злам у грі. Але радість у стані дніпрян була недовгою. На останній хвилині тайму господарі знову вийшли вперед.

Але найгостріші події відбулися після перерви. І варто віддати належне гостям, котрі виявили і характер, і наполегливість, і бойовитість. Вони терпіли і дочекалися свого часу. Після удару головою Мандзюка вдалося вдруге зрівняти рахунок. А за десять хвилин після цього Селезньов потрапив до рідної стихії. Оборонець господарів необачно відкинув м'яча воротареві, не помітивши за своєю спиною нападника. Перехоплення, і Євген свого шансу не змарнував.

Відчайдушний штурм господарів українська команда витримала і стала одноосібним лідером у групі.

Лише результати

Хокей. Регулярний чемпіонат України. «Сокол» (Київ) — «Компаньйон-Нафтогаз» (Київ). 4:2 (0:1, 1:1, 3:0). «Донбас-2» (Донецьк) — «Динамо» (Харків). 1:2 (0:1, 1:1, 0:0).

Баскетбол. «Донецьк» — «Миколаїв». 91:75 (24:19, 19:23, 21:16, 27:17). «Черкаські Мавпи» — «Азовмаш» (Маріуполь). 73:75 (18:21, 25:13, 16:18, 14:23).

Сигнали підтвердилися

Учора відбувся брифінг голови Державної служби молоді та спорту України Равіля Сафіулліна. На ньому йшлося про підсумки роботи Комісії з перевірки фактів правопорушень, викладених у зверненні легкоатлетів до Держмолодьспорту. Слід зазначити, що факти зловживань, про які сигналізували спортсмени, підтвердилися. Робота комісії триває. Цими питаннями займаються також правоохоронні органи.

Вжито перших заходів: зокрема, звільнені з посади держтренер штатної команди з легкої атлетики Валерій Александров та її головний тренер Олександр Апайчев.

Детальніше про непросту ситуацію, що склалася, ми повідомимо найближчим часом.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

рентина», Італія), Джудович («Спартак», Росія, Нальчик), Волков («Партизан», Сербія), Кепоєвич («Газіантеспор», Туреччина); **півоборонці** — Дрінчич («Краснодар», Росія), Новакович («Амкар», Росія), Вукевич («Блекберн», Англія), Пекевич («Гройтер Фюрт», Німеччина), Божович («Рapid», Румунія, Бухарест), Ніколич (ОФК, Сербія); **нападники** — Вучичич («Ювентус», Італія), Йоветич («Фіорентина»), Делібашич («Райо Вальєкано», Іспанія), Касалица («Црвена Звезда», Дамьянович («Сеул», Корея), Бечирай («Динамо», Хорватія, Загреб).

Чорногорці збираються до Києва

Ф у т б о л . Тренер національної збірної Чорногорії **Бранко Брно-вич** оголосив список футболістів, викликаних на відбірний матч ЧС-2014 проти України. Він відбудеться, як відомо, на НСК «Олімпійський» у Києві 16 жовтня.

Воротарі — Божович («Відеотон», Угорщина), Полєксич («Дебрецен», Угорщина); **оборонці** — Баша («Лілл», Франція), Йованович («Црвена Звезда», Сербія), Пейович («Ягеллонія», Польща), Зверотич («Янг Бойз», Швейцарія), Савич («Фіо-

Ми із третьої ядерної держави
перетворилися на третю країну, на яку ніхто не зважає

«З військових поглумилися, обдурили, але честь у нас залишилася!»

Лист, що днями надійшов до редакції, навряд чи когось залишить байдужим. Він нагадує оголений нерв нашого сьогодення і такий пронизливий, що насилу вірилося в існування автора, який підписався власним ім'ям. Перше враження було: «Вибори, політичні конкуренти не дрімають». Але недовгі пошуки спростували його: він — реальна людина, мало того, готовий відповісти за кожне слово, за кожний оприлюднений факт. Але оскільки все-таки вибори, редакція залишила за собою право не називати прізвищ, на які посилається наш респондент.

Можливо, комусь міркування автора видадуться небеззуперечними, а хтось захоче посперечатись або спростувати його. Запрошуємо читачів до розмови, а від відповідних органів чекаємо реакції на висловлені в листі заяви.

Публікуємо лист із незначними скороченнями.

«Шановна редакціє! Всупереч законам України, незважаючи на порушення кримінальної справи проти генералів Міністерства оборони за перевищення влади, рішення судів, що анулювали договори, зрештою, всупереч нормам людської моралі частину «Київської фортеці», що має статус Національно-історичного архітектурного музею, продано! Це стало можливим тепер, навіть перед самими виборами. Можновладці, не боячись, що втратять владу, захопили частину музею зухвало, по-рейдерськи, наплювавши на закон.

«Кришталево чисті» фахівці з Міноборони планували продати 26 га лише за 7 млн. грн. Інші 250 млн. один із колишніх міністрів оборони планував оприбуткувати особисто. Тоді оторопілі від такого свавілля міністри на своєму засіданні ухвалили постанову, згідно з якою в Україні забороняється продаж будь-яких військових об'єктів, у тому числі, і «вивільнюваних унаслідок реорганізації». Крім того, Кабмін доручив фахівцям Контрольно-ревізійного управління перевірити всі угоди з продажу військового майна, починаючи з березня 2005 року. Але, як завжди, великі крадіжки в нашій корумпованій гнилій державі, де беруть участь самі можновладці, закриті через недоторканність...

У сучасному світі, де встановилася гегемонія бездуховної антицивілізації, купки світових еліт, панує вульгарний, брутально-матеріалістичний культ мамони — демона наживи. Фундаментальні цінності, що наповнюють людське життя високим прові-

денціальним змістом, зруйновані дощенту й відкинуті на задвірки буття. Уже не залишилося нічого святого в людства, точніше в людей, які живуть у цьому світі. Відбулося найстрашніше — деградація особистості, чого, втім, і домагалася купка світової «еліти».

Полковник запасу Андрій Потильчак.

Цій елітній висотці поблизу станції метро «Арсенальна» заважає близьке сусідство Національно-історичного архітектурного музею «Київська фортеця», то його споруду — геть.

Одна зі споруд музею «Київська фортеця».

У цьому світі існує переконання: заробити можна, стоячи на купівлі — продажу. Багато людей перетворилися на паразитів суспільства, вони навіть цвяха не спроможні забити, а здатні тільки споживати.

Але час називати речі своїми іменами. Тим паче що знаю багато фактів наймерзенніших оборудок одного з колишніх керівників оборонного відомства — покидька, на якому клеймо ніде ставити. Кілька років тому двічі на тиждень я зобов'язаний був бути присутнім на так званих брифінгах, які проводив цей діяч. Навпроти сиділи два американці й два німці, що привезли й диктували стратегію, тактику для України, а ми зобов'язані були підганяти все під нашу Конституцію. Відтоді Україна мала виконувати тільки те, що їй запропоновано. Склалося тверде переконання, що нашого начальника чудово підготували в Штатах:

його завдання було знищити всю армію. Цьому є чимало прикладів.

Зокрема, зміни в особовому складі: звільнити всіх офіцерів, котрі закінчили академії при СРСР, усіх, хто має бойовий досвід, а також професорсько-викладацький склад, який здатний навчити. Усі військові заклади знищені й відкриті філії у Львові на базі школи кухарів — для виховання в дусі націоналізму. Але ж ця ідеологія — не що інше, як суспільна психологія, політика і суспільна практика, суть яких — ідеї національної винятковості, відособленості, зневаги й недовіри до інших націй і народностей. Цей міністр був посміховиськом у військах: в армії перестали стежити за зовнішнім виглядом пояснюючи, що коли командир нечупара, то й собі можна так.

Але це, як то кажуть, дрібниці. Здійснювалося завдання з розвалу матеріальної бази. Унікальним «Південмашем» повністю командували американці. Що стало з київським «Арсеналом», харківським «Хартроном»... А комплекс SS-18, «Сатана», колись створені в Дніпропетровську? Україні після розвалу країни дісталось також вісім чудово обладнаних підприємств із суднобудування, частка яких у СРСР становила 30%.

Тепер їх немає! Ми враз втратили 46 ракет і 8 ракетних комплексів. А потім США із задоволенням розправилися з нашими пусковими шахтами. А 163 ракетних двигунів із твердим паливом, які належало знешкодити, але вони досі розкладаються на нашому чорноземі. Ми із третьої ядерної держави перетворилися на третю країну, на яку ніхто не зважає. Нам залишилось у спадок понад 30 літаків Ту-150, ядерних бомбардувальників, яким не було аналогів у світі, і під час зльоту яких здригався цілий світ. Їх продали знову-таки американцям — як металобрухт. Колишній керівник створив навколо себе корупційну систему, що

Від редакції

Факти, викладені в листі, здалися такими неймовірними, що, знову-таки, ми за-сумнівалися в їх документаль-ному підтвердженні, зокрема, надання і торгівлі земельними ділянками під забудову, про що й сказали в розмові з ав-тором. Коли матеріал уже був підготовлений до друку, нав-здогін одержали його дода-ток: «Надсилаю вам частину листування, спрямованого у відомства, що покликані реа-гувати на ці порушення. У ньому відкрито називається, для чого й під що потрібна ця земля, як змінювалася фірма-забудовник, і що обіцяно за цю територію. Її ніхто не міг забрати до «правління» экс-міністра оборони, хоч би які важелі включали, щоб прид-бати цей ласий шматочок на Печерську — поблизу від вхо-ду в метро. Керівникові обо-ронного відомства доповідали про те, що є такі спроби, і Генеральна прокуратура по-рушила кримінальну справу. Але відразу її закрили. Ко-мендатуру не чіпали — тільки для того, щоб угамувалися пристрасі. Натомість доку-ментами й хабарами обміню-валися щосили!»

А зараз архів Збройних Сил України, комендатуру Ки-єва, військовий ансамбль та інші підрозділи видворили з території «Київської фортеці», оскільки спливає термін, і всі документи, які були оформле-ні, можуть втратити свою си-лу, і держава має право по-вернути ділянку, що не вико-ристовувалася за призначен-ням. А оскільки захоплення проводиться по-рейдерськи і швидко, то отримати ніхто не встигає, а потім уже пізно. Ну а місто, якому територія має належати, до речі, відпо-відно до указу Президента Ющенка, чому не втручається? Адже все, що відбувається з територією «Київської форте-ці», добре відомо голові КМДА Олександру Попову. Але, на жаль: уже й він нічого із цим не може зробити. А якщо й може, то лише заблокувавши всі дії нових «власників» і пройшовши через численні су-ди, доводячи, що стоси доку-ментів і розпоряджень про «роздачу» землі — фальшиві або підтасовані. Не кажучи про те, що жодні громадські слухання в цьому випадку не проводилися. Що теж неспро-то: адже недарма елітні квар-тири тут одержали також ті, хто й зобов'язаний розібрати-ся з цим! Хто буде розбирати-ся? Наші генерали, служба ти-лу, КЕЧ, які загрузли в про-дажних квартирних оборуд-ках? Занадто великий куш було отримано за цей шматочок землі...»

Яка доля чекає на пам'ятку історії — Миколаївські ворота, зведені 1850 року, що їх київська влада має намір начебто реставрувати.

обману і неправди. Як тільки набрав чинності закон про службове житло — черга на ньо-го військовослужбовців перестала просуватись. Адже він сам почав розподіляти його як службове. А за іншим законом — через ви-няткові обставини — це житло приватизу-ється, а не здається, як раніше. **Ось вони, бари-ші: заплати, дай хабара і завтра одержиш жит-ло.** Так міністр заявляв про 4 тис. квартир для військовослужбовців, але про їхнє місцезна-ходження ніхто й не довідався. Як факт де-рибану готівки — виді-лення коштів для роз-ширення кількості ви-дань, які передплачу-ють усі військові час-тини. 2006-го в такий спосіб виділено гроші на дві газети. Саме з подачі міністра було продано частину майна армії приватній компанії «Техносервіс».

Україна ще довго гикатиме від дій цього экс-міністра. Чи споді-ватися на його пока-рання? Навряд: він встиг «підмазати» квар-тирами, дерибанами землі, хабарами більшу частину тих, хто міг би стосовно нього нині прийняти рішення... За обладку з Націо-нально-історичним архітектурним музеєм «Київська фортеця» отримано, розподілено, приватизовано й «роз-чинено» понад 240 елітних квартир у Киє-ві, не рахуючи хабарів. Черга не просунулася ні на йоту! При цьому виведено з ладу чотири підрозділи. А переїзд архіву Міністерства оборони — все одно, що пожежа... Попри те, що це над-бання країни, є відпо-відні укази й розпоряд-ження, попри те, що на-віть добудовувати в цих приміщеннях нічого не можна, уже зараз, зав-дяки діям тодішнього міністра оборони, «Ми-колаївські ворота із прилеглими казармами» — пам'ятку 1846 року — буде знищено! Нагадаю: указом від 3 травня 2007 р. Віктор Ющенко надав музею «Київська фортеця» статус національного. Відповідно до доку-мента, назва музею — Національний істори-ко-архітектурний му-зей «Київська форте-ця». Президент дору-чив тоді Кабінету Мі-ністрів і КМДА впо-рядкувати землекорис-

тування території фор-тифікаційних споруд «Київської фортеці». Але під час новорічних свят забудовник зруй-нував три споруди на 5-й вежі комплексу фортеці, у тому числі будинок військового телеграфу. Очільники КМДА твердять, що будинок телеграфу міг бути знесений забудов-никами 2001-го, а бу-дівлі, знесені в січні 2007 року, не є пам'ят-ками архітектури. Лицемірство экс-міністра, котрий накоїв стільки лих, особливо видно саме тепер. Цей державний хитромуд-рий пройдисвіт, розумі-ючи, що черга відпові-дати за розвал україн-ської армії обов'язково дійде до нього, тепер звинувачує владу в... політичних репресіях. Бо розуміє, що моту-зочка державного зло-дійства обов'язково приведе до нього. От і носить цей колишній державний шахрай по телеканалах, рятуючи свою шкуру, нападаю-чи на владу, яка, на-решті, вперше за всю історію незалежності України, наважилась віддати державних зло-діїв суду. Дуже сподіваюся, що «Голос України» опри-люднить цю історію. Бо надбання народу має належати тільки наро-

ду. Допоможіть уряту-вати хоча б історичну цінність України. Ми бачимо, як жирують і божеволіють від награ-бованого нові багатії. Тому ми, офіцери, що досі не мають власного кутка, хоча й провели все життя на валізах і простояли в черзі на квартиру вже в часи не-залежної України, прийняли рішення по-вернути все, що нам належить. За допомо-гою того, до чого нас так чудово готували ще за часів СРСР. Ніхто не цікавився, чому старше покоління дедалі більше сумує за Сталіним? Та тому, що в країні був порядок, від-повідальність чиновників і невідворотність їх по-карання за порушення закону. Не було злочін-ства. Та й з наступних правителів СРСР НІХ-ТО не став мільярде-ром. Військові зможуть привести в порядок суспільство! У країні зріє соціальний вибух і саме вони повинні очо-лити його. Корупція починається згори, від перших осіб держави. Сьогоднішні олігар-хи, які власноруч не ви-готовили й цвяха, жи-вуть тільки на надрах, перепродажах, тран-спорткуваннях, розпилах і відкотах. Вони ство-рили собі й своїм роди-нам «запасні аеродро-

ми» за кордоном, як і багато їхніх подільни-ків. Колишні бандюги, у яких руки по лікоть у крові, покидьки, що вбивали заради нажи-ви, стали високопос-тавленими чиновника-ми та політиками. Си-ловики зрослись із бан-дитами: СБУ, міліція, суди, прокуратура, по-даткова, мерія, та й просто чиновники всіх рівнів — усе продажне. Куди не тикни — скрізь гнилизна, хаба-рі, відкоти, розпили й беззаконня. Девіз усіх, хто присмоктався до влади, один: «Збага-чуйся!». І вони збагачу-ються пропорційно до міри своєї влади. Уся влада за роки незалежності перетво-рена або на машину для покарання неугод-них, або на апарат з приймання грошей. **З військових поглуми-ся, обдурили, але честь у нас залишилася! В на-шій країні військовий пенсіонер — це вій-ськовослужбовець, який підлягає утиліза-ції, з найменшими витратами для держави. Помилка, і досить груба! Як би пошкоду-вати не довелося...** Андрій ПОТИЛЬЧАК, полковник запасу. Київ. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Військові готуються до виселення.

Дев'ять областей України забезпечили технологічний облік виробленого і відпущеного споживачам тепла повністю, повідомив перший заступник глави Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Олександр Аліпов

За останні два роки на реконструкцію мереж водопостачання і водовідведення Криму спрямовано більше бюджетних коштів, ніж за попередні 20 років, заявив голова Ради міністрів Криму Анатолій МОГИЛЬОВ

Гості на кожен день

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

У Донецьку думають, чим привабити туристів і як заселити готелі, споруджені напередодні Євро-2012. Перспективний тут напрям — промисловий туризм поки що важко пробиває дорогу, а низький рівень сервісу у сфері обслуговування відлякує іноземців.

Не буває «нетуристичних» місць, є «нерозкручені»

Під час п'яти матчів Євро-2012 в Донецьку побували близько 6 тисяч іноземних гостей. Такої кількості туристів з-за кордону місто ще не бачило. До того ж деякі з них після першого приїзду захотіли відвідати шахтарську столицю вдруге. Наприклад, у липні познайомилася із дружною групою з чотирьох італійців, які протягом тижня охоче їздили на екскурсії областю. Співрозмовники запевнили, що прибули насамперед для того, щоб ближче ознайомитися з містом, де під час футбольного чемпіонату вони бачили лише стадіон та аеропорт.

Зупинилися гості у приватному двоповерховому будинку, за оренду якого платили 100 євро на добу. Номери у три-чотиризірковому готелі коштували б набагато дорожче, зазначили італійці. Тим часом в області замислилися, як використовувати інфраструктуру, споруджену до футбольного чемпіонату.

«Коли два роки тому ми почали займатися маркетингом території на прикладі п'яти пілотних міст, то зрозуміли: туризм — один із напрямів роботи. Навіть нетуристичні на перший погляд міста рано чи пізно до цього приходять. Тому що економіка зростає і життя на території вирує, коли є рух людей. Тобто коли приїждять у гості, для бізнесу, для оздоровлення, на якісь культурні заходи... Ми це активно проаналізували й дійшли спільної думки: щось потрібно робити», — каже заступник начальника управління інвестиційної політики Донецької обласної державної адміністрації Олена Веровець.

Не можна сказати, що досі Донецчина залишалася невідомою для туристів. Святогірська Свято-Успенська лавра, соляна шахта та завод шампанських вин в Артемівську, Хомутівський степ та Азовське море приваблювали гостей і раніше. Не кажучи вже про оновлений центр Донецька, де останніми роками з'явилися парки з оригінальними скульптурами та кованими фігурами, стадіон «Донбас Арена», сучасний арт-центр, музей Великої Вітчизняної війни тощо. Але системної роботи із приймання гостей не було.

«Туризм — сфера взага-

Фото з архіву автора.

Ідучи до Донецька, туристи здебільшого мало знають про місто. Тому до рюкзака кладуть речі на всі випадки життя.

лі не дуже керована, — визнає Олена Веровець. — Як правило, це підприємства малого бізнесу, вони роздрібнені. Хтось працює в Донецьку, хтось — у Слов'янську, Краматорську, Артемівську... І кожен для себе якісь механізми придумує. Але централізованої системи і централізованої «парасольки», яка б об'єднала всіх, немає. Як немає поки що розуміння, куди ми рухаємося, які в нас перспективи, що ми могли б ще розвивати, що запропонувати своєму туристу».

Від опери — до чебуреків

Заповнити прогалину, чи то пак білу пляму, покликаний проект Donetsk365, що його взялась реалізувати одна із бренд-агенцій спільно із представниками влади та сфери гостинності. Ідея проекту — зробити місто цікавим туристам протягом усього року. Для цього українським та зарубіжним гостям запропонують відвідати визначні місця, спортивні та культурні події, природні пам'ятки, фестивалі тощо. «Проект покликаний здійснити мрію — продемонструвати всім бажаним багатогранність потенціалу нашого краю, нагадати про те, що могутність регіону полягає і в промисловості, і в ду-

ховності, таланті шляхом об'єднання зусиль влади і бізнесу заради будівництва міста, відкритого і цікавого туристам, — окреслює масштаб роботи автор проекту Володимир Воронов. — Відкривати місто можна 365 днів на рік як гостям, так і самим донеччанам».

«Новий Донбас — не такий, як усі» — таку концепцію прийняли для просування шахтарського краю. Який, чесно скаже-

консул Німеччини в Донецьку Клаус Ціллікенс вважає, що Донецьку потрібно демонструвати саме те, що відрізняє регіон від інших. Приміром, індустриальні пейзажі та деякі пам'ятки радянського минулого. «Коли туристам показують Святогірську лавру, варто показувати і пам'ятник Артему, розповідати, що це — історія», — каже дипломат.

У Слов'янській міській раді частково підтверджують ці слова: гості із Західної Європи з цікавістю фотографують пам'ятник Леніну на головній площі та звертають увагу на інші «прикмети соціалізму». Тоді як природу чи архітектуру споглядають із меншим ентузіазмом. А от господарі традиційно хочуть продемонструвати край «із ліпшого боку».

Відлякують інформаційний вакуум, завищені ціни та незрозумілий сервіс

Однією з головних умов успішного розвитку туристичної галузі Володимир Воронов називає якість послуг. «Компанії-учасники, які будуть представлені на сайті — готелі, ресторани тощо, — повинні пройти сертифікацію на достовірність ін-

ДОВІДКОВО

Загалом у Донецьку є 35 готелів, із них найбільший — «Шахтар Плаза» — має 322 номери. Ще п'ять готелів — «Park Inn by Radisson Донецьк», «Вікторія», «Ramada Donetsk», «Донбас Палас» та «Ліверпуль» — вміщують понад 100 номерів. У 6 готелях — від 50 до 99 номерів, у 11 — від 20 до 49, у 12 — від 10 до 19 номерів. Крім того, в місті є понад десяти міні-готелів чи мотелів місткістю менше десяти номерів.

реставрації ретро-автомобілів. Не кажучи вже про промислові підприємства та колишні індустриальні зони. Ідея полягає в тому, щоб запланувати на кожен день подію, яка б приваблювала туристів. Це може бути прем'єра опери, фестивалю чебуреків чи спортивного матч. Такий календар з'явиться на сайті вже з перших днів нового року.

Автори ідеї обіцяють, що відвідувачам сайту буде зручно знайти не лише інформацію про подію, а й розклад авіа-, залізничного та автотранспорту, графік роботи закладів, їхні адреси, маршрут проїзду. Де спати, їсти, розважатися — на всі ці запитання відповідь новий медіа-портал. Фахівці обіцяють урахувати прорахунки підготовки аналогічного сайту до Євро-2012, коли інформацію англійською перекладали з помилками, а в розділі готелів були лише адреси, за якими виявилось неможливо забронювати кімнати: вони були законтрактовані офіційним туроператором. Тепер дізнаватися інформацію про місто туристам буде зручно, просто та оперативно.

В обласній державній адміністрації посилюються на досвід промислового Дортмунда, де від туризму отримують 30 мільйонів євро на рік. Генеральний

форматції та якість послуг. Напередодні Євро-2012 чимало туристів боялися в Донецьку навіть пити воду з-під крана. Ми прагнемо надати інформацію перевірену та якісну».

Фото Олени ТОЛСТОЇ.

Донецькі готелі готові запропонувати туристам нові послуги і розважальну програму.

До речі, успішну програму роботи з уболівальниками під час Євро-2012 продемонстрував стадіон «Донбас Арена», який запустив власну партнерську програму, розраховану на фанів. Англомовний ресурс, практичні поради, цілодобова «гаряча лінія» — все це допомагало подолати страх і стереотипи. Донеччани працювали напряму із фан-посольствами, розповідали, як кудись дістатися, влаштували на нічліг, пропону-

КОМЕНТАР

Вадим ПИСАРЄВ, народний артист України, художній керівник Донецького національного академічного театру опери та балету імені А. Солов'яненка:

«Хотілося б планувати культурні події на три роки наперед, як у Віденській опері, щоб гості міста могли заздалегідь запланувати поїздку до Донецька. Але в нашій країні поки що немає стабільності. Живемо від виборів до виборів, гойдає туди-сюди. Так само із фінансуванням: то є, то немає. А бізнес вимагає конкретики. Водночас туристи, які приїждять до нас, цікавляться театром навіть більше, ніж футболом. Тому що у нас — вистави про життя. Ми під час Євро-2012 приймали глядачів з усього світу».

вали розважальну програму, розв'язували побутові проблеми. Тобто фактично виконували ту роботу, якою повинна займатися індустрія гостинності.

«Іду до Донецька на футбол, а що там можна ще подивитися?» — такі запитання часто лунають на іншомовних туристичних форумах. Спортивні події — футбол, хокей, баскетбол — можуть стати «магнітом», який притягне туристів, — так вважають у шахтарській столиці. «На кожен міжнародний матч ми виділяємо 2,5 тисячі квитків для іноземних уболівальників, тобто створюємо постійний потік інформаційних приводів для туристів, — розповів представник стадіону «Донбас Арена» Андрій Санін. — Але часто цю квоту не викуповують повністю. Іноземців відлякує інформаційний вакуум, завищені ціни, незрозумілий сервіс у готелях і ресторанах».

Шахти та заводи можна побачити лише через паркан

На брак професіоналів скаржаться і генеральний директор групи компаній «Роял вояж», віце-президент із питань внутрішнього і в'їзного туризму Асоціації лідерів турбізнесу України Галина Ротова. «У нас є музей мініатюрної книги в Горлівці — мабуть, єдиний в Європі. Але складається враження, що його співробітники не зацікавлені в туристах. Коли просиш їх на півгодинки затриматися на роботі, щоб група встигла подивитися му-

ли про промисловий туризм як перспективний напрям. Чим іще може здивувати індустриальний регіон, як не шахтами й заводами? Тим паче що цікавість туристів до цих об'єктів стабільно висока. Проте самі туроператори у відповідь на прохання про організацію таких турів лише розводять руками: все доводиться робити на голому ентузіазмі».

«Індустріального туризму немає, це — наша мрія, яка існує тільки на папері. Неможливо завести жодну групу — ані дитячу, ані дорослу — на жоден із металургійних заводів, на кондитерську фабрику тощо. Хоча всі підприємства стверджують, що приймають відвідувачів. Та кого і коли? Наприклад, Донецький металургійний завод у відповідь на мої заявки пропонує туристам зайти за прохідну і подивитися дитяче містечко та музей. Але ж це людям не цікаво! Вони хочуть побачити, як виплавляють сталь, вони хочуть спуститися в шахту. А це неможливо».

Шоправда, спуститися в шахту на Донеччині можна — але в навчальну, розташовану в Горлівці. На навчальному комбінаті, до якого належить шахта, немає роздінок на такі послуги як екскурсії. І заклад не може прийняти гроші на рахунок, хоча, мабуть, і не проти був би заробити на цьому. Щодо власників металургійних і машинобудівних заводів, то туристичний бізнес вони, очевидно, вважають несерйозним — на тлі тих прибутків, які приносить бізнес основний.

Виправити ситуацію могло б створення єдиного координаційного центру туризму — як правило, в усіх країнах такі центри діють при меріях чи муніципалітетах. На роздрібненість компаній індустрії гостинності скаржаться всі: і влада, і самі підприємства. Треба узгоджувати спільні дії, потрібні екскурсоводи високого класу, доступні туристичні автобуси, гарно підготовлені об'єкти.

Пригадується, якось узимку поїхала до села Красного Красноармійського району — на батьківщину всесвітнього відомого композитора Сергія Прокоф'єва. У пошуках села кілька разів збивалися з дороги. Коли ж поцікавилася в керівника районної держадміністрації, чому немає вказівників до такого визначного місця, то почула незворушну відповідь: «Ми вказівники на зиму знімаємо. Настане весна — повісимо». Але якщо жити за принципом «доживемо до весни», можна взагалі залишитися без туристів.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Юрій КУЛИК: «Гідна праця — пріоритет для профспілок»

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

7 жовтня 2012 року профспілковий рух відзначить Всесвітній день дій за гідну працю. Встановлений 2008 року за ініціативою Міжнародної конфедерації профспілок (МКП), він дає можливість профспілкам масово підтримати загальну програму Міжнародної організації праці (МОП) «Гідна праця для всіх». Якими діями відзначають цю подію вітчизняні профспілки? Про це нашому кореспонденту розповів Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик (на знімку).

Конвенція — програма дій

— Юрію Миколайовичу, скоріш за все, в Україні ще довго потрібно буде вирішувати таку проблему, як створення належних умов для гідної праці, її гідної оплати. Про це, як відомо, профспілки говорять давно, говорять рішуче. Вони також підтримують програму МОП стосовно гідної праці. А в чому сутність цієї програми?

— Так, ви правильно сказали про велику та активну роботу профспілок України з досягнення гідної праці. В цьому плані ми постійно отримуємо міцну підтримку з боку авторитетних міжнародних інституцій, перш за все, з боку Міжнародної організації праці. Саме МОП розробила загальну програму «Гідна праця для всіх», яка є для нас і орієнтиром, і планом конкретних дій із соціально-економічного захисту людини праці. Що стосується самої програми, то вона складається з чотирьох елементів: зайнятість, права, захист та діалог. І ґрунтується на переконанні, що всі чотири елементи потрібні для створення якнайкращих умов для соціального розвитку.

— А що саме маєтєся на увазі, коли кажуть: гідна праця. Чи є конкретне та всеохоплююче визначення цього поняття?

— Напевне, у різних країнах існують свої визначення. Але, безумовно, є й загальне для всіх країн, для всього світу. Відповідно до визначення МОП, гідна праця — це продуктивна праця чоловіків та жінок в умовах свободи, рівності, безпеки та поваги до людської гідності. Вона забезпечує справедливий заробіток, безпеку на робочому місці та соціальний захист працівників та членів їхніх сімей, сприяє професійному зростанню працюючих та їх соціальній інтеграції, дає людям свободу висловлювати свої погляди, об'єднуватися для того, аби впливати на рішення, що стосуються їхнього життя, гарантує рівне ставлення та рівні можливості для всіх і кожного. У зв'язку з цим МОП виробила та прийняла спеціальну Конвенцію гідної праці.

— Можете розповісти, у чому її сутність?

— Конвенція гідної праці охоплює шість ключових складових. Передусім це можливість одержати роботу, тобто можливість зайнятості для кожної людини, яка бажає працювати, оскільки гідна праця неможлива без наявності роботи як такої. При цьому під «роботою» маються на увазі всі форми економіч-

ної діяльності людей, включаючи самостійну зайнятість, найману працю у формальній та неформальній економіці, зайнятість економічною діяльністю в домогосподарствах для самозабезпечення.

Друга, не менш важлива, вимога — праця має бути вільно обраною, а не нав'язаною людині примусово. Неприйнятні форми праці, такі як рабська та кабальна, дитяча праця, що може зашкодити здоров'ю чи моральності, мають бути заборонені. Цей принцип пе-

допомогу в разі погіршення стану здоров'я, втрати роботи чи засобів існування.

Хочу підкреслити: в Конвенції є і такий пункт: «Гідність у праці вимагає уважного ставлення до трудящих та їхніх проблем, участі трудящих у прийнятті рішень щодо умов праці. Найважливішим елементом є свобода трудящих колективно представляти свої інтереси». Тобто це положення цілком належить до компетенції та дій профспілок.

позиції гідної праці як основи соціального добробуту та економічного прогресу. ФПУ домагатиметься прискорення темпів розвитку економіки, формування структурно розвиненої, конкурентоспроможної економіки за умови збільшення робочих місць, що забезпечить потреби країни і населення та дозволить раціонально та ефективно використовувати матеріальні та людські ресурси з точки зору інтересів держави, найманих працівників, бізнесу.

— Що конкретно пропонують профспілки, зокрема, Федерація профспілок України для поліпшення стану справ з гідною працею в нашій країні?

— ФПУ звернулася до уряду, парламенту, роботодавців, громадських організацій, а також політичних партій із закликом об'єктивно

цінність. Зрозуміло, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держави відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Тому кожен працівник має право на гідне життя, яке сприятиме реалізації його основних потреб. А головну роль у гідному житті відіграє праця. Це мають розуміти наші громадяни, наше суспільство, якщо воно бажає жити у демократичному, цивілізованому світі. Як і те, що на виконання своїх обов'язків уряд зобов'язаний підвищувати соціальний захист та забезпечувати гідні умови праці, оскільки саме соціальний захист дає працівникам гарантії безпеки та дозволяє впевнено орієнтуватись на майбутнє.

Ліки від проблеми

— Незважаючи на позитивні зміни у процесі створення в Україні умов для гідної праці, проблема залишається досить гострою. Чи маєте якісь рецепти, якісь ліки для її розв'язання?

— Так, сьогодні проблеми, пов'язані з реалізацією гідної праці, нагальні в кожному регіоні країни, оскільки існує дискримінація у сфері праці, значне безробіття, атипіві форми зайнятості, невиправдано низький рівень заробітної плати, пенсій і соціальної допомоги. Незважаючи на протидію профспілок, поширюється за позичена праця, поглиблюється соціальне розшарування, чимало нарікань викликає міграція працівників. Потребує подальшого розв'язання проблема бідності. Головним та найвагомішим заходом у боротьбі з вищезазначеними проблемами має стати впровадження принципів гідної праці та боротьби з бідністю. Ці принципи повинні зустріти широкую підтримку і розуміння, а заходи в рамках відзначення Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю, який ми відзначатимемо 17 жовтня, зібрати разом усіх членів профспілок, підтвердивши цим міцність і цілісність профспілкового руху в Україні. Вони повинні стати своєрідним взірцем у боротьбі за права та інтереси працівників. Тому проведення Всесвітнього дня дій за гідну працю, на мою думку, повинно сприяти процесу забезпечення всіх працівників якісними робочими місцями, гідною і справедливою оплатою праці, надійним соціальним захистом, правом на свободу об'єднання у профспілки, справедливого оподаткування, ведення колективних переговорів з роботодавцями в умовах демократії, рівності та зміцнення гідності працівника.

Розмову вів
Петро ЮРІЙЧУК.

Якщо взятися рішуче

— А як реалізують положення Конвенції гідної праці українські профспілки?

— Передусім хочу наголосити: підтримуючи у своїй діяльності сформульовану МОП Конвенцію гідної праці, де гідна праця посідає основне місце в соціальному, економічному та екологічному розвитку, відіграє головну роль у справі забезпечення збалансованості та соціальної справедливості в умовах, коли сучасна цивілізація перебуває в пошуку стабільніших і справедливих підходів до проблем зростання і розвитку. ФПУ, її членські організації докладають максимум зусиль до впровадження в Україні принципів гідної праці в повному обсязі.

Наша Федерація, її членські організації беруть активну участь у виробленні конкретних напрямів модернізації, домагаючись при цьому їх узгодженості, обґрунтованості, прозорості. При цьому профспілки залишаються на

Якщо взятися рішуче

— А як реалізують положення Конвенції гідної праці українські профспілки?

— Передусім хочу наголосити: підтримуючи у своїй діяльності сформульовану МОП Конвенцію гідної праці, де гідна праця посідає основне місце в соціальному, економічному та екологічному розвитку, відіграє головну роль у справі забезпечення збалансованості та соціальної справедливості в умовах, коли сучасна цивілізація перебуває в пошуку стабільніших і справедливих підходів до проблем зростання і розвитку. ФПУ, її членські організації докладають максимум зусиль до впровадження в Україні принципів гідної праці в повному обсязі.

оцінювати позитивні зміни соціально-економічного стану країни при реалізації пріоритетних завдань для впровадження принципів гідної праці в Україні. У пошуках непростих рішень ФПУ вимагає при проведенні масштабних соціально-економічних реформ безумовного дотримання принципів гідної праці, вирішення стратегічних завдань у таких сферах, як зайнятість, соціальний захист, соціальний діалог і трудові відносини.

— А що ви робите стосовно активізації позицій та дій суспільства?

— Федерація профспілок України закликає громадськість шляхом організації публічних заходів, інформаційних акцій взяти участь у відзначенні Всесвітнього дня дій за гідну працю з метою привернення уваги до необхідності спільної побудови в Україні гідних умов життя.

Відповідно до Конституції, Україна є соціальною державою, в якій людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною

...літак під арештом

Херсонська прокуратура взяла під арешт літак, який здійснював нелегальні пасажирські перевезення. Директор одного з промтоварних ринків обласного центру частинами придбав корпус, прилади та вживаний двигун двомісного літака 1996 року випуску, зібрав усе до купи у куртарних умовах та заходився катати над містом пасажирів, беручи з них по п'ятсот гривень за півгодини повітряної екскурсії. Злітав він з тимчасової смуги у приміському селищі Дар'ївки, яка зазвичай використовується для підйому... повітряних куль.

Коли про це дізналися правоохоронці, вони просто жакнулися. Адже літак не пройшов жодних технічних випробувань, пілотське свідоцтво в його 55-річного власника було давно прострочене, ліцензії на здійснення комерційних перевезень він узагалі ніколи не отримував, а пасажирів не страхувалися! Платні оглядові рейси здійснювалися без надання будь-якого коридору та узгодження з Державіаслужбою України в зоні навчально-тренувальних вильотів військових гелікоптерів. У разі зіткнення могла статися катастрофа, і літакоч тоді впав би на житлові багатоповерхівки околиці обласного центру.

Власника «піратського» авіатаксі прокуратура притягла до кримінальної відповідальності. Суд Білозерського району оштрафував його на значну суму, а саморобний літак опечатали.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

...в Одесі з'явилося два нові пам'ятники

Біля головного корпусу Одеської кіностудії відкрито бронзовий пам'ятник Володимирові Висоцькому — поету й артисту. Саме на Одеській кіностудії Володимир Семенович знявся у вісьмох художніх кінофільмах, Одесі присвятив поет чимало своїх пісень. Скульптор Олександр Князик витворив Висоцького на тлі вітрила.

На церемонію відкриття монумена поетові, композитору й актору прибули син Висоцького — Микита, заслужений артист Росії Михайло Пореченков, голова Одеської обласної державної адміністрації Едуард Матвійчук.

Другий пам'ятник — Олександрів Суворову — постав на перетинанні проспекту Добровольського та вулиці Дніпропетровська дорога. Монумент полководцю було відкрито на прохання жителів Суворівського району Одеси.

Генералісимум верхи на коні — це бронзова копія пам'ятників, установлених у містах Ізмаїл і Тульчин. Автор пам'ятника, скульптор Борис Едуардс, виготовив його ще в минулому столітті спеціально для встановлення на одній з центральних площ Одеси, адже полководець Суворов вважався одним із засновників Одеси.

За появу нових пам'ятників Одеса має дякувати кандидатам у народні депутати, які брали активну участь у їхньому встановленні та фінансуванні проєктів.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

...вирішили створити музей повітроплавання

У Кам'янці-Подільському до 230-ї річниці з дня польоту в місті першої повітряної кулі планують відкрити музей повітроплавання. Подія сталася 20 травня 1784-го, усього через рік після винаходу у Франції повітряного аеростата. Тож в ентузіастів на реалізацію задуму є майже два роки. Про наміри міської влади повідомила директор департаменту гуманітарної політики міськради Олена Кузема. Вона зазначила, що є чимало активних людей, котрі готові взятися за пошук архівних документів та інших експонатів для цієї романтичної експозиції. Цей вид спорту й відпочинку в місті дуже популярний. У Кам'янці упродовж 13 років проводять фестивалі й чемпіонати з повітроплавання.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

На Дніпропетровщині протягом трьох тижнів з метою покращення стану здоров'я та запобігання захворюванням мешканці області похилого віку зможуть пройти діагностичні обстеження, *повідомляє прес-служба МОЗ*

Споживання ліків на душу населення в Україні становить 60 доларів на рік, *заявив голова Держлікслужби Олексій СОЛОВІЙОВ*

Не жартуйте із «швидкою».

Це може коштувати комусь життя

СЛУЖБА 103

132 рази у нинішньому році у Жмеринському районі на Вінниччині «швидку» викликали «заради приколу». Медики просять захистити їх від «жартівників» і карати їх так само, як телефонних терористів.

Перевірили бригаду швидкої допомоги на оперативність навіть телевізійники одного з вітчизняних каналів. «Замаскувавшись» під хворого, вони чекали машину із червоним хрестом у селі Щученці цього ж, Жмеринського району. Перед тим схвилюваним голо- сом повідомили, що хвора бабуся потребує негайної допомоги лікаря...

— По дорозі назустріч їхав легковик, — пригадає головний лікар Жмеринської станції швидкої допомоги Тетяна Кузьміна. — Сигналом фар він просив нас зупинитися. Таке буває, коли люди самостійно підвозять хворого назустріч автомобілю «швидкої». Однак усе було по-іншому. В лег-

ковому автомобілі перебувала знімальна група. Вона вибачилася. Мовляв, у такий спосіб вирішили перевірити, наскільки оперативно бригада медиків зможе приїхати на виклик.

На цей виклик бригада проїхала 32,5 кілометра та витратила дефіцитне пальне. Загалом на журналістів пішла одна година 20 хвилин часу, включаючи час огляду автомобіля журналістами. Вони знімали на камеру, як і чим обладнано «швидку», записували інтерв'ю медиків.

— Можна було б простіше відстежити нашу роботу, — каже головлікар станції швидкої допомоги Тетяна Кузьміна. — Провести хоча б декілька годин разом з

бригадою на чергуванні, і цікавих фактів мали б набагато більше, ніж завдяки такому виклику.

Хоча неправдиві виклики для медиків Жмеринської «швидкої», виявляється, не новина. На жаль, ті, хто робить фальшивий виклик, не задумуються, що, можливо, саме в цей час хтось з хворих справді потребує оперативної допомоги лікарів.

За 30 років роботи пані Кузьміної на посаді головлікаря Жмеринської станції швидкої допомоги Тетяна Федорівна не пригадує випадку, щоб вдалося затримати того, хто викликав бригаду заради жарту.

— Один раз у нинішньому році нам такі відшкодували аж 120 гривень, — розповідає співрозмовниця. — Це була компенсація батьків малолітнього «терориста». У селі Коростівці хлопчина «замінував» школу. Повідомив про це по телефону у міліцію. Наша бри-

гада тоді теж виїжджала на «замінування» разом з іншими службами, присутність яких передбачена на місці події...

За словами головлікаря, аноніми активізуються зазвичай

чай на початку навчального року. Дітлахи, очевидно, з нудьги дзвонять на «103» та називають чужу адресу. Буває, й дорослі просять прийхати терміново. Хоча насправді без такого виклику можна було обійтися. Одно- го разу по телефону повідо- мили про те, що стало зле чоловіку, який хворіє на

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

цукровий діабет. Коли карета швидкої допомоги прибула на місце, «хворий» чоловік категорично відмовився від огляду. Сказав, що це дружина викликала лікарів, а з ним усе гаразд, сів на велосипед та поїхав у невідомому напрямку.

Медиків від телефонних жартів інколи може врятува-

ти апарат з визначником номера. Якщо у диспетчера виникає сумнів з приводу правдивості виклику, він телефонує, щоб уточнити, чи насправді чекають бригаду медиків. Як можна набирати номер «103» заради розваги, у голові не вкладається!..

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Вибір сімейного лікаря онлайн:

їх так стане більше, ніж є у поліклініках?

РЕФОРМА

Уже найближчим часом це стане можливо для мешканців столиці, запевнив радник голови Київської міської державної адміністрації з питань реалізації Стратегії розвитку міста Дмитро Турчак, повідомляє УНН.

У Києві реалізується програма впровадження сучасних інформаційних технологій в медичну галузь, одним з етапів якої є створення веб-порталу «Мій лікар».

«Кожен пацієнт має право самостійно обрати собі сімейного лікаря. Це буде відбуватися незалежно від того, в якому районі живе чи зареєстрований

мешканець. Для того щоб полегшити цю процедуру, створюємо сайт, де можна буде переглянути рівень кваліфікації кожного лікаря, отримати додаткову інформацію. Крім того, там буде розміщено перелік усіх лікувально-профілактичних закладів Києва», — пояснив Дмитро Турчак.

Він зазначив, що на сьогодні сайт працює у

тестовому режимі за адресою <http://www.103.com.ua/>, а найближчим часом почне працювати остаточна версія ресурсу з такими можливостями: дистанційного вибору лікаря та медзакладу. А для тих мешканців Києва, які не мають доступу до мережі Інтернет, в поліклініках та амбулаторіях встановлять спеціальні інформаційні стенди. Наступними ініціативами визначено запровадження електронного запису на прийом до лікаря та виписку електронних рецептів.

«Голос України» у номері за 15 вересня цього року вже писав про передвиборну кампанію лікарів, яку проводить МОЗ у Києві, Вінницькій, Дніпропетровській та Донецькій областях. Цей експеримент тривав протягом вересня, проте більшість киян про нього не чула. У вітчизняному медичному відомстві визнали, що належної інформаційної кампанії не провели. Папірці-оголошення, які нагадували громадянам про їх право обирати ескулапів, — все що наші кореспонденти по-

бачили тоді на дверях районних поліклінік. А ці повідомлення могли прочитати тільки відвідувачі медичних закладів.

Тоді ж з'ясувалося, що у деяких поліклініках та амбулаторіях столиці обирати сімейних лікарів просто нема з кого. Бракує дільничних терапевтів, а у первинній ланці медичної допомоги працюють переважно пенсіонери. Молоді спеціалісти відмовляються туди йти через великі навантаження (щодня на прийомі до 30—40 пацієнтів) та малі зарплати.

Той, хто звертався до державних чи комунальних медичних закладів, знає, що там обов'язково запитують «про прописку». Отож реалізувати право на вибір медичного закладу

можливо тільки через низку бюрократичних процедур. Начальник Департаменту реформ та розвитку медичної допомоги МОЗ України Костянтин Нагутний визнає це. І каже: пілотний проект із вибору лікаря має показати, які медичні заклади та їх фахівці користуються найбільшим попитом населення, аби відповідно до їх навантаження наступного року змінити й фінансування. Бо, окрім корінних киян із пропискою, послугами столичних медиків користується майже стільки само приїжджих.

Досвід інших країн свідчить: лише 5—15% пацієнтів переобирають лікаря. Решта не вважає за потрібне змінювати усталені правила медобслуговування.

Іван ЗАДЕРІЙ.

Доступ школяра до комп'ютера має бути лімітованим,

а в Центр охорони зору дітей і підлітків — без обмежень

ПРОФКАБІНЕТ

Класи херсонських шкіл дедалі більше перетворюються на «царство очкастиків». Якщо в сільських районах краю на кожну тисячу хлопчиків і дівчаток припадає менше ста з поганим зором, то в обласному центрі таких уже 105. А якщо говорити про учнів старших класів, то серед них допомоги офтальмолога потребує в півтора разу більше школярів, ніж серед першокласників. Причому їхня кількість із кожним роком зростає в середньому на 1—2 відсотки — здебільшого через безконтрольне проведення часу перед моніторами комп'ютерів.

Ця тенденція настільки стривожила медиків і муніципальну владу, що в боротьбі із засиллям «шкільних» патологій зору вони застосували комплексний підхід і знайшли вдаль, на думку фахівців, розв'язання проблеми. Цим розв'язанням стало відкриття в Херсоні міського Центру охорони зору дітей і підлітків, де зібрано все найсучасніше обладнання для профілактики та лікування захворювань очей. У його створення вклали півмільйона гривень. Це кошти муніципального бюджету та спонсорська допомога, повідомив на церемонії відкриття міський голова Володимир Сальдо.

Цікавинкою центру став кабінет відео комп'ютерного аутотренінгу, із тренажером, що коректує короткозорість і астигматизм, поки діти дивляться мультфільми чи інші розважальні програми (на знімку). Є також кабінет лазерної стимуляції з апаратурою, що підвищує гостроту зору. Обладнання експрес-діагностики в кабінеті охорони зору дасть змогу відразу ж «розпізнати»

навіть приховані його дефекти і перейти до виправлення косоокості, порушень бінокулярності. Причому якщо юним пацієнтам необхідно затриматися в центрі надовго, скажімо, для лікування хронічних кон'юнктивітів або очних травм, то в їхньому розпорядженні палата денного стаціонару на двадцять ліжок і навіть лікувальний масаж.

Усі послуги Центру (він працюватиме у дві зміни, із пропускною спроможністю сорок осіб щодня) для школярів міста будуть безплатними. Достатньо надати свою амбулаторну карту, направлення офтальмолога та довідку про відсутність гострих інфекційних захворювань.

— На жаль, навіть найточнішої й найшвидшої діагностики, успішного лікування офтальмологічних захворювань сьогодні вже явно недостатньо, — вважає начальник управління освіти Херсона Юрій Ніконов. — У світі, насиченому комп'ютерами й іншою електронікою, необхідно вже з першого класу видавати висновок, скільки

годин чи хвилин у день дитина може проводити за екраном монітора, з урахуванням індивідуальних особливостей її організму, а не виходячи з якихось узагальнених рекомендацій. А потім вносити цю інформацію на флеш-карту, через яку забезпечуватиметься доступ школяра як до навчального, так і до домашнього комп'ютера — використав свій «ліміт», переключитися на якусь інше заняття, а для повернення за монітор дочекайся завтрашнього дня. У нас такі технології поки що — екзотика, але вони вже активно використовуються в багатьох розвинених державах світу. У перспективі Центр охорони зору дітей і підлітків може стати базовим для запровадження їх і в нас.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Фото автора.

Ведуча рубрики «Медицина»
Ольга ВАУЛІНА.

Із таким арсеналом за майбутнє не хвилюєшся

Другий Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» перетнув свій екватор. Попереду - ще два дні роботи. Півтори сотні видавництв, письменники, літератори та митці із країн Європи та Росії плюс насичена програма від організаторів — ось воно справжнє свято для книголюбів.

Загалом за чотири дні роботи на 10 майданчиках фестивалю відбудеться близько двох сотен різноманітних подій. Презентації книжкових новинок, зустрічі із письменниками та їхні автограф-

сесії чергуються із численними майстер-класами, професійними дискусіями та виставками арт-буків, рідкісних стародруків і книжкових ілюстрацій. Серед найцікавіших подій на вихідних: сьо-

годнішня зустріч із сучасним італійським письменником Алессандро Барікко (з 15:00). Це саме за його текстами було створено популярні фільми «Легенда про піаніста» та «Шовк». Цього ж дня французький письменник та перекладач Жерар де Кортанз читатиме лекцію про Фріду Кало. Щоправда, у цей же час (з

18:00) у спецпроекті фестивалю «Обмін речовин» відбуватиметься публічний діалог Сергія Жадана та Ірени Карпи. Окремі майданчики працюють спеціально для дітей. На них малечі не тільки читають книжки, а й вчать їх малювати та навіть істівні листівки робити.

Щоправда, розраховувати на шалені

знижки на книги відвідувачам, на жаль, не доведеться. Ціни хоча здебільшого і нижчі за так звані ринкові, але все одно часто кусаються. Та приємна у цьому сенсі новина: вхід на сам Фестиваль (за винятком вечірніх концертних програм) вільний. Нагадаємо, проходить він у Національному культурно-мистецькому і музейному комплексі «Мистецький Арсенал».

Віктор ДЕЙНЕКА.

Опозиція: «Німецький уряд багато говорить, та мало робить»

Європа останнім часом не просто старішає. Показовий приклад цього процесу — Німеччина. Цю проблему обговорювали на саміті, в якому взяли участь федеральний канцлер Ангела Меркель та понад сто науковців — демографів, соціологів, економістів. Цифри, які лунали на зустрічі, — маловтішні. До 2060 року населення Німеччини зменшиться майже на 20 відсотків, кожен третій громадянин буде старший за 65 років, кожен сьомий — старший за 80. Тоді на одного працюючого припадатиме один утриманець — дитина чи пенсіонер.

Напередодні саміту в країні різко критикували уряд Меркель. Йшлося, зокрема, про те, що його демографічний аналіз малює надто рожеву картину. Урядові висновки базувалися, приміром, на передумові, що до Німеччини впродовж десятиліть шороку прибуватимуть не менш як 200 тисяч мігрантів. Але останнім часом такого припливу країна не бачила. Не враховані там і «якісні» показники: чимало молодих і освічених німців виїжджають, а на їхнє місце приїздить іноземці не лише без кваліфікації, а нерідко навіть без шкільної освіти.

Занепокоєність німецького суспільства викликає і різке збіль-

шення числа мігрантів. Так, у берлінському районі Нойкельн, каже його бургомістр Гайнц Бушковскі, вже сьогодні майже половина мешканців — прибульці з інших країн. Через високу народжуваність серед мігрантів і низьку серед корінного населення в деяких класах навчаються майже виключно діти іноземців. І навіть у третьому та четвертому покоління деякі турки, які прибули до Німеччини в 60-х роках минулого століття, живуть за звичаями і законами своєї колишньої батьківщини і не вчать своїх дітей німецької мови, наголошує політик. У 2012 навчальному році в Нойкельні 39 відсотків першоклас-

ників погано знали німецьку, а кожна десята дитина не знала жодного німецького слова. Тому не дивно, що корінні берлінці не хочуть віддавати в такі школи своїх дітей і пе-

реїдждають до інших місць. Що лише поглиблює демографічну кризу.

Колишній федеральний міністр з соціальних питань, опозиційний політик

Франц Мюнтеферінг заявив, що нинішній уряд «проспав демографічні зміни» і «багато говорить, та мало робить».

Віктор ТИМЧЕНКО.
Берлін.

ФОТОФАКТ

Німці відсвяткували День німецької єдності. Урочисті заходи з нагоди 22-ї річниці об'єднання країни відбулися й у місті Ширке.

Фото Photoshop/Укрінформ.

Полтава і три побратими

У полтавській Галереї мистецтв минулого четверга звучали український та німецький гімни — там урочисто підписали програму партнерства на 2013—2014 роки між Полтавою та трьома німецькими містами. Ця програма — продовження добрих традицій побратимства обласного центру з містами землі Фільдер.

Майже 25 років тому Полтава та Фільдерштадт, Ляйнфельден-Ехтердінген та Остфільдерн стали містами-

побратимами. Тепер кожні два роки укладаються програми партнерства. Освіта, культура, медицина та екологія — основні його напрямки. Нову угоду підписали обер-бургомістр Остфільдерна Крістоф Болайн та секретар міської ради Полтави Оксана Деркач. Крістоф Болайн подякував за теплий прийом. Члени їхньої делегації — бургомістр, члени міських рад — не раз бували у Полтаві. Вони кажуть, що за роки співпраці у нас відбуло-

ся багато змін на краще. І така дружба міст-побратимів зближує українців і німців. До речі, і під час концертної програми, яку підготували для гостей полтавці, звучали і українські пісні, і німецькі.

Натомість гості передали Полтаві книги, диски для школярів з вивчення німецької мови та медичне обладнання для міської дитячої клінічної лікарні.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтава.

ФОТОФАКТ

Підприємець Марчелло ді Фініціо влаштував сидячий страйк проти політики італійського уряду на 130-метровій маківці собору Святого Петра у Ватикані.

Фото Photoshop/Укрінформ.

Київ запровадив мито на білоруський шифер

Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі запровадила мито в розмірі 33,19 відсотка на шифер (листи азбестоцементні гофровані) з Білорусі. Такі антидемпінгові заходи застосовуватимуть протягом 5 років. Відповідне рішення комісії оприлюднило видання «Урядовий кур'єр», воно набирає чинності через місяць з дня публікації.

Крім того, комісія прийняла добровільне зобов'язання виробника-експортера ВАТ «Крічевцементшифер» (Білорусь) щодо припинення демпінгового імпорту своєї продукції в Україну.

Нагадаємо, раніше

комісія розглянула скаргу Асоціації «Українське хризотиллове об'єднання» про порушення та проведення антидемпінгового розслідування щодо завезення шиферу з Білорусі в Україну. Вона встановила, що в січні—жовтні 2010 року імпорт азбестоцементних листів здійснювався за заниженими цінами — розмір демпінгової маржі не був мінімальним відповідно до закону України про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту. З огляду на це комісія доручила Міністерству економіки України провести антидемпінгове розслідування, інформує РБК Україна.

Йорданія знову готується обирати парламент

Нове голосування відбудеться до кінця 2012 року, хоча точної дати не називають. Опозиційні «Брати-мусульмани» вже заявили, що бойкотуватимуть нові вибори через відсутність реформ у країні, інформує «Європоз».

Днями король Йорданії Абдала II розпустив парламент і призначив дострокові вибори. Рішення було ухвалене за день до запланованої масштабної маніфестації в столиці Аммані.

Чимало йорданців нарікають, що продаж державних активів іноземним інвесторам за

останнє десятиліття збагатив бізнес- та політичні еліти, але не громадян.

У 2011 році Йорданію зачепила хвиля протестів. На вулиці вийшли активісти у понад 10 містах країни з вимогами побороти корупцію, безробіття, бідність. Під впливом демонстрантів тодішній прем'єр-міністр Самір Ріфаї пішов у відставку. Новим очільником уряду став Маруф Бахїт. Утім, студенти та інтелігенція виступили проти нього. Тоді прихильники короля розігнали протестувальників. Згодом Бахїт також пішов у відставку.

ПЛАНЕТА

У Володимира Путіна — ювілей

Наступної неділі президенту Російської Федерації виповнюється 60 років. Із цього терміну перша людина в історії Росії, яку обрали президентом на третій строк, витратила на керування країною вісім років і рівно п'ять місяців.

Володимир Путін уже почав приймати вітання. Незважаючи на критику політичної опозиції, він, як і раніше, найпопулярніший російський політик. Його «рабська праця на галерах» дала результат. Щоправда, не без допомоги величезних запасів вуглеводнів — нафти та газу, на яких будується благополуччя країни й стабільність політичного режиму.

Але, як то кажуть: багатство можна пустити «за вітром», а Путін і створена ним жорстка вертикаль влади, основу якої становлять представники спецслужб, військові та землі президента, побудували державний капіталізм, в якому дивним чином вживаються ринкові відносини і планова соціалістична економіка.

Путінський політичний режим зовсім не креативний. Ювіляр дотримується думки, що в Росії особливий шлях, і європейські демократичні цінності не для російського народу.

Ставши президентом утретє, Володимир Путін усю свою енергію спрямував на згортання демократії. Державна Дума прийняла десятки законів, у яких жорстко регламентуються проведення мітингів і демонстрацій, обмежується діяльність громадських організацій і політичних партій.

Хоча Росія називається «федерацією», але імперські традиції, які існували на величезній території протягом багатьох сторіч, є потужним дестабілізуючим чинником політичного життя країни та головною турботою Володимира Путіна. На російському Кавказі, по суті, іде громадянська війна. Щодня в «боях місцевого значення» убивають людей, підривають будинки.

У зовнішній політиці Володимир Путін дотримується старої російської та радянської політики. Путінська Росія вважає себе повноцінним світовим ядерним гравцем, а пострадянське зарубіжжя розглядає як зону власних політичних і економічних інтересів.

Прихильники й симпатки Володимира Путіна називають його «національним лідером». Він спортсмен, у свої шістдесят років є «секс-символом» російських жінок, уміє скакати на коні, літати на дельтаплані, занурюватися в море на атомному підводному човні, а на прес-конференціях може протягом багатьох годин відповідати на каверзні питання журналістів.

Прес-секретар глави держави Дмитро Песков заявив інформаційним агентствам, що Володимир Путін зустріне день народження у вузькому сімейному колі, і жодних ювілейних урочистостей не передбачається.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Гроші вкладників не для фінансових спекуляцій

Кошти європейських вкладників більше не повинні використовуватися банками для фінансових спекуляцій на біржах.

Такий один із заходів із запобігання новим банківським кризам. Їх запропонувала Єврокомісія група експертів, яку очолює глава Банку Фінляндії Ерккі Лііканен, повідомляє «Євроньс».

Водночас саму фінансову систему ЄС, що поєднує інвестиційну та роздрібну діяльність, визнано в принципі працездатною, яка не потребує докорінної перебудови. Група Лііканена запропонувала, щоб у разі банкрутства банків втрат зазнавали не платники податків, а банкіри, котрі володіють акціями та облігаціями, які повинні розглядатися як частина їхніх преміальних.

Завтра — День працівників освіти

Розумним, добрим,
вічним увійти в історію

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Люди́ла Плотні́кова сьогодні веде уроки історії, правознавства, етики й філософії в спеціалізованій школі №187, яку свого часу сама закінчила. А вже в 1973 році, будучи другокурсницею педінституту, прийшла в альма-матер викладати.

— В той час, щоб як належить викладати історію, необхідно було стежити за новинами, читати газети, бути в курсі рішень усіх з'їздів і партконференцій, — згадує співрозмовниця. — Сьогодні ми більше уваги приділяємо історії становлення і розвитку нашої держави, національному питанню.

Люди́ла Владисла́вівна визнає: програма для сьомого класу складна. Бажано було б переглянути зміст підручника. А от «Історія» для 11 класу укладена не тільки з урахуванням шкільної програми, а й орієнтована на рівень підготовки випускників. Крім програмного матеріалу, предмет потребує додаткових джерел. І педагог відкриває перед своїми вихованцями скарбниці музеїв і архівів, учить їх самостійно працювати з інформацією.

Сьогодні професійне свято й у Юрія Всеволодовича Іванова (*на знімку*). Він — творчий педа-

гог у буквальному значенні слова. Керує народним художнім колективом дитячої анімаційної студії «Крок» ось уже 28 років. Його учні одержали понад п'ятсот престижних нагород на різних міжнародних фестивалях кіно й анімації.

Діти-мультплікатори не поступаються дорослим, стверджує викладач мультиків. Сьогодні разом із ним у студії працюють п'ять його вихованців. Усі з вищою освітою. Багато хто завдяки дитячому захопленню обрав творчі професії і закінчив відповідні вузи.

— До нас приходять діти, починаючи з 5 років. Важко знайти дитину, яка не любила б мультфільми. А спробувати зробити такий фільм самому — адже це здорово! — каже Юрій Всеволодович.

— Головне — вміти малювати? — запитує.

— Не обов'язково. Головне, мабуть, у нашій справі — фантазія і бажання творити. Є діти з дуже багатою уявою. Вони знаходять себе як сценаристи. Любителі комп'ютера — сидять на зйомці й монтажі фільму. А для творчих особистостей із музичним слухом у нас є своя студія звукозапису.

Шедєври дитячої фантазії і творчості,

зроблені тут, можна побачити й у телефірі. Наприклад, зараз на блакитних екранах часто крутять мультфільми «Склянка води» і «Школа», які придумали й створили юні аніматори

під керівництвом Юрія Іванова. До речі, фільм «Школа» уже одержав 17 нагород на дорослих кінофестивалях.

Ольга ВІТЕР.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Чиновники не шкодували нагород для професіоналів

З нагоди Дня працівників освіти в Дніпропетровську 50 кращих педагогів одержали не тільки традиційні букети квітів, а й грошові винагороди.

Від 6 до 10 тисяч гривень було вручено п'яти переможцям і десяти лауреатам регіонального конкурсу «Учитель року-2012». Ще 35 педагогів, які представляли міста та райони області, одержали премії по 4200 гри-

вень за результатами успішності своїх учнів. Крім премій, п'ять переможців педагогічного конкурсу отримали подарункові паспорти на «Smart TV» для своїх шкіл, десять лауреатів — цінні подарунки. Ще 35 педагогів Дніпропетровщини одержали для рідних шкіл інтерактивні мультимедійні дошки.

Чиновники не скупляться на нагороди, адже

впевнені, що саме завдяки професіоналізму педагогів Дніпропетровщини впевнено тримає статус потужного освітнього центру України й Східної Європи.

— Це підтверджується результатами всеукраїнських і міжнародних олімпіад та конкурсів. Зокрема, цього року 71 учень Дніпропетровської області одержав на ЗНО максимальну кількість

балів (200) з різних предметів, 57 учнів стали переможцями всеукраїнських олімпіад, а двоє здобули перемогу в міжнародних олімпіадах з астрономії і географії, — повідомив, вітаючи педагогів із професійним святом, глава облдержадміністрації Олександр Вілкул.

Тетяна ВАЛІГУРСЬКА.
Дніпропетровськ.

Наприкінці року зарплата
вчителя становитиме
три тисячі гривень

Для уряду освіти сфера була і завжди залишатиметься пріоритетом. Про це під час зустрічі з вчителями, з нагоди їхнього професійного свята, заявив Прем'єр-міністр Микола Азаров, **повідомляє УНН.**

Він зазначив, що це свято вже є всенародним. «Я до вчителів ставлюсь з величезною повагою. Пам'ятаю і пам'ятатиму завжди і свого першого вчителя, й інших педагогів, які дали мені путівку в життя. Завжди буду вдячний тій школі, яка підготувала мене і дала можливість вступити до інституту», — сказав він.

Прем'єр вручив відзнаки Кабінету Міністрів 62 освітянам, які досягли особливих професійних успіхів.

М. Азаров подякував всім, хто брав участь у підготовці закладів освіти до нового навчального року. Він наголосив, що держава витратила значні кошти на ремонт і будівництво навчальних закладів, на придбання обладнання, підручників тощо.

Глава уряду також нагадав, що кілька разів впродовж року було підвищено посадові оклади вчителям і підвищуватимуться наступного року.

Нині, за його словами, в Україні близько 20 тисяч шкіл. За цей рік відремонтовано майже 2,5 тисячі. «Багато це чи мало? Порівняно з попередніми роками, звичайно, багато. Однак практично кожна чекає на серйозний ремонт. Годі обмежуватись косметичними заходами, потрібно ті школи, які будувались в 50—60-ті роки, приводити в порядок, і ми над цим працюємо», — сказав М. Азаров.

Прем'єр нагадав, що всі першокласники цього року були забезпечені підручниками. Також була закуплена рекордна кількість шкільних автобусів.

Порівняно з 2009 роком, зауважив він, середньомісячна заробітна плата вчителя першої категорії збільшилась на 1200 гривень і наприкінці поточного року становитиме три тисячі гривень.

Шановні освітяни!

Щиро вітаю вас з професійним святом — Днем працівників освіти! У давнину казали, що учень — це факел, який потрібно запалити. А запалити може лише той, хто сам посправжньому горить. Ваша благородна професія вимагає не тільки професійності, а й гуманності та самовідданості. Отже, всі ті, хто працює в системі освіти, попри всі складнощі та негаразди, — вчителі за призначенням і покликанням душі.

На ваших плечах — тягар відповідальності за виховання та навчання молодого покоління. І від того, яким виросте це покоління, залежить майбутнє України. Сьогодні, як ніколи, важливо навчити дітей самостійно мислити, приймати рішення та нести відповідальність за свій вибір,

бути дорослими людьми та зрілими громадянами і патріотами. Тому сучасний учитель повинен бути не тільки фахівцем високого рівня, володіти високоєфективними засобами і методами навчання, а й усвідомлювати сутність динамічних змін, які відбуваються в суспільстві.

Дорогі наші вихователі, вчителі, викладачі, працівники та ветерани системи освіти! Прийміть у цей світлий день слова подяки за любов до професії, за доброту, яку ви несете у світ! Бажаю вам міцного здоров'я, творчої наснаги, працелюбних учнів, віри у власні сили та добре майбутнє. Із святом вас, шановні освітяни!

Максим ЛУЦЬКИЙ,
голова
Комітету Верховної Ради
України з питань
науки і освіти.

Ті, хто вміє пройти по краєчку твоєї долі

Це сталося давно: тоді в школі «п'ятірка» була найвищим балом, а «двійка» — грізною зброєю вчителя.

Так збіглося, що в ті роки я одночасно була молодою і недосвідченою мамою й такою самою молодою й недосвідченою вчителькою. Готуючись до школи, ми з донькою-шестирічкою щось читали-писали. Одного разу, перевіряючи завдання й виявивши в кожному слові помилку, я рішуче пройшла по тексту червоною ручкою й вліпила виразну «2». У дусі часу я була рішуче налаштована боротися за знання.

Аня розплакалася. Це не були сльози образи, але це й не був каприз. Це було горе, безмірне горе, яке завалилося на малу беззахисну дитину. Ні до кого жодних претензій: просто життя дало тріщину й обрушилося. Чесно, я не очікувала такого повороту, а тому бадьореньким голосом запитала: «Кого ховаємо? Де труна? Немає? Тоді й немає приводу для сліз. Витри очки, а заодно й сопельки. Перепиши вправу без помилок, і я

поставлю тобі «п'ятірку». На душі в мене було незатишно, але мені треба було бігти у справах. До того ж у нас гостювала бабуся. Їй і було доручено розрулити ситуацію.

Коли я повернулася, дочка, відірвавшись від ляльок, радісно показала мені охайно переписане завдання і я, як і обіцяла, поставила «5». У домі панувало благоденство.

На кухні від бабусі я почула, як неспросто все було.

Переписати вправу Аня не могла: заважали сльози. А сльози котилися з очей тому, що «2» увесь час заглядала в ці самі очі. І тоді бабуся згадала, що в зошиті можуть жити ляпки. Яке цікаве слово! І хоча винуватиці ляпок — пір'яні ручки — вже належали історії, внучка вдвох з бабусею кульковими ручками замалювали «2» і на її місці оселилася велика, весела ляпка. Дихати стало легше. Але сум не зник. Аня була впевнена, що «двійка» нікуди не поділася, вона

продовжує жити під ляпкою. Тоді бабуся запропонувала революційний варіант — вирвати аркуш із зошита! Аня була не проти, але засумнівалася, чи можна так робити. А що скаже мама? Бабуся 35 років пропрацювала вчителем початкової школи й точно знала, що можна. Вони вирвали аркуша із невисною «двійкою» і, як змовники, котрі добре розуміють один одного, пішли на кухню. Бабуся поклала аркуш на тарілку й підпалила його. На вогонь дивилися мовчки, доки папір не догорів. Потім попіл висипали в туалет і злили воду.

Я слухала мамину розповідь і, незважаючи на хепі-енд, у мене щеміло серце. Я подумки бачила цю загнану в куток маленьку людинку, котра зазнала страждань від приниження, котра не могла захистити свої честь і достоїнство. Я думала про те, який величезний емоційний світ дитини, як мало молоді батьки про це знають, як бракує їм досвіду й часу зрозуміти своє власне чадо.

Бабусю, ти геніальна у своїй любові й простоті педагогічних рішень! Ти не дала заронити в душу особистості, що формується, насіння ущербності. Твої уроки, а їх було чимало, я вивчила раз і назавжди: діти — матеріал водночас і м'який, і тендітний. Їх не можна ламати, згинати, кантувати, кидати і бруднити. Бабуся була Вчителем.

Учитель — людина, яка може «пройти по краєчку твоєї долі». Його відповідальна й шляхетна робота полягає в тому, щоб допомагати Господові Богові формувати Людину. Обрані, зі святом! Із Днем учителя!

Р. С. Бабуся, на жаль, рано пішла з життя.
Аня — доросла й успішна жінка.

Тетяна Ревчун зі своїми вихованцями.

Нині уже мій педагогічний стаж становить 35 років і я дуже хочу бути бабусею.

Тетяна РЕВЧУН,
учитель школи № 24.
Кіровоград.
Фото з архіву автора.

Над в'язнями продовжують знущатися

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Цього разу надзвичайна ситуація сталася у Дніпропетровській виправній колонії №89. Засудженого Руслана Д. жорстоко побили його співкамерники. Принаймні про це стверджують правозахисники. Вони переконують: до побиття чоловіка причетні керівники в'язниці. Мовляв, вони й віддали наказ відлупцювати Руслана, оскільки той оголосив напередодні цього інциденту голодовку.

Нині чоловік перебуває у тяжкому стані. З його слів, медичну допомогу йому до цього часу ніхто так і не надав. Не було визнано його і потерпілим у цьому конфлікті. Мовляв, він продовжує голодувати та вимагає доступу до себе представників ЗМІ. Однак усі звинувачення керівники колонії відкидають. Напередодні вони навіть провели прес-конференцію. Заступник начальника Управління ДПС у Дніпропетровській області Володимир Завада повідомив, що «ситуації як такої не існувало». Мовляв, побиття сталося внаслідок конфлікту між засудженими. Притримуються такої думки і в самій Пенітенціарній службі України.

Власну версію подій вони оприлюднили на своєму сайті. Зміст тексту наводимо в скороченому вигляді майже дослівно:

«...За результатами перевірки було з'ясовано, що претензій у зазначеного засудженого до адміністрації

установи немає. Однак він висловлював невдоволення щодо відхилення місцевим судом клопотання адміністрації виправної колонії про його умовно-дострокове звільнення від подальшого відбування покарання. Стосовно інформації про нібито побиття засудженого Руслана Д. іншими засудженими органами прокуратури та працівниками територіального управління ДПТС України в Дніпропетровській області проводиться перевірка...»

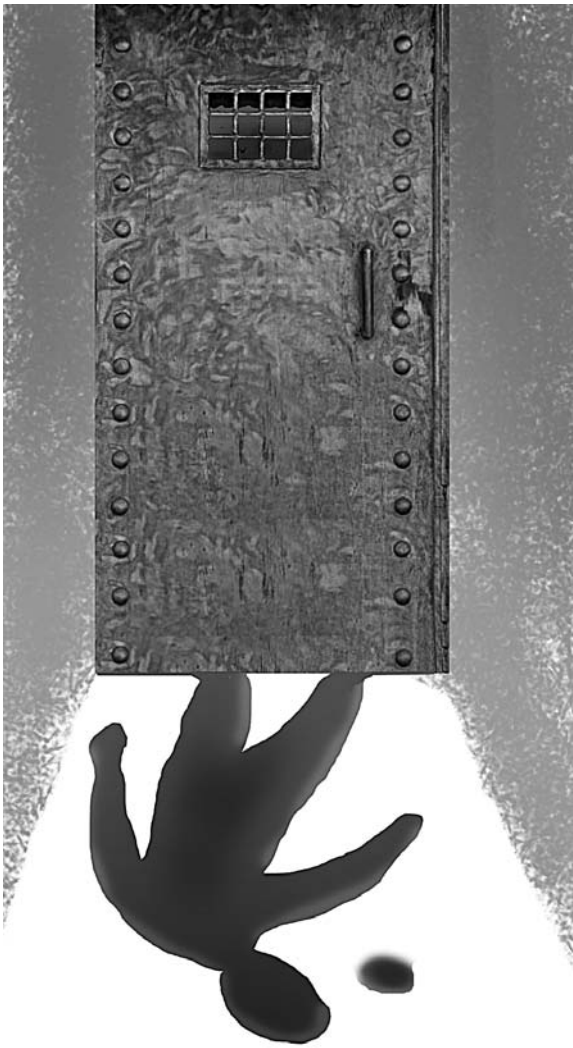
Шоправда, не згодна з такою думкою Вінницька правозахисна група. Нагадаємо, що саме вона першою повідомила громадськості про жорстоке побиття у цій колонії. «Чоловіка жорстоко побили. Він не отримував медичної допомоги і оголосив голодовку. Ми вимагаємо незалежного розслідування вказаного факту та просимо допустити в колонію ЗМІ, щоб вони безпосередньо поговорили з постраждалим та іншими засуджени-

ми», — сказав координатор групи Дмитро Гройсман.

Зазначимо, що надзвичайні ситуації у Дніпропетровській колонії №89 трапляються останнім часом дуже часто. Зокрема, нещодавно в ній відбулася голодовка засуджених, хворих на активну форму туберкульозу. Вони оприлюднили відео зі своїми коментарями, а також показали, в яких жахливих умовах перебувають.

— Практика тортур провокує безкарність. Випадки нелюдського поводженнями із в'язнями хоча і розслідують, однак безрезультатно, — коментує ситуацію правозахисник Олег Веремієнко. — «Факти не підтвердились», «у порушенні кримінальної справи відмовлено» — ось найпоширеніші відповіді прокуратури на звернення потерпілих чи правозахисних організацій.

На жаль, такі випадки в країні не поодинокі. Дуже часто знущання над в'язнями закінчується трагічно для них. Так, на Волині начальник тюрми сяде на 6 років за вбивство засудженого. Як стало відомо, 15 березня 2011 року 25-річний засуджений В. Д. самовільно покинув дільницю соціальної реабілітації Маневицької ВК №42, а 19 квітня був виявлений працівни-

ками Кодимського РВ УМВС України в Одеській області й доставлений за місцем відбування покарання. На ранок 21 квітня 2011 року цього засудженого знайдено мертвим у приміщенні для проведення особистого обшуку вип-

равної колонії, — пишуть деякі ЗМІ. Перевірка встановила, що його смерть була спричинена умисними протиправними діями службових осіб ВК №42.

Олександр ПЕКНИЙ.

Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Повертаються лихі 90-ті?

У центрі Харкова, у дворі житлового будинку, злочинець холоднокрівно розстріляв двох людей. Один з чоловіків був убитий на місці, другий перебуває у важкому стані в лікарні. Відомо, що вони прямували до припаркованого у дворі автомобіля «Тойота Прадо». Убивця відкрив по них вогонь з пістолета з глушником. Один з чоловіків кинувся бігти до будинку, і злочинець стріляв у нього вже біля під'їзду, за деякими даними, з іншої зброї, бо в першій закінчилися набойі. Один з пістолетів знайдено на місці злочину.

Міліція порушила кримінальну справу за ч. 2 ст. 115 КК (умисне вбивство двох або більше осіб). Розслідуванням займається Слідче управління Головного управління МВС України в Харківській області. Потерпілі чоловіки — кавказької національності. За даними джерел в правоохоронних органах, мотиви вбивства, швидше за все, пов'язані з їхнім бізнесом.

Як повідомили в головному управлінні міліції, 29-річний потерпілий сам звернувся до лікарні з раною руки. Він розповів міліціонерам, що близь-

ко 12:00 вийшов з дому вслід за 30-річним чоловіком, який згодом був убитий, що проживав у цьому ж будинку. Чоловік сів в автомобіль, а він почав розмовляти з ним через опущене вікно водійського місця. В цей час почув постріли й відчув різкий біль в ділянці лівого ліктя, після чого побачив невідомого чоловіка, який стріляв з пістолета. Рятуючись від нападника, він почав тікати.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Підірвав сам себе... ненароком

У Луцьку в самісінському центрі міста на вулиці Градний Узвіз вибухнув вантажний автомобіль «Мерседес Спрінтер». За попередніми даними, сталося це з вини самого водія, який перевозив у салоні упаковку мисливського пороку. Необачно кинутий недопалок і спровокував надзвичайну ситуацію. Потерпілого, 25-річного Олександра, з опіками і в шоківому стані відвезли в міську клінічну лікарню. Пожежникам, які прибули на місце події, гасити було нічого, окрім килимка, що загорівся під час вибуху.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Вони завжди житимуть у наших серцях

Молодший інспектор-кінолог Стахановського міськвідділу УМВС України в Луганській області сержант міліції Володимир Зуєв (на знімку) разом з іншими працівниками Управління карного розшуку перебував у засідці. В цьому районі міста почастішали зломи приватних автомобільних гаражів, і, за інформацією, тієї ночі очікувалася чергова крадіжка. Несподівано з темноти з'явився чоловік, котрий одразу ж викликав у міліціонерів підозру своєю поведінкою. До того ж у його руці блиснуло щось схоже на ніж. Працівники міліції вирішили затримати незнайомця, але той кинувся тікати. Тоді й пролунала команда «фас».

Про те, що співробітники міліції і в мирний час при виконанні службових обов'язків майже щодня ризикують власним життям, жителям Луганщини час від часу доводиться дізнаватися аж ніяк не із захоплюючих детективів із суцільними перестрілками й погонями. Вони це бачать на власні очі...

Службовий пес наздогнав утікача неподалік залізничної колії й, не даючи йому рухатися, став чекати свого командира-напарника. Володимир Зуєв похвалив собаку й наказав своєму чотириногому помічника: «Сиди ти!», щоб не заподіяти шкоди затриманому. Але сталося непередбачене. Маневровий тепловоз, який проїжджав залізничною колією, на мить засліпив Володимира. Цього було досить, щоб затриманий встиг завдати міліціонерові удару ногою. Цей удар виявився смертельним. Злочинець із місця події зник. А йшов він, як потім з'ясувалося, вчинити страшну розправу, вирішивши спересердя убити свою співмешканку, яка працювала в нічну зміну. На жаль, у нього вийшло виконати задумане. Від ножевого поранення жінка через кілька днів померла. Правоохоронцям удалося вийти на слід злочинця, і коли той зрозумів, що йому не уникнути по-

карання, сам з'явився з повинною.

Кінолога Володимира Зуєва ховали всім Теплогірськом. У його сім'ї залишилися сиротами двоє дітей.

Народився Володимир Анатолійович Зуєв 22 лютого 1960 року в місті Стаханові Луганської області. Тут же закінчив середню школу, звідси в травні 1979 року був призваний у Збройні сили. Після демобілізації в травні 1981 року вирішив піти на службу в органи внутрішніх справ. Із грудня 1982 року працював міліціонером взводу патрульно-постової служби об'єднаного дивізіону Стахановського міськвідділу, а з грудня 1990 року, після закінчення Ростовської школи службового собаківництва, молодшим інспектором-кінологом відділення карного розшуку Стахановського міськвідділу.

Фото надано відділом зв'язків із громадськістю ГУМВС України в Луганській області.

Убив власного синочка

і... пішов випивати

Ця дика історія сталася у Держинському районі Кривого Рогу. Лікарі повідомили правоохоронців про смерть дитини. Вийхавши на місце пригоди, працівники слідчо-оперативної групи виявили в дитячому ліжечку труп немовляти. Перебуваючи в розпачі, мати не змогла пояснити причину смерті хлопчика. Лише в результаті судово-медичної експертизи було встановлено, що нею стала закрита травма шиї. В ході проведення слідчих дій за скоєння злочину працівники карного розшуку затримали 43-річного батька померлого малюка.

Того дня, близько 17-ї години, чоловік намагався заспокоїти дитину, але в нього нічого не виходило. Хлопчик почав плакати ще більше. Тоді, тримаючи на руках немовля, він умисно три рази вдарив його тім'яною частиною голови об бильце ліжечка. Після цього «турботливий» тато поклав дитину в ліжко і пішов на кухню хильнути горілки. Повернувшись, через деякий час, він побачив, що дитина не дихає. Мати дитини на момент скоєння злочину поралась на кухні і про те, що сталося, нічого не знала.

За цим фактом слідчим відділом Держинського райвідділу міліції Криворізького міського управління було порушено кримінальну справу за п. 2 ч. 2 ст. 115 (умисне вбивство малолітньої дитини) Кримінального кодексу України. Слідство триває.

Тетяна ВАЛГУРСЬКА.

Дніпропетровська область.

Гральні автомати приносять не лише зиск, а й ризик

19 вересня працівники Хустської міжрайонної прокуратури спільно зі слідчо-оперативною групою міліції встановили, що в одному з орендованих приміщень у центрі міста функціонує зал із гральними автоматами. В ході перевірки вилучено 5 гральних апаратів та грошову виручку. Власника залу встановлено.

Міським прокурором Хуста Іваном Кайлом порушено кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 203-2 КК України (заняття забороненими видами господарської діяльності, що карається обмеженням волі на строк до п'яти років із позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років). На даний час триває досудове слідство. Справа ще й у тому, що такі «острівці» забороненого бізнесу періодично надбуються у містах і великих селах. Тож громадськість важко переконати, що гральний бізнес не знаходить «дах» серед тих посадовців, які покликані стояти на сторожі суспільної моралі.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

На кордоні знайшли сумку з вибухівкою

Небезпечну знахідку виявили на українсько-молдовському кордоні біля села Студена Піщанського району на Вінничині. Вартові відділу «Болган» Могилів-Подільського прикордонного загону під час несення служби звернули увагу на сумку, що лежала під деревом. У ній були боеприпаси та вибухова речовина.

За інформацією прес-секретаря Могилів-Подільського прикордонного загону Людмили Катеринич, під час огляду знахідки фахівці виявили 4 підривніки до мінометних мін та фугасних снарядів калібру 100—150 міліметрів і 2 вибухові заряди до мінометної міни калібру 120 міліметрів. Крім того, в сумці був пакунок з 1300 грамами пороху та боеприпасами 12 калібру.

Про знахідку вартові кордону повідомили управління СБУ та міліцію, які встановлюють, хто і для чого залишив на кордоні сумку з небезпечним арсеналом. Його передано фахівцям управління МНС у Вінницькій області.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

У Києві триває IX Міжнародний фестиваль жіночих моновистав «Марія»

Сьогодні в рамках столичного «Книжкового Арсеналу» із читачами зустрінеться знаменитий письменник Алессандро БАРІККО

Дорогами Григорія Сковороди

мандрує публіцист Володимир Стадниченко в новій книзі «Садівник щастя»

Про видатного українського мандрівного філософа написано десятки книжок. Але кожен автор, завершивши чергову працю про Григорія Савича, відчуває: мислитель ще не пізнаний і не розкритий до кінця. Бо тому чи тому поколінню нащадків являється Сковорода, сучасний саме його часу.

Це давно зрозумів і публіцист — лауреат Шевченківської премії В. Стадниченко. Видавши книжку «Іду за Сковородою» («Криниця», 2002), відчув: пізнання Сковороди в XXI столітті лише починається. І знову вирушив стежками мандрівного генія, щоб поповнити знання про нього із уст сучасників і нащадків, заглибитися в архіви, приватні колекції, знайти й оприлюднити документи, мало чи й зовсім не знані широким загалом.

Минуло десять літ, і київське видавництво «Криниця» представило читачам ошатну багато ілюстровану майже 500-сторінкову книжку Володимира Яковича «Садівник щастя. Сковорода як дзеркало України». У ній вміщено нариси, дослідження, спогади, поезії і світліни — все про Григорія Савича та з поля сквородинознавства.

Як наголошують видавці, ця книжка — щира та чесна авторська спроба виписати об'ємний образ Григорія Сковороди — видатного філософа, письменника, мораліста. Постає мислителя зіткана стереоскопічно: з мандрівних доріг Сковороди Україною і світом, із проєкцій його творчої спадщини на наш час, з прямого дотику його вчення та моральних приписів до тривожних викликів XXI

століття. Звідси стрижень книжки — органічне поєднання сквородинівської науки про щастя людини, природженість її до праці на землі із глобальною вимогою сучасності — сталим (гармонійним) розвитком суспільства. Рельєфний образ мислителя вдало доповнюють спогади людей, що обрали в житті сквородинівську стежу. Високий образ поета Сковороди вивершує ліричне мереживо віршів поетів давніх і сучасних. Книжка звернена до вдумливого читача, що відчуває потребу приєднатися до сучасного сквородинівського руху.

Перо дослідника скрупульозно відтворює стежки-дороги Григорія Савича до наступних поколінь і наші до нього.

Перші — що вивели його з Чорнух через круту Горлоу гору під омофор Могилянки, до придворної капели в Петербурзі, науки в Європі (Шарошпаток біля Токая, Прешпорк (Братислава), Трнава), подарували нам його Переяславський пролог, Каврайський спалах, байки у Бабаях і Харківському колегіумі, філософські роздуми останніх літ у Пан-Іванівці.

Другі, наші — через численні легенди, які ще за життя супроводжували мандрівного філософа, та перші оприлюднені праці

(«Сионский вестник», 1806; «Украинский вестник», 1817). Першими сквородинознавцями стали Іван Вернет і Гесс де Кальве, Олександр Хашдеу, Ізмаїл Срезневський, московське «Людинолюбне товариство».

А далі, як наголошує автор, свої не зрозуміли свого (Пантелеймон Куліш, Тарас Шевченко). Та й «Русское слово» поглузувало над Сковородою, чому дав відсіч Микола Костомаров.

В. Стадниченко називає усі ґрунтовні на межі XIX—XX століть розвідки про життя і творчість Григорія Сковороди (І. Лісенков (Лисенко), Д. Багалій, Ф. Зеленогорський, В. Бонч-Бруевич) та інших, пізніших авторів, із праць яких і постає філософська та поетична велич мислителя.

Два рівноважні рамена у філософії Сковороди — свобода та щастя. На такому надійному підмурку закликає Сковорода будувати сучасний український дім, усе наше життя. Своєю мудрістю і пророчтвом він достукується в XXI століття, прямо й просто звертається до своїх нащадків. Через століття мислитель розпізнав труднощі нашого зростання і вказав на головну нашу притугу — «моральний застій». Живи по правді, дій по совісті, знайди себе в «сродній праці». Одночасно звирій із продуктивністю рідної землі свої бажання і потреби, які не можуть бути надмірними, мають бути розумно об-

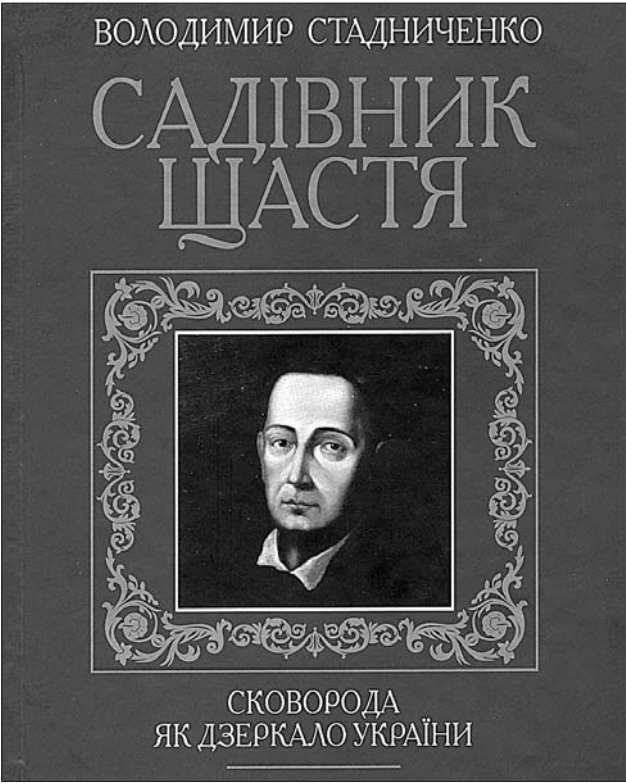
меженими. «Живи повстримно» — ось настанова Сковороди. Так позначається сьогодні статей (гармонійний) розвиток: живи та працюй, не проїдаючи резерви і запаси наступних поколінь.

Саме на цьому акцентує увагу автор, друкуючи в книжці серію матеріалів громадського оргкомітету великого проєкту «Григорій Сковорода — 300», який очолює академік Борис Олійник. Варто зазначити, що Володимир Стадниченко — один з ініціаторів створення цього оргкомітету і невтомний учасник усіх добрих його справ, спрямованих на гідне відзначення 300-літнього ювілею Сковороди (2022 р.).

Так народилося звернення громадян Чорнухинського краю до шанувальників життя і творчості Сковороди, до всіх співвітчизників: посадити сквородинівські діброви. Вони вже з'явилися на Харківщині, Полтавщині, Житомирщині та Київщині. І це — лише початок великої роботи.

Значення Сковороди в нашому житті з року в рік зростає.

Сквородинізація України, наголошує В. Стадниченко, — духовна, культурна, моральна, економічна — набирати не незворотності. Є надія, що втіленням великого проєкту «Григорій Сковорода — 300» ми зупинимо катастрофічний злам нашого життя, переможемо зростаюче моральне збайдужіння, що висушує наші серця, за-

хистимо високі українські цінності.

На цьому наголошувалося днями і на презентації книжки В. Стадниченка «Садівник щастя» в Меморіальному музеї Сковороди у Переяславі-Хмельницькому. Солідне зібрання науковців і студентів місцевого університету, що носить ім'я видатного філософа, бібліотечних працівників Переяславщини привітав міський голова О. Шкіра, який зазначив: молодь не залишиться осторонь конче потрібної роботи, щоб ідеї і зміст життя Григорія Савича стали суттю кожного.

На жаль, поки що ми, за висловом Ліни Костенко, далеко від чарівної флейти Сковороди. На цьому наголошували всі виступаючі. Мусимо ско-

ротити цю відстань. А сам автор, який нещодавно повернувся з Угорщини, додав: у Токаї і не лише там Григорія Савича знають і шанують — його портрет висить у кабінетах місцевих керівників поруч з портретом президента. Бо Сковорода не лише український Сократ, він — громадянин світу. Тож і ми в своєму громадянстві маємо рівнятися на нього.

Володимир Стадниченко подарував свої книжки бібліотекам і школам Переяславщини. І закликав збагачуватись знаннями про великого Українця, йти за ним, наслідувати його високий взірець людяності та душевної краси.

Микола МАХІНЧУК,
заслужений журналіст України.

Молодогвардійці знову повертаються. У мультфільмі

У Луганську знову прем'єра. Знову вона присвячена краснадонським молодим підпільникам, знову історія показана в несподіваному жанрі, і знову луганчани пішли на ризик. Повнометражний мультиміаційний фільм про «Молоду гвардію» створили не професіонали, а юні аматори. Мовою анімації про героїзм молодих краснадонців ще ніколи не говорили. Прем'єра анімаційного проєкту до 70-ліття «Молодого гвардії» відбулася на широкому екрані в міському кінотеатрі «Україна». Коли фільм закінчився, зал підхопився у єдиному пориві. Молодь ця робота вразила.

Мультфільм назвали коротко, просто і містко — «Наші». Сама ідея проєкту належить Валерію Філіпову,

ректорів Луганської академії культури та мистецтва ім. Павла Луспекаєва, а головними виконавцями стали

юні художники анімаційної школи-студії «Фантазери», єдиної в Україні. Вони вже створили чимало цікавих робіт, що одержали високу оцінку на різних фестивалях, але на повнометражний мультфільм (приблизно 50 хвилин) і на таку серйозну тему замахнулися вперше. В основі фільму — реальні факти створення краснадонського підпілля. Автор сценарію Олег Щербаків зустрічався з очевидцями, працював з

архівними, читав щоденники молодогвардійців. Це дало змогу побудувати деякі діалоги героїв мультфільму так, як вони записані в протоколах допитів у гестапо. Зустріч із Оленою Андріївною Бельською, однокласницею члена «Молодого гвардії» Ліди Андросової, допомогла вибудувати одну з головних ліній сюжету — кохання Ліди Андросової і Миколи Сумського. Про їхні стосунки раніше говорили скупо. До речі, свідчення Бельської кардинально відрізнялися від того, що написано про «Молоду гвардію». Тільки небагатьом відомо, що коли тіла Миколи та Ліди дістали із шурфу, то при них знайшли носову хустинку з гребками та металевий медальйон. Хустинку для коханого вишивала Ліда, а медальйон для дівчини Микола виготовив власноруч. У фільмі про це розповідається. На жаль, Олена Бельська не дожила до прем'єри фільму. Два місяці тому вона пішла з життя.

Емоційно фільм вийшов дещо важким. Автори змогли передати весь трагізм останніх днів молодогвардійців, а той момент, коли їх живими кидали в шурф шахти, сприймався особливо напружено.

Деякі глядачі плакали. Хоч фільм і мальований, але зачепив за живе. До речі, він не весь анімаційний. Перші й останні кадри зняті живим планом. Сюжет побудовано на спілкуванні двох поколінь — ветерана війни (народний артист України Дмитро Вітченко) і його онука, у ролі якого — вихованець студії «Фантазери» Ваня Шабанов. Знімався фільм у Луганську та Краснодоні понад 9 місяців. Гроші (800 тис. грн.) виділила Луганська облрада. За словами її голови Валерія Голенка, спочатку він сумнівався, чи варто героїчну історію краснадонців робити мультфільмом. Але студії переконали: молоді луганчани мають знати минуле своїх батьків, а мультфільм розповість про це доступніше. Не можна було не підтримати порив молоді, і Валерій Голенко відгукнувся. Творча група вклалася в бюджет, але... «Якби в нас було більше грошей, ми б поставили фільм у форматі 3D, — каже головний режисер, співавтор сценарію та керівник школи «Фантазери» Олексій Сич.

Фільм планують показати у всіх кінотеатрах області та на фестивалях. Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Фото автора.

Який варіант?

Полтавські комсомольці пікетували облдержадміністрацію з вимогою повернути до шкільної програми роман Олександра Фадєєва «Молода гвардія». До них приєдналися й ветерани із Союзу радянських офіцерів. Вони переконані: роман треба «обов'язково повернути задля патріотичного виховання молоді».

Та мітингувальники, яких із заявлених двохсот зібралось кілька десятків, не згадали, що навіть у радянські часи книга сприймалась неоднозначно, а Фадєєв виправдовувався, що «писав не справжню історію, а роман, який передбачає художній вимисел». Родичі героїв «Молодого гвардії» звинувачували автора не просто у вимислах, а у... брехні. І скаржилися на Фадєєва навіть після його смерті... Мати Сергія Тюленіна писала Брежнєву: «Від цієї неправди тільки шкода нашої молоді. Вони прочитують книгу і думають, що там правда написана, а приїжджають у Краснодон і дізнаються, що то брехня, і перестають вірити не тільки батькам молодогвардійців, а й партії, радянському народу».

І ще: який саме варіант «Молодого гвардії» повертати до шкільної програми? Надрукований 1946 року чи переписаний Фадєєвим під тиском Сталіна 1951-го?

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область.

Господарський суд Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) 04.10.2012 року у справі № 5015/235/12 визнав банкрутом ТзОВ "Олімп" (79032, м. Львів, вул. Дж. Вашингтона, 4; код ЄДРПОУ 23263239).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кобельника Олега Сергійовича, ідентифікаційний номер 2840601193, ліцензія серії АВ № 521531 видана 01.07.2010 року Державним департаментом з питань банкрутства, який проживає за адресою: Львівська область, м. Пустомити, вул. Довбуша, 21.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) у справі № 34/5005/15734/2011 від 18.09.2012 року ПП "Дмитрівське" (Код ЄДРПОУ 33124025, юридична адреса: Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Мелешкіна, 14А) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого МАРЧЕНКО ЯНУ ВАСИЛІВНУ, ліцензія АВ №580419, поштова адреса: 50065, м. Кривий Ріг, а/с 3341, тел. (056)4040398, (067)544-75-54.

Ліквідатором приймаються заяви кредиторів з поточними грошовими вимогами до банкрута.

Постановою Господарського суду Житомирської області (10002, м. Житомир, м-н. Путятинський, 3/65) від 14.09.2012р. по справі №4/5007/33-Б/11 Відкриті акціонерне товариство Український концерн хмелярства "Укрхміль" (юридична адреса: 10029, м. Житомир, вул. Хлібна, б. 27, код ЄДРПОУ 05418460 визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вербило Юрія Володимировича (ліцензія АВ 600693 від 05.03.2012р.,) адреса: 10004, м. Житомир, вул. Зелена. 16.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 19.09.2012 року по справі №5011-49/1058-2012 Товариство з обмеженою відповідальністю "Овідій" (04073, м. Київ, вул. Сирецька, 29, Код ЄДРПОУ 23528844, рах. № 2600900057 в АБ "Синтез", МФО 322711) визнане банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором ТОВ "Овідій" по справі №5011-49/1058-2012 призначено арбітражного керуючого Салатюка Дмитра Васильовича (01032, м. Київ, вул. Саксаганського, буд.106, оф. 22, тел. (044) 239-23-90. Ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства на право провадження діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора, серії АГ №594882 від 26.07.11).

Ухвалою господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) у справі № 21/93(10) від 27.10.2011 року введено процедуру санації боржника Публічного акціонерного товариства "Науково - виробничий комплекс "Полярон" (79619, м. Львів, вул. Угорська, 14, код ЄДРПОУ 14308606).

Керуючим санацією Публічного акціонерного товариства "Науково - виробничий комплекс "Полярон" призначено арбітражного керуючого Кобельника Олега Сергійовича (ліцензія серії АВ № 521531 видана 01.07.2010 року Державним департаментом з питань банкрутства), який проживає за адресою: Львівська область, Пустомитівський р-н, м. Пустомити, вул. Довбуша, 21.

Фізичні особи та (або) юридичні особи, які бажають взяти участь у санації боржника, можуть подати керуючому санацією заяву про участь у санації боржника та свої пропозиції щодо санації.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54001, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 06.09.2012 р. по справі №5016/1618/2012(18/32) Товариство з обмеженою відповідальністю "Мир продуктів" (поштова адреса: 54028, м. Миколаїв, вул. Новозаводська, 9, розрахунковий рахунок № 26046053200956 в Миколаївському РУ ПАТ КБ "Приватбанк", м. Миколаїв, МФО 326610, ідентифікаційний код 32092878) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру згідно ст. 51 ЗУ "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".

Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Бублика Євгена Миколайовича (54052, м. Миколаїв, пр. Жовтневий, 325/5, кв. 27)

Заяви кредиторів приймаються в місячний строк з дня опублікування оголошення за поштовою адресою банкрута.

Ухвалою Господарського суду м. Києва від 17.09.2012 року в судовій справі № 5011-44/4125-2012 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "Торгівельний дім "Ласуня" (01103, м. Київ, вул. Михайла Драгомирова, будинок 4, квартира 122, код ЄДРПОУ 32310083) керівника підприємства Василецького Миколу Романовича усунено від займаної посади, виконання обов'язків керівника покладено на розпорядника майна (арбітражного керуючого) Скиданову Валентину Василівну (Ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серії АВ № 456557 від 21.05.2009 року, адреса: 02156, м. Київ, вул. Шолом-Алейхема, буд. 13, кв. 102, ІПН 2972503959).

У зв'язку із зазначеним повідомляю про скасування довіреностей, виданих ТОВ "Торгівельний дім "Ласуня" до 17.09.2012 року не за підписом розпорядника майна Скиданової В. В.

Товарна біржа "Капіталіст" оголошує аукціон з продажу майна (активів) АБ "Синтез"
Автомобіль Toyota Land Cruiseg, легковий/універсал, синій, 229 041 км, р.в. 2003
Початкова ціна продажу лоту: 142 370,00 грн. (сто сорок дві тисячі триста сімдесят) з ПДВ.
Умови продажу:
1. Продаж здійснюється на умовах договору купівлі-продажу.
2. Реєстраційний збір (50 грн.) та гарантійний внесок (10% від початкової ціни продажу лоту) учасників аукціону вносяться на рахунок товарної біржі "Капіталіст" (далі - "Біржа") № 26009226697800 в АТ "УкрСиббанк" м. Харьков, МФО: 351005, код ЄДРПОУ: 36375923.
3. Проведення розрахунків здійснюється протягом 5 календарних днів з моменту підписання протоколу про перемогу на аукціоні.
4. Витрати пов'язані зі знаттям з обліку автомобіля покладаються на покупця.
Прийняття заяв на участь в аукціоні проводиться Біржею в робочі дні з 10.00 до 16.00 за адресою: м. Київ, 6-р Івана Лепсе, 6, тел. (093) 467-31-64.
Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - 23 жовтня 2012 року.
Аукціон відбудеться 24 жовтня 2012 року о 10.00 в торгово-операційній залі ТБ "Капіталіст" за адресою: м. Київ, 6-р Івана Лепсе, 6.
Відомості про активи, що пропонуються до реалізації, можна отримати за адресою: м. Київ, вул. Набережно-Лугова, 8 в робочі дні з 10.00 до 16.00, тел. 050-414-38-55 контактна особа Носик Ю.О.

Усі довіреності на представництво інтересів товариства з обмеженою відповідальністю "Ренглод" (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, буд. 13, код ЄДРПОУ 21505425), які видані не за підписом ліквідатора ТОВ "Ренглод", вважати недійсними.

Печатки та штампи ТОВ "Ренглод" (код ЄДРПОУ 21505425) вважати втраченими.

Господарський суд м. Києва від 24.09.2012 року по справі №5011-46/12361-2012 Товариство з обмеженою відповідальністю "ТОРГОВИЙ ДІМ "ПОКЕТБУК" (02105, м. Київ, вул. Тампере, буд. 5, кв. 108, Код ЄДРПОУ 37036192, п/р 26007028000296 в КМФ АКБ "Укрсоцбанк", м. Київ, МФО 322012) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено ТОВ "АКТА 2010" (Код ЄДРПОУ 37033356).

Кредиторські вимоги надсилати протягом місяця за адресою: 03170, м. Київ, вул. Зодчих, 62-А, кв. 58.

Постановою господарського суду Житомирської області від 19.09.2012 р. по справі № 4/5007/31-Б/11 Приватне підприємство "Нове Поле" (код ЄДРПОУ 35334149, юридична адреса: 11400, смт. Народичі, вул. Гагаріна, 19) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бореяка Андрія Михайловича (адреса: 12441, смт. Новоуївинське, вул. 9-ї П'ятирічки, 9-б, кв.15; фактична адреса: 10002, м. Житомир, вул. Бальзаківська, 2/52); тел. 0674105298.

Постановою від 28.09.2012 р. Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) по справі № 5009/3587/12 визнано банкрутом та порушена ліквідаційна процедура стосовно Товариства з обмеженою відповідальністю "ЕКСИ-ТОН" (69121, Запорізька обл., м. Запоріжжя, вул. Товариська, буд. 37-А, кв. 92, р/р відсутній, ЄДРПОУ 35198041).

Ліквідатором боржника призначено голову ліквідаційної комісії Мітєва Андрія Михайловича, адреса для листування: 69118, м. Запоріжжя, вул. Гаврилова, буд. 5, кв. 48. Вимоги кредиторів до божника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою від 01.10.2012 р. Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) по справі № 5009/3440/12 визнано банкрутом та порушена ліквідаційна процедура стосовно Товариства з обмеженою відповідальністю "Захід-Декор" (69002, Запорізька обл., м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 63, р/р відсутній, ЄДРПОУ 35672636).

Ліквідатором боржника призначено голову ліквідаційної комісії Каплієва Дмитра Петровича, адреса для листування: 69118, м. Запоріжжя, вул. Гаврилова, буд. 5, кв. 48. Вимоги кредиторів до божника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до статей 74, 76 та 80 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково:

Хожайнової Оксани Василівни, Романової Любові Владиславівни - Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, **Воробиової Світлани Олександрівни** - Севастопольського апеляційного адміністративного суду.

Матуляка Ярослава Петровича - Івано-Франківського окружного адміністративного суду, **Бондар Оксани Вікторівни** - Гайсинського районного суду Вінницької області, **Карпенко Оксани Миколаївни** - Краматорського міського суду Донецької області, **Спицака Олексія Миколайовича, Пригунової Алли Борисівни** - господарського суду міста Києва, **Циганової Галини Юріївни, Шкляр Тетяни Олександрівни** - окружного адміністративного суду Автономної Республіки Крим, **Кругового Олексія Олександровича** - Павлоградського міськрайонного суду Дніпропетровської області, **Боровика Сергія Сергійовича** - господарського суду Черкаської області, **Остаха Андрія Васильовича** -Тернопільського окружного адміністративного суду, **Дзюбича Віктора Леонідовича** - Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) ухвалою від 10.09.2012 р. порушив справу № 5023/4049/12 про банкрутство колективного сільськогосподарського підприємства "РОЗДОЛЬНЕ" (код ЄДРПОУ 19461494, 63450, Харківська обл., Зміївський р-н, с. Роздольне, вул. Молодіжна, б.1-А, п/р № 2600112254 в ХРУ ПАТ "Полтава-Банк", код банку 331489, м. Харків, вул. Полтавський шлях, 19). Розпорядником майна КСП "РОЗДОЛЬНЕ" призначено арбітражного керуючого Севостьянова Євгена Вікторовича (м. Харків, вул. Тухачевського,7, кв.78, для лист.: 61003, м. Харків, вул. Університетська,9; ліц. серія АВ № 600567 від 16.12.2011). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром 8-й під.) від 19.07.2012 р. по справі № 5023/1751/12 товариство з обмеженою відповідальністю "Теплопостачальник" (63705, Харківська обл., м. Куп'янськ, вул. Леніна, буд. 108-А; ЄДРПОУ 33706396) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено товариство з обмеженою відповідальністю "Фінагротрейд" (61037, м. Харків, пр. Московський, 247, к.41; ЄДРПОУ 32031972). Заяви з вимогами до боржника приймаються в місячний термін від публікації оголошення.

Господарським судом міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, буд. 44-Б; суддя: Митрохіна А.В.) постановою від 01.10.2012р. по справі № 5011-49/2109-2012 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю "ПАРИТЕТ-ТРЕЙД" (04128, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 17, код ЄДРПОУ 33747326, п/р 26009011000611 в ПАТ "БТА БАНК" м. Київ, МФО 321723).

Ліквідатором Товариства з обмеженою відповідальністю "ПАРИТЕТ-ТРЕЙД" призначено арбітражного керуючого Ронського Романа Михайловича (ліц. серії АГ №580373 від 12.08.2011р. Державного департаменту з питань банкрутства, дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії 10.08.2011р. № 216-50-17/2840, 07850 с. Клавдієво-Тарасове, Київської обл., вул. Радянська, 23а).

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема , 157) від 24.09.2012р. по справі № 5006/5/726/2012 ТОВ "Торговий дім "Альтком" (код за ЄДРПОУ 32628342, 85770, Донецька область, Волноваський район, с. Свободне, вул. Леніна , б. 149) визнано банкрутом, введена ліквідаційна процедура та ліквідатором призначено ініціюючого кредитора товариство з обмеженою відповідальністю "Дорстрой" (код за ЄДРПОУ 30645523, 83060, м. Донецьк, Куйбишевський район, вул. Шахтарів Донбасу, буд. 163).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржників приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Вважати недійсними установчі документи, печатки та штампи ТОВ "Торговий дім "Альтком".

ТБ "Донецька універсальна товарна біржа" 22.10.2012р. об 11.00 годині проводить аукціон з продажу майна піприємства-банкрута ТОВ "Промексім" (ЄДРПОУ 30375820). Лот №1 Будівля медичного центру (літ.В-2), загальною площею 1048 кв.м, розташ. за адр.: м. Донецьк, вул. Куйбишева, 31-б. Херектеристика: технічний стан задовільний. Початкова вартість - 700000,00 грн. без ПДВ. Гарантійний внесок - 700000,00 грн. без ПДВ. Реєстраційний збір за участь в аукціоні - 200,00 грн. без ПДВ. Внески сплачуються на р/р Біржі (Отримувач - ТБ "Донецька універсальна товарна біржа", р/р 26008962494364 Ф-л ПАТ ПУМБ м. Донецьк, МФО 334851, ЄДРПОУ 32965615). Ознайомлення з об'єктом та кінцевий термін прийняття заявок на участь в аукціоні - день, що попередує дню проведення торгів. Аукціон відбудеться за адресою: м. Донецьк, б. Шевченка, 31. Телефон для довідок (062) 388-36-37. Інформація та-кож розміщена на сайті біржі - utb.dn.ua

ТОВ "ЮРЕКСПЕРТ" та ліквідатор ТОВ "Україно-німецьке спільне підприємство "РІФ" повідомляють про проведення повторних відкритих торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства-банкрута. На відкриті торги (аукціон) виставляється:

ЛОТ:№1 Автомобіль VW Transporter T4 2/4/SD (707D), рік випуску 2000. Початкова ціна продажу 50 000,00 грн., без ПДВ.

Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової вартості зараховується на рахунок ТОВ "Україно-німецьке спільне підприємство "РІФ", рахунок № 260053011692, МФО 313957, ОКПО 02760363 в ПАТ ЗРУ "Державний ощадний банк України", м. Запоріжжя.

Заявки на участь в відкритих торгах (аукціоні) приймаються до 06.11.2012 року включно. Договір купівлі - продажу укладається на підставі затвердженого протоколу проведення публічних торгів. Додаткові умови участі в відкритих торгах (аукціоні) за телефоном: (061) 220-46-79. Публічні торги (аукціон) відбудуться 07.11.2012 р. о 10 годині 00 хв., за адресою: м. Запоріжжя, вул. Південне шосе, 8, офіс №50.

В ліквідаційній процедурі у справі № 5024/1661/2011 про банкрутство ТОВ "Тара-Сервіс" що знаходиться у провадженні господарського суду Херсонської області, ліквідатор цим оголошенням оповіщає про проведення відкритих торгів по реалізації наступного майна:

Лот № 1 ВПМ - 58793,00 грн.; Лот № 2 Машина швейна - 3333,00 грн.; Лот № 3 Станок просі кальний СПР-1 - 31960,00 грн.; Лот № 4 Тележка гідрравлічна - 1128,00 грн.; Лот № 5 Тележка гідрравлічна - 1128,00 грн.; Лот № 6 Швейна машина БШП-5 - 3333,00 грн.; Лот № 7 Швейна машина ПШК - 1 - 3333,00 грн.; Лот № 8 Електропарогенератор АП - 20760,00; Лот № 9 Гофроагрегат АГ-ШУ - 206400,00 грн.; Лот № 10 Дизельний автонавантажувач "Toyota" - 22700,00 грн.

За кожен лот вказана ціна є початковою. Відкриті торги відбудуться 08 листопада 2012 року о 15 год. 00 хв. в приміщені товарної біржі "Аграрна Біржа" яка знаходиться в м. Херсоні, вул. Дзержинського, 37. Для участі у відкритих торгах заявник повинен сплатити акредитаційний збір в розмірі 17,00 грн., та 10% від початкової вартості відповідного лоту. Кінцевий термін прийняття заяв на участь у відкритих торгах 07 листопада 2012 р. до 17 год.00 хв. Ознайомлення з майном банкрута кожному середу, четвер та п'ятницю з 10 год. 00 хв. до 16 год. 00 хв. За довідками звертатись за № телефону 0952099094.

З письмовими заявами зацікавлених осіб, звертатись за адресою: 73000, м. Херсон, вул. Дзержинського, 37.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів. Вітер південно-західний, 5—10 м/с. Температура вночі 8—13 градусів тепла, на узбережжі морів до 17, у північних областях 5—10 градусів. Удень 17—23 тепла, на півдні до 25 градусів тепла.

ПЛАНИ ПАРТІЙ — ПЛАНИ НАРОДУ!

Міжнародна україно-російська робоча група підготувала методичний посібник для вчителів «Україна і Росія на перехрестях історії». Рішення про створення робочої групи з розробки такого посібника для вчителів історії України та Росії було ухвалено в жовтні 2010 року. У Києві воно було представлено у вересні цього року під час Днів науки та освіти РФ. Про спірні моменти автори вирішили взагалі не згадувати. У книжці, нічого не розповідається про діяльність Богдана Хмельницького, Івана Мазепи, існування України у складі Російської імперії, під час громадянської війни, про голодомор і ОУН-УПА.

Репродукція плакату часів СРСР.

Сталинським духом міцна та сильна армія наша і наша країна! 1939 рік.

***

- У країні дурнів і шахраїв закони працюють проти розумних і чесних, тобто «меншовиків»...
- Країна рухається вперед, якщо швидко виконуються дурнуваті закони.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

ПЕРЛИ З РОСІЙСЬКОГО ІСПИТУ З ІСТОРІЇ

- «Солженицин народився на початку двадцятого століття. З юних років він перебував під контролем поліції за бунтарський характер».
- «Солженицин був головним письменником-передвижником».
- «Солженицина відправили в табір за оповідання «Один день Вані Денискіна».
- «Шмон», «борзой», «стукач» — цих слів не можна було знайти в орфографічних словниках. Солженицин приніс їх у нашу мову».
- «Солженицин це автор романів «Архіпелаг ГУЛАГ» і «Піднята цілина». Обидва його романи відбивають дух часу краще, ніж його оповідання».
- «Після висилки Солженицин продовжив свій табірний шлях у США».
- «Більшовики перейшли на нелегальне становище і їм довелося вести свою пропаганду в основному серед нелегальних мігрантів».
- (ЖЖ-користувач Langobard).

ЦЬОГО ДНЯ, 6 ЖОВТНЯ

■ **1648.** Війська Богдана Хмельницького взяли в облогу Львів. ■ **1790.** Женевський ювелір Якоб Швепп представив широкому загалу процес виготовлення штучної мінеральної води. Так з'явилася відома торговельна марка Schwerpes. ■ **1917.** Відбувся I Всеукраїнський з'їзд товариств «Просвіта». ■ **1922.** Пленум ЦК РКП(б) прийняв постанову про форму об'єднання радянських республік. ■ **1924.** Народився український хоровий диригент, народний артист України Лев Венедиктов. ■ **1948.** В Ашгабаді, столиці Туркменістану, стався один із найпотужніших землетрусів у світі, що призвів до загибелі 100 тисяч людей.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Уточнення

Мобільний зв'язок зовсім ні до чого. Таргани не зникли: вони просто перемістилися в голови людей.

У контексті вітчизняних реформ

Великі проблеми малого й середнього бізнесу.

Оксюморон

Здоровий спосіб солодкого життя.

Везіння

Вскочив в останній вагон, який виявився вагоном-рестораном.

Парадокс

«Маленький українець» у реєстрі платників податків є, але для влади він «ніхто» і зветь його «ніяк».

Статистичний показник для корумпованих країн

ВВП на грішну душу населення.

Давид і Голіаф

Маленький українець vs Великий брат.

Азіопська помовка

Жаба душить, а український караван іде.

За Фрейдом

Коли даїшний запитує: «Порушуємо?», він констатує обопільність провини сторін.

Про добро та зло

Найбільше зло в невагомому накопиченні добра.

Борис РЕВЧУН.

КАЛАМБУРИ ВІД АГАТИ ХРИСТІ

- Травляча партія.
- Фільм «Весна на арабській вулиці».
- Нано-тандем.
- Партія «Ліві діла».
- Буриний кульйон.
- Організатор і натхненник усіх «наших».
- Луї Моветон.
- Кульгава качка попекінськи.
- Ракомструкція.

Казки Мирослава МИЛОРАДОВИЧА «Гегемон Македонський» та «Золота медаль» читайте в «Курені»: www.golos.com.ua.

ДОДУМАЙТЕ САМІ — ДДС

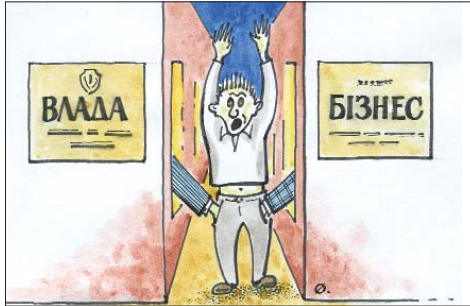
У той час, як наші громадяни, змагаючи від стабільності, але все-таки з останніх сил нитуться до Митного союзу із Росією, коли гривня така тверда, що може запросто пливком перебити золотий злиток, коли в державі одне в голові — як провести чесні і прозорі вибори, щоб Страсбург укуні із Брюсселем ахнув, а Москва зі злості перейменувала свою Болотну площу на Європейську, кращі дедесисти країни готові підставити нашим політикам своє гоморне плече й додумати за них те, що вони соромляться сказати людям уголос. Отже:

1. Микола Азаров, Прем'єр-міністр України (на Сорочинському ярмарку):
— Я завжди купую те, чого мені не вистачає для життя. Я сьогодні купив капелюха для лазні, а також мене вмовили купити для лазні лапті...
...Такий приклад потрібен для успішних переговорів у Росії. Коли в Шереметєво я спускаю трапом у лазневому капелюсі і в лаптях — крижане серце Путіна від такого милого російському оку видовища розтане і він скине пару-трійку доларів з ціни на газ.
(В. ПУЗАНОВ, Запорізька область).

3. Віктор Балога, міністр надзвичайних ситуацій:
— Виборча кампанія тільки розпочалася, але рівень напруги — немов завтра голосування. Гори сміття, адмінресурс — подібного масштабу...
...ніхто не бачив. Але немає сенсу, зациклюватися, тому що вибори нічого не змінять, хіба що після них мене призначать Прем'єр-міністром.
(М. ЗАВОРОЗКО, Павлоград).

4. Олег Рибачук, один із засновників руху «Чесно»:
— У країні крадуть за півтора року

один бюджет! 400 мільярдів іде за півтора року на Кіпр, при бюджеті 385 мільярдів. Зупинитися вони не можуть... Ніні гонка йде тільки за розширення поля, на якому можна вирощувати цей грошовий соняшник. Але ми знаємо, що соняшник...
...Ще один агроном знайшовся!? Так заїйте все коноплями, нехай подуріють від жадібності.
(В. РОМАНЕНКО, Очаків).

5. Ганна Герман, радник Президента (про мовний закон):
— Ми бачимо, що суспільство досить холодно відреагувало на це — еліта відреагувала. Значить, для людей інші цінності важливіші, значить, об'єднувати Україну ми будемо...
...вірніше, не ми, а народ, разом зі

справжньою елітою, а не з тією, прости Господи, до якої я належу.
(Ю. ГРЯЗНОВ, Полтавська область).
Інші варіанти читайте в «Курені» на сайті газети: www.golos.com.ua.

А тепер, як завжди, додумайте за тих, хто думає про вас. Уночі й удень. У мороз і спеку. У Конча-Качанівці і на Канарах...
1. Микола Азаров, Прем'єр-міністр України:
— Кажуть, що ми вкрали 40 мільярдів гривень на будівництвах Євро. Я, звісно, посміхнувся й...
2. Володимир Путін, Президент РФ:
— В Україні інфляція вже в інший бік звалилася — немає ніякої інфляції, а банківські ставки під 20 відсотків і зростання нульової. Добре це чи погано? Напевно, це...
3. Нестор Шуфрич, заступник секретаря РНБО:
— Я продав свій бізнес, щоб звільнити Україну від помаранчевого бардака й...
4. Ірина Геращенко, політик (про Віктора Ющенка):
— Катастрофа настає тоді, коли лідера занурюють у теплу ванну...
5. Юлія Тимошенко, лідер опозиції (про закон):
— ...Вони тепер самі і є закон. Вони тепер усі в законі. Навколо них сотні тисяч людей — покірних чиновників, суддів, інших громадських мародерів, виконавців найбруднішої високої волі: скажуть бити — будуть...
Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь» — ДДС.

Мал. Вадима СИМИНОГИ, Василя ФІЛЬОРКА, Костянтина КАЗАНЧЕВА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Алла ДОДАТКО, Людмила ОПАНАСЕНКО.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2012 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота); 08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.
Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 26455
Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72; телефон — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефон — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

